

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Επισπεύδον Υπουργείο:

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Στοιχεία επικοινωνίας: Αλεξάνδρα Ζαβού, Συνεργάτης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τηλ. 2131513498, email: alexizavou@gmail.com

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Ενότητα Β': Επιδιώκεται η προστασία των υδάτων, των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος. Ειδικότερα, συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.). Με τη σύσταση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. επιδιώκονται η εκπόνηση και υλοποίηση της στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, η εποπτεία, ο συντονισμός και η συνεχής επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης για την αποτελεσματική και ευέλικτη αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, ρυθμίζονται συμπληρωματικά ζητήματα που αφορούν στις Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης και Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αντίστοιχα). Όσον αφορά τη δασική προστασία, προβλέπεται η σύσταση Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων (Υ.Σ.Σχη.) για τη διαχείριση και εκμετάλλευση δημοσίων δασών και επιδιώκεται η ρύθμιση της διαδικασίας ανάθεσης της διαχείρισης και εκμετάλλευσής τους για την πρόληψη και προστασία των σχετικών οικοσυστημάτων. Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις για την επικαιροποίηση της δασικής νομοθεσίας, λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών και εξορθολογίζεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς γεωργικών καλλιεργούμενων εκτάσεων. Σε παράλληλο επίπεδο ενισχύεται και το πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.). Ενότητα Γ': Με το Μέρος Α επιχειρείται να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις, ιδίως από φυσικές καταστροφές, την κλιματική αλλαγή και τις οικονομικές κρίσεις, με τη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών αστικών περιοχών που δύνανται να διατηρήσουν τις βασικές τους λειτουργίες, τις δομές και την ταυτότητά τους, και παράλληλα την καθημερινή ζωή των πολιτών. Εισάγονται για πρώτη φορά στην ελληνική νομοθεσία ορισμοί για έννοιες που σχετίζονται με την αστική πολιτική και ανθεκτικότητα, ενώ παράλληλα τίθενται, μέσω εξουσιοδοτικών διατάξεων, οι βάσεις για τη δημιουργία σχετικών εθνικών σχεδίων δράσης και στρατηγικών (ιδίως Αστικής Πολιτικής, Εθνικής Στρατηγικής Αστικής Ανθεκτικότητας, Εθνικής Στρατηγικής Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος, Εθνικού Σχεδίου για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή). Περαιτέρω, ενισχύεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων μέσα από μια σειρά διορθωτικών και συμπληρωματικών προβλέψεων στο ισχύον πλαίσιο. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υποχρέωση εναλλακτικού τρόπου πρόσβασης στις υπηρεσίες που στεγάζονται σε κτίρια με αδυναμία προσαρμογής στις κτιριακές απαιτήσεις προσβασιμότητας, θεσπίζεται «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας», το οποίο θα αναρτάται σε χώρους που έχουν συμμορφωθεί στις τεχνικές οδηγίες που τίθενται για αυτές τις περιπτώσεις και ενισχύεται η σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας. Με το Μέρος Β' ενοποιείται η διαδικασία ελέγχου και καταπολέμησης της

αυθαίρετης δόμησης προκειμένου αυτή να καταστεί αποτελεσματική προς όφελος του περιβάλλοντος. Στόχος είναι να αποφευχθούν οι συντρέχουσες αρμοδιότητες και οι ασάφειες του θεσμικού πλαισίου, οι οποίες οδηγούν σε καθυστερήσεις στην καταστολή της αυθαίρετης δόμησης. Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέσω του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης θα ασκεί τον εποπτικό ρόλο στον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης, ήτοι όλων των αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών και όλων των αυθαίρετων αλλαγών χρήσης που δεν εμπίπτουν ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων, πέραν ελαχίστων εξαιρέσεων όπως την παραχώρηση απλής χρήσης, επεμβάσεις με ελαφριές κατασκευές στον αιγιαλό, την παραλία και την ζώνη λιμένα, την παράνομη εκχέρσωση και φύτευση μη δασικών φυτών εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων.

Παράλληλα θεσπίζεται διαδικτυακό χαρτογραφικό Πληροφοριακό Σύστημα Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α) με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) ή αεροφωτογραφιών και δημιουργείται Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.). Μέσω των δύο αυτών συστημάτων το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναμένεται να αντλεί όλη την αναγκαία πληροφόρηση για τα αυθαίρετα κτίσματα στη χώρα και ιδίως τα νέα αυθαίρετα. Οι προθεσμίες κατεδάφισης θα είναι συντετμημένες σε σχέση με τις σήμερα ισχύουσες προκειμένου να μην χρονίζει η κατεδάφιση των αυθαίρετων κτισμάτων και να επέρχεται όσο το δυνατόν πιο άμεση αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Στις κυρώσεις προστίθεται τόσο η αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες, όσο και η διακοπή της ρευματοδότησης.

Με το Μέρος Γ' βελτιώνονται και αποσαφηνίζονται διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, 4067/2012, Α' 79) και επιλύονται συμπληρωματικά πολεοδομικά ζητήματα.

Ενότητα Δ': Επιδιώκονται η ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.).

Ειδικότερα, θεσμοθετείται το πρόγραμμα «Απόλλων» για την αντιμετώπιση του ενεργειακού κόστους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης, των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των ευάλωτων πολιτών. Επίσης, εισάγονται ρυθμίσεις για την αγορά των Α.Π.Ε., ιδίως για την ενίσχυση των σταθμών Α.Π.Ε. μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, την προώθηση της αυτοκατανάλωσης και την εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης. Επίσης, ρυθμίζονται οι συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης και η υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς. Περαιτέρω, επανακαθορίζεται η κατανομή του δεσμευμένου ηλεκτρικού χώρου για τα νοικοκυριά, τον πρωτογενή τομέα, τις επιχειρήσεις, τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών και τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας. Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις για τη δυνατότητα τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και διατάξεις για τους υδροηλεκτρικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς Ο.Τ.Α.. Περαιτέρω επιλύονται ζητήματα των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) που αφορούν την προώθηση της σχετικής τεχνολογίας, αλλά και την εξέλιξη αυτών και καθορίζεται το πλαίσιο δημιουργίας ηλεκτρικού χώρου, μέσω της επιβολής περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ενώ επιβάλλονται μέτρα για την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. και την αποσυμφόρηση κορεσμένων δικτύων.

Εισάγονται συμπληρωματικές διατάξεις για τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας.

	Ειδικότερα, προωθείται η αντιμετώπιση των ρευματοκλοπών. Ακόμα προβλέπονται τεχνικές ρυθμίσεις προστασίας στον εξοπλισμό των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας και ευστάθειας του συστήματος. Επιπροσθέτως, προτείνεται διάταξη σχετικά με το μέγιστο χρονικό διάστημα παροχής της καθολικής υπηρεσίας και τη διαδικασία περί αυτού και ενισχύεται η εξουσιοδοτική διάταξη του επιδόματος θέρμανσης. Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις για τη διαχείριση της λειτουργίας της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), όπως επίσης και της Δημόσιας Εταιρείας Συμμετοχών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε.).
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Ενότητα Β': Η κλιματική κρίση έχει δημιουργήσει την ανάγκη για την άμεση και εξειδικευμένη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, μέσω της δημιουργίας ενός οργανισμού, ο οποίος μέχρι σήμερα ελλείπει, με αποτέλεσμα οι διαδικασίες για τον εντοπισμό και την επίλυση των προβλημάτων που εγείρονται να μην αποδίδουν τα μέγιστα αποτελέσματα. Η διαχείριση του δασικού πλούτου είναι επίσης μείζον ζήτημα, καθώς επηρεάζεται από την κλιματική αλλαγή. Ακολουθώντας, επέρχονται σημαντικές αλλαγές για την προστασία και την αειφορία των δασών, μέσω της σύστασης ένωσης προσώπων (με νομική προσωπικότητα) για τη βέλτιστη αξιοποίηση του δασικού πλούτου, ενώ θεσπίζεται ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση των δημοσίων δασών. Ενότητα Γ': Η κλιματική αλλαγή καθιστά δυσχερή την καθημερινότητα στις περιπτώσεις ακραίων φαινομένων, οδηγώντας στην επιτακτική ανάγκη προστασίας των πολιτών. Επίσης, η αυθαίρετη δόμηση έχει προκαλέσει προβλήματα τόσο από την άποψη της διάρθρωσης του αστικού περιβάλλοντος, όσο και από την άποψη του κλίματος και των αλλαγών που αυτό δυνητικά επιφέρει στο φυσικό περιβάλλον. Σ' αυτό το πλαίσιο επέρχονται ρυθμίσεις ώστε να καταστούν οι πόλεις ανθεκτικές, επιχειρείται η διαμόρφωση κατάλληλων υποδομών στάθμευσης ποδηλάτων στους χώρους των κτιρίων, η αυτόνομη και ασφαλής προσπέλαση όλων των κτιρίων από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα και η εξυπηρέτηση αυτών, η αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης και η προστασία του περιβάλλοντος με τη θέσπιση του Π.Σ.Γ.Α, τη χρήση Σ.μηΕ.Α. ή αεροφωτογραφιών και τη σύσταση του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.. Ενότητα Δ': Η ανάγκη κάλυψης του υψηλού ενεργειακού κόστους των Ο.Τ.Α. έχει οδηγήσει στην επιτακτική ανάγκη της λήψης μέτρων προκειμένου να ενισχυθεί η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και άρα να μειωθεί το κόστος αγοράς της. Εισάγεται, προς τον σκοπό αυτό, νέο πρόγραμμα για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων μέσω της εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό. Ακόμα, επιλύονται ζητήματα της αγοράς των Α.Π.Ε., ζητήματα του Συστήματος και του Δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας με απώτερο σκοπό την διεύρυνσή τους. Ως προς τα αιολικά πάρκα, η εξέλιξη και ανάπτυξη της τεχνολογίας οδηγούν στην ανάγκη για ενίσχυση του πλαισίου για την απόκτηση ενεργειακής ασφάλειας. Στην υπόλοιπη Ενότητα Δ' αντιμετωπίζεται η ανάγκη κάλυψης μέρους του υψηλού ενεργειακού κόστους των καταναλωτών, το οποίο έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω του ευρύτερου δυσμενούς πλαισίου, το οποίο έχει επιβαρύνει την παραγωγή ενέργειας,

	χαρακτηριστικό παράδειγμα του οποίου είναι η ύπαρξη φαινομένων τύπου του «στρατηγικού κακοπληρωτή» καταναλωτή, που μετακυλίζει το ενεργειακό του κόστος, για αόριστο χρονικό διάστημα, στο σύνολο των καταναλωτών, εκμεταλλευόμενος τη μέχρι σήμερα θεσμοθετημένη καθολική υπηρεσία, όπως και το φαινόμενο της ρευματοκλοπής, η οποία ουσιαστικά μετακυλίζει μεγάλη οικονομική επιβάρυνση στο σύνολο των ενεργειακών καταναλωτών. Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις για την Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε., προκειμένου να έχουν πιο ευέλικτη δομή και μεγαλύτερη ευχέρεια άσκησης σχετικών με τον αντικείμενο τους δραστηριοτήτων.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Τους κατοίκους της Θεσσαλίας, τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας, τα Υ.Σ.Σχη., τους εργαζόμενους στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., τους Ο.Τ.Α., τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, τους ιδιοκτήτες ακινήτων, τις Υπηρεσίες Δόμησης, τους επενδυτές, τους καταναλωτές, φορείς και δραστηριοποιούμενους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τους αυτοπαραγωγούς, τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τους αγρότες.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης					
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; NAI ☒ OXI ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; Ν. 3481/2006 (Α' 162), 2744/1999 (Α' 222), 4812/2021 (Α' 110), 4280/2014 (Α' 159), 4685/2020 (Α' 92), 4067/2012, 4495/2017 (Α' 167), 5037/2023 (Α' 78), 4759/2020 (Α' 245), 4447/2016 (Α' 241), 4964/2022 (Α' 150), 4258/2014 (Α' 94), 4710/2020 (Α' 142), 4414/2016 (Α' 149), 3468/2006 (Α' 149), 4951/2022 (Α' 129), 4839/2021 (Α' 181), 4001/2011 (Α' 179), 4987/2022 (Α' 206), 3986/2011 (Α' 152),				
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας <table> <tr> <td>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</td><td>Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων άνευ εξουσιοδοτήσεως.</td></tr> <tr> <td>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;</td><td>Ως άνω</td></tr> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων άνευ εξουσιοδοτήσεως.	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ως άνω
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων άνευ εξουσιοδοτήσεως.				
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ως άνω				

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρωπίνων και υλικών πόρων;	Ως άνω
---	--------

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐ ☐ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☐ ☐ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☐ ☐ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☐ ☐ ☐ 	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των οργανισμών διαχείρισης ύδατος. Η αποτελεσματική και διαφανής διαδικασία διαχείρισης, προστασίας και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών. Η ενίσχυση του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.. Έγκριση τομεακών εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης. Η συνολική οργάνωση και ενεργοποίηση ελέγχων των αυθαιρέτων. Η άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτων. Η επίλυση σημειακών πολεοδομικών ζητημάτων.

		Η αντιμετώπιση ενεργειακών θεμάτων, καθώς και ζητημάτων εξορθολογισμού του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Η προώθηση των Α.Π.Ε. και η μείωση του ενεργειακού κόστους.
	ii) μακροπρόθεσμοι:	Η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η προστασία των υδάτων, των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος. Η δημιουργία ανθεκτικού αστικού περιβάλλοντος έναντι της κλιματικής αλλαγής και των έκτακτων φυσικών φαινομένων. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Η δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών αστικών περιοχών. Η αύξηση της διείσδυσης ενέργειας από Α.Π.Ε. και η διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με τον πλέον αποδοτικό τρόπο από άποψη κόστους, σύμφωνα με το ενεργειακό μείγμα της χώρας και το δυναμικό παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.

Ψηφιακή διακυβέρνηση		
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☒	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Με το Μέρος Β' της Ενότητας Γ' προβλέπεται το διαδικτυακό χαρτογραφικό Π.Σ.Γ.Α. με τη χρήση Σ.μηΕ.Α. ή αεροφωτογραφιών και δημιουργείται Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.. Μέσω των δύο αυτών συστημάτων το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναμένεται να αντλεί όλη την αναγκαία πληροφόρηση για τα αυθαίρετα κτίσματα και ιδίως τα νέα, προκειμένου να προβεί στον άμεσο προγραμματισμό ελέγχου και στην κατεδάφιση αυτών.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☒	
	Εξηγήστε:	Κινείται στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής της χώρας για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δημοσίου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ Χ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Το σύστημα έκδοσης ηλεκτρονικών αδειών «e-Άδειες».
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Προβλέπεται η συνολική υποστήριξη, τεχνολογική ανάπτυξη, αναβάθμιση και υποστήριξη των συστημάτων από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1	Ορίζεται ο σκοπός του σχεδίου νόμου.
	2	Ορίζεται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
	3	Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).
	4	Θεσμοθετείται το Καταστατικό της εταιρείας με την επωνυμία Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., με κύριο σκοπό την εκπόνηση στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Επιπλέον αρμοδιότητες είναι η εποπτεία και επίβλεψη των στρατηγικών σχεδίων και γενικά η επίβλεψη και δραστηριοποίηση γύρω από ζητήματα που αφορούν στη χρήση ύδατος στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας. Στο πλαίσιο αυτά προβλέπεται η δυνατότητα του Οργανισμού να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα και τους Ο.Τ.Α.. Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας της Θεσσαλίας, ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα του Οργανισμού να εποπτεύει την καλή κατάσταση και την απρόσκοπτη λειτουργία των αντιπλημμυρικών και αντιστραγγιστικών έργων, καθώς και του δικτύου άρδευσης μέσω της διενέργειας ελέγχων και της επιβολής προστίμων στους παραβάτες.
	5	Συστήνεται μη αμειβόμενη κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή διαβούλευσης, με αντικείμενο την παροχή γνώμης ως προς το στρατηγικό σχέδιο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα σύστασης τοπικών γνωμοδοτικών επιτροπών με σκοπό την πιο ευέλικτη επίλυση ζητημάτων που αφορούν στη διαχείριση των υδατικών πόρων στην περιοχή που αυτές δραστηριοποιούνται.
	6	Προβλέπεται η κατάργηση των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στη Θεσσαλία και η υπαγωγή των αρμοδιοτήτων τους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ.), ο οποίος καθίσταται καθολικός τους διάδοχος.
	7	Προβλέπεται η αποπληρωμή μέρους των χρεών των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας προς επιχειρήσεις ηλεκτρισμού. Καθορίζεται η διαδικασία μεταφοράς του ποσού σε ειδικό

		καταπιστευτικό λογαριασμό και προβλέπονται οι προϋποθέσεις αποδέσμευσης του.
	8	Προβλέπεται η διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι οφειλές προς τον Ο.Δ.Υ.Θ., που είναι ληξιπρόθεσμες για διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών, βεβαιώνονται στη Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας του οφειλέτη.
	9	Ορίζεται η απόδοση του περιβαλλοντικού τέλους στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος.
	10	Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, της περ. Γ' του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 (Α' 231).
	11	Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Έγγειων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Κεντρικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας του άρθρου 25 της υπ' αρ. 15840/156612/4.10.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας για την έγκριση της υπ' αρ. 146/2018 απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, περί του Οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Β' 4788).
	12	Ορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	13	Ορίζεται μεταβατική διάταξη για την ολοκλήρωση των εγγειοβελτιωτικών έργων. Τα εγγειοβελτιωτικά έργα, τα έργα των δικτύων άρδευσης, οι συναφείς τεχνικές μελέτες και η παροχή συναφών υπηρεσιών, που έχουν δημοπρατηθεί ή συμβασιοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Περιφέρειας Θεσσαλίας είτε της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ολοκληρώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ή από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και τα Τεχνικά Συμβούλια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αντιστοίχως.
	14	Τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/2006 και ανατίθεται η ευθύνη του δικτύου ομβρίων υδάτων στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για την καλύτερη αντιμετώπιση των ζητημάτων του δικτύου ομβρίων υδάτων, όπως η επέκταση και η συντήρησή του, η οποία πολλές φορές μπορεί να μην δύναται να αναληφθεί από άλλους φορείς και οντότητες, όπως οι Ο.Τ.Α..
	15	Προβλέπεται ότι οι αρμοδιότητες της υπό στοιχεία Α5/2280/1983 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 720), περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, ασκούνται από το νομικό πρόσωπο «Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π.». Επιδιώκονται ο εξορθολογισμός των σχετικών διαδικασιών και η επικαιροποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.
	16	Τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 2744/1999 με την επέκταση των σκοπών της Ε.Υ.Δ.Α.Π. ώστε να προβαίνει στη χρήση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης με σκοπό την παροχή ενίσχυσης στα έργα παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και να διευκολύνεται η παραγωγή ύδατος προς επαναχρησιμοποίηση. Και οι δύο

		επεκτάσεις των σκοπών στοχεύουν στην αντιμετώπιση των σύγχρονων ενεργειακών ζητημάτων, καθώς και ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Επίσης, διευρύνεται η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18) του άρθρου 38 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), προκειμένου να μπορεί να εισηγείται και να μεριμνά για την έκδοση πράξεων σχετικών με την κήρυξη απαλλοτριώσεων εδαφικών εκτάσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), ή την παραχώρηση δημόσιας έκτασης, ή τη σύσταση δουλείας, για τις ανάγκες έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, που αναλαμβάνει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., ή η Ε.Υ.Α.Θ., ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Α.Θ..
	17	Τροποποιείται το άρθρο 15 του ν. 3199/2003 (Α' 280) με την προσθήκη νέων εξουσιοδοτικών διατάξεων. Και αυτές οι προσθήκες τίθενται στο ευρύτερο πλαίσιο της προσπάθειας ρύθμισης των ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων και της παροχής ενός αυξημένου προστατευτικού καθεστώτος. Ενδεικτικά, προβλέπεται η ρύθμιση αυτών των θεμάτων σε συμφωνία με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών με την παράλληλη δυνατότητα επιβολής οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων ώστε να εξασφαλιστεί η όσο το δυνατόν καλύτερη προστασία των υδάτων.
	18	Τροποποιείται το άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α' 110), περί ανανέωσης της σύμβασης χορήγησης αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ανώνυμης Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας, προκειμένου μετά τη λήξη της υφιστάμενης σύμβασης την 30η.6.2024, να είναι εφικτή η σύναψη τριμερούς σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Παγίων, με αντικείμενο τη συντήρηση και λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της Πρωτεύουσας. Προστίθεται εξουσιοδοτική διάταξη, σύμφωνα με την οποία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται οι μελέτες και τα έργα αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτεύουσας, η εκτέλεση των οποίων δύναται να ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..
	19	Προτείνεται μεταβατική διάταξη για την έγκριση των τιμολογίων των Ανωνύμων Εταιριών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, έως τη στελέχωση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.
	20	Ορίζεται ο τρόπος σύστασης, λειτουργίας και διοίκησης των Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων (Υ.Σ.Σχη), καθορίζονται οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να συμμετέχουν σε αυτούς, καθώς και ζητήματα του εταιρικού τους κεφαλαίου και της στελέχωσής τους. Περαιτέρω, προβλέπεται η σύσταση Ειδικού Μητρώου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εγγραφή των Υ.Σ.Σχη..
	21	Ορίζονται το περιεχόμενο και η διαδικασία της πρόσκλησης για την ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών. Συγκεκριμένα, δίνεται η δυνατότητα για την ανάθεση μέσω δημόσιας πρόσκλησης με σκοπό την

		αυξημένη δημοσιότητα και την εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής προσφοράς, αλλά και τη διατήρηση ενός πλέγματος ασφάλειας γύρω από την εκμετάλλευση των δημόσιων δασών.
	22	Ρυθμίζονται τα σχετικά με την ανώτατη χρονική διάρκεια της ανάθεσης, περί της εκμετάλλευσης των δασών ή των διαχειριστικών μονάδων.
	23	Εισάγονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι ΔΑ.Σ.Ε. και τα Υ.Σ.Σχη, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης. Επίσης, εισάγονται οι λόγοι αποκλεισμού τους από την εν λόγω διαδικασία.
	24	Ορίζεται η διαδικασία ανάθεσης, όπου περιγράφονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις αυτής. Ενδεικτικά προβλέπεται η καταβολή εγγύησης συμμετοχής με σκοπό τη διασφάλιση της συμμετοχής στη διαδικασία υποψηφίων που έχουν πραγματικό ενδιαφέρον για την ανάληψη της ανάθεσης. Για την εξασφάλιση της αδιαβλητότητας της διαδικασίας και την εξεύρεση της πλέον συμφέρουσας προσφοράς ορίζεται η συγκρότηση επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού με ειδικότερα κριτήρια.
	25	Προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά της απόφασης ανάθεσης. Ως προθεσμία τίθεται το δεκάημερο ως το καταλληλότερο χρονικό διάστημα το οποίο εξυπηρετεί παράλληλα την ασφάλεια της διαδικασίας, αλλά και την ταχύτητά της.
	26	Προβλέπονται οι κυρώσεις λόγω μη προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης. Συγκεκριμένα, προβλέπεται έκπτωση αν δεν τηρούνται οι σχετικοί χρονικοί περιορισμοί οι οποίοι στοχεύουν στην ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας της ανάθεσης. Ειδικότερα, πρόβλεψη τίθεται και για έκπτωση όταν ο χαρακτήρας των βελτιώσεων είναι κακότεχνος και δεν ανταποκρίνεται στο εγκεκριμένο σχέδιο. Στο πλαίσιο της ασφάλειας της διαδικασίας προβλέπεται η δυνατότητα όχλησης του ανάδοχου με αποστολή τουλάχιστον δυο (2) έγγραφων προειδοποιήσεων. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά απόφασης έκπτωσης, ενώ προβλέπεται και το τι γίνεται σε περίπτωση που κάποιος κηρυχθεί οριστικά έκπτωτος.
	27	Καθορίζονται τα σχετικά με την επιδότηση των αναδόχων και τη βάση υπολογισμού της. Η διάταξη στοχεύει στην κινητροδότηση των αναδόχων και στην επίτευξη των μέγιστων δυνατών αποτελεσμάτων.
	28	Προβλέπονται αντισταθμιστικά και ανταποδοτικά οφέλη, υπό τη μορφή της παροχής καυσόξυλων στους κατοίκους των περιοχών που βρίσκονται πλησίον των σημείων εκμετάλλευσης σε χαμηλό τίμημα, ενώ προβλέπεται ότι ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από τη διαχείριση των δασών από τους αναδόχους διατίθενται στους Ο.Τ.Α..
	29	Προβλέπονται η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της παραγόμενης βιομάζας. Περαιτέρω, προβλέπεται η σύσταση Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών για την πιστοποίηση των ποσοτήτων βιομάζας που παράγονται από τους αναδόχους των συμβάσεων.
	30	Ρυθμίζονται ζητήματα μεταφοράς των δασεργατών και των ΔΑ.Σ.Ε. σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής με σκοπό την άμεση αντιμετώπισή τους.
	31	Προβλέπεται ότι η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων πραγματοποιείται με βάση διαχειριστικές μελέτες.

	32	Ορίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	33	Διευθετείται το ιδιοκτησιακό καθεστώς εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για γεωργική χρήση πριν από την 1 ^η Ιανουαρίου 1965 και η χρήση αυτή συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Οι εκτάσεις αυτές περιλήφθηκαν στο περίγραμμα δημοσίων δασών που μεταβιβάστηκαν στην κυριότητα Ο.Τ.Α., οι οποίες όμως δεν θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται καθόσον δεν ανήκαν στο Δημόσιο, αλλά σε ιδιοκτήτες – καλλιεργητές.
	34	Ανανεώνονται οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τις δασικές πυρκαγιές του 2021 και του 2023 και συγκεκριμένα για την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποκατάστασης.
	35	Παρατείνεται η προθεσμία της περαίωσης της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο του επιτρεπτού επέμβασης σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων.
	36	Εντάσσεται η διατήρηση της βιοποικιλότητας στον σκοπό του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και παρέχεται στους υπαλλήλους του η δυνατότητα χρήσης προβλεπόμενων αποτρεπτικών μέσων για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου. Στόχος είναι η αποτελεσματικότερη επίλυση σχετικών συγκρούσεων με αποτελεσματικότητα, από έναν οργανισμό με εμπειρία και δυνατότητα καίριας επέμβασης στο συγκεκριμένο ζήτημα.
	37	Εισάγονται επικαιροποιημένες ρυθμίσεις σχετικά με το προσωπικό του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στους σκοπούς του.
	38	Αναγνωρίζεται ως Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας το ίδρυμα «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας», προκειμένου να αποκτήσει η χώρα ένα ξεχωριστό μουσείο με τον χαρακτήρα αυτό, δηλαδή της καταγραφής και παρουσίασης της φυσικής ιστορίας, αναδεικνύοντας τη σημασία αυτού του αντικειμένου σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.
	39	Εισάγονται οι ορισμοί για τη χάραξη της αστικής πολιτικής και ανθεκτικότητας για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη, προκειμένου να χαραχθούν οι αντίστοιχες πολιτικές.
	40	Περιγράφονται η διαδικασία έγκρισης και η χρονική διάρκεια της Αστικής Πολιτικής.
	41	Καθορίζονται τα στοιχεία που κατ' ελάχιστο πρέπει να περιλαμβάνονται στις εθνικές στρατηγικές και στα σχέδια δράσης που αφορούν την αστική διαχείριση.
	42	Περιγράφονται οι ενέργειες, τα χρονικά περιθώρια και ο τρόπος χρηματοδότησης για την εκπόνηση της μελέτης για την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Αστικής Ανθεκτικότητας.
	43	Τίθεται το χρονικό πλαίσιο ισχύος της Εθνικής Στρατηγικής για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος και περιγράφονται οι ενέργειες που πρέπει να λαμβάνουν χώρα για τη θεσμοθέτησή της, καθώς και ο τρόπος χρηματοδότησης.
	44	Προβλέπεται η έγκριση του Εθνικού Σχεδίου για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην κλιματική αλλαγή με Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, η χρονική διάρκεια την οποία καλύπτει, καθώς και η δυνατότητα χρηματοδότησής του από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος

		δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
	45	Περιγράφονται η διαδικασία και η χρηματοδότηση σύνταξης των σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας. Δίδεται δε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για τον καθορισμό λεπτομερειών αναφορικά με τις προδιαγραφές, τους όρους και τις τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση των Σχεδίων Αστικής Ανθεκτικότητας, τον χρόνο επικαιροποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
	46	Καθορίζονται τα χαρακτηριστικά των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων, επιλύοντας το σχετικό κενό και προωθώντας τον εν λόγω, φιλικό για το περιβάλλον, τρόπο μετακίνησης.
	47	Τίθεται απώτερος χρόνος προσαρμογής στις τεχνικές οδηγίες των υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών και αφαιρείται η πρόβλεψη περί αυθαιρεσίας του κτιρίου σε περίπτωση μη προσαρμογής εμπροθέσμως του κτιρίου ή του τμήματος κτιρίου στις απαιτήσεις προσβασιμότητας, καθώς στις περιπτώσεις αυτές δεν δύναται να επιβληθούν κυρώσεις όπως κατεδάφιση, αντιθέτως εξακολουθεί να υφίσταται αδυναμία ανανέωσης των σχετικών αδειών λειτουργίας λόγω μη νόμιμης εγκατάστασης της χρήσης για λόγους μη προσαρμογής στις απαιτήσεις προσβασιμότητας. Επιπλέον, με την παρ. 2 περιλαμβάνονται στις εξαιρέσεις προσαρμογής οι περιπτώσεις κτιρίων ή υποδομών όπου παρέχεται εναλλακτικός τρόπος πρόσβασης στις υπηρεσίες που στεγάζονται σε αυτά.
	48	Ορίζεται η σύνταξη πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας η οποία αποφασίζει κατά πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α' 304) για την εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου.
	49	Υπό το πρίσμα των νεότερων δεδομένων που τίθενται για την ακώλυτη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις και υπηρεσίες των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, θεσπίζεται ειδικό λογότυπο με τίτλο «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας», το οποίο θα αναρτάται σε χώρους που έχουν συμμορφωθεί στις τεχνικές οδηγίες που τίθενται για αυτές τις περιπτώσεις.
	50	Τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας προκειμένου α) να συμπληρωθούν οι απαιτούμενες ιδιότητες των μελών και β) να συμπεριληφθεί ένας (1) υπάλληλος του Β' Τμήματος της Διεύθυνσης Μελετών και Έργων Αστικών Αναπλάσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με στόχο την καλύτερη λειτουργία της Επιτροπής.
	51	Προστίθεται τμήμα ΔΑ' για την αυστηροποίηση του πλαισίου της αυθαίρετης δόμησης στον ν. 4495/2017.
	52	Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νέου ενιαίου θεσμικού πλαισίου για τα αυθαίρετα.
	53	Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών, οι οποίες εμπλέκονται στη διαδικασία εντοπισμού και ελέγχου αυθαίρετης δόμησης.
	54	Συστήνεται θέση Ειδικού Επιθεωρητή για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της

		αυθαίρετης δόμησης και προσδιορίζονται τα καθήκοντά του, το πλαίσιο δράσης του καθώς και ο τρόπος διορισμού του.
	55	Συνιστάται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' με ειδική σύνθεση και αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση ενδικοφανών προσφυγών του άρθρου 125Ζ του ν. 4495/2017.
	56	Προστίθεται κεφάλαιο Β, περί του εντοπισμού αυθαιρέτων, καταγγελιών και ελέγχου στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	57	Προβλέπεται η δημιουργία ψηφιακού αρχείου ορθοφωτοχαρτών και περιγράφονται ο τρόπος και η διαδικασία λήψης τους, για τον έλεγχο επί των αυθαιρέτων κατασκευών.
	58	Συστήνεται το Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών το οποίο θα τηρείται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.
	59	Περιγράφονται η διαδικασία υποβολής των καταγγελιών, το ελάχιστο περιεχόμενο αυτών και το παράβολο υποβολής.
	60	Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) που είναι αρμόδια για την αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών και αναλύονται η διαδικασία και τα κριτήρια των εν λόγω ενεργειών της διεύθυνσης.
	61	Περιγράφεται η διαδικασία με την οποία γίνεται ο έλεγχος στο αυθαίρετο κτίσμα ή κατασκευή από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, καθώς και το απαιτούμενο περιεχόμενο της έκθεσης αυτοψίας και ο τρόπος κοινοποίησής του.
	62	Προστίθεται κεφάλαιο Γ', περί της διοικητικής και δικαστικής προστασίας στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	63	Ορίζεται ποιο είναι το ένδικο βοήθημα κατά της έκθεσης αυτοψίας, προσδιορίζεται ο χρόνος κατάθεσής του στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), το περιεχόμενο του, καθώς και το παράβολο αυτού, ορίζεται ο χρόνος έκδοσης απόφασης και οι συνέπειες σε περίπτωση μη ευδοκίμησης του ένδικου βοηθήματος ή μη έκδοσης απόφασης.
	64	Προσδιορίζονται τα ένδικα βοηθήματα κατά της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β', που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 125Ζ και κατά του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι, καθώς και κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης του άρθρου 125ΙΓ, η διαδικασία και οι προθεσμίες άσκησης αυτών.
	65	Προστίθεται κεφάλαιο Δ' περί κυρώσεων στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	66	Καταγράφονται οι κυρώσεις, οι οποίες επιβάλλονται σε αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αλλαγές χρήσης που δεν υπάγονται ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε διατάξεις νόμων περί αναστολής επιβολής κυρώσεων, ήτοι: κατεδάφιση, πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης, ποινικές κυρώσεις, αναστολή της άδειας λειτουργίας της οικείας οικονομικής δραστηριότητας, διακοπή ρευματοδότησης.
	67	Ορίζεται αποκλειστική προθεσμία για την απόδειξη νομιμότητας του ακινήτου από τον ιδιοκτήτη σε περίπτωση εργασιών που διαπιστώνονται επ' αυτοφώρω, και, εφόσον παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, περιγράφεται η διαδικασία κατεδάφισης.

68	Προσδιορίζεται η διαδικασία οικειοθελούς κατεδάφισης ή απομάκρυνσης από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη, η διαδικασία νομιμοποίησης μετά από την αυτοψία και τα πρόστιμα για κατασκευές που εγκαταστάθηκαν πριν και μετά την 28 ^η .7.2011. Στην περ. α της παρ. 4 περιγράφονται οι διαδικασίες και τα πρόστιμα ως ίσχυαν στο άρθρο 94 του ν. 4495/2017 περί κυρώσεων αυθαιρέτων κατασκευών μετά την 28 ^η .7.2011, τα οποία καταργείται δια του παρόντος νόμου. Για τις αυθαίρετες κατασκευές που εγκαταστάθηκαν προ της 28 ^{ης} .7.2011 συνεχίζει να εφαρμόζεται η περ. α της παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 4495/2017.
69	Περιγράφεται η διαδικασία κατεδάφισης από το Ελληνικό Δημόσιο και ειδικότερα από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β', επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησής της, αντίστοιχα ή από την έκδοση του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι.
70	Προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης.
71	Ορίζεται ποια τιμή ζώνης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό προστίμου του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων, καθώς και για τον υπολογισμό του προστίμου στις περιοχές αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας, όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα.
72	Καθορίζεται ο τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων.
73	Προσδιορίζονται οι ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση κατασκευής ή εγκατάστασης αυθαίρετης κατασκευής ή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης.
74	Ορίζεται ως κύρωση η αναστολή λειτουργίας οικονομικών δραστηριοτήτων και η διακοπή ρευματοδότησης, σε περιπτώσεις εντοπισμού αυθαιρέτων κτισμάτων, κατασκευών και αυθαιρέτων αλλαγών χρήσεως, αν πρόκειται για χώρο στον οποίο ασκείται ή ο οποίος χρησιμοποιείται για την άσκηση και υποστήριξη της εν γένει λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας.
75	Προστίθεται κεφάλαιο Ε' περί ρυθμίσεων για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας και των οργάνων καταπολέμησης στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
76	Προσδιορίζεται η σύνθεση των οργάνων ελέγχου της αυθαίρετης δόμησης και περιγράφεται η διαδικασία συγκρότησής τους.
77	Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για το ακαταδίωκτο και την ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου προκειμένου να δύναται να ασκούν τις αρμοδιότητες τους απαρακώλυτα.
78	Προβλέπεται η σύσταση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας πρόσθετων οργανικών θέσεων στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος.
79	Απλοποιείται και επιταχύνεται η διαδικασία έγκρισης εκτέλεσης εργασιών για

		κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων.
	80	Προστίθεται κεφάλαιο ΣΤ' περί εξουσιοδοτικών και μεταβατικών διατάξεων στο τμήμα ΔΑ' του ν. 4495/2017.
	81	Ορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	82	Ορίζονται οι μεταβατικές διατάξεις.
	83	Ορίζονται: α) οι καταργούμενες διατάξεις (οι οποίες τελούν υπό της επιφύλαξη της έκδοσης της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 8 του προηγούμενου άρθρου που ρυθμίζει το μεταβατικό καθεστώς) και β) οι διατάξεις που δεν εφαρμόζονται για τους σκοπούς του παρόντος. Στη δεύτερη κατηγορία και προς διασφάλιση απόλυτης σαφήνειας επί του εισαγόμενου ρυθμιστικού πλαισίου, εντάσσονται ρητά και οι παρ. 4 έως 10 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α' 285), οι οποίες αν και καταργήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 5092/2024 (Α' 33), εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε περιορισμένο βαθμό σε ειδικότερες περιπτώσεις, δυνάμει της επιφύλαξης που έθεσε η παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου.
	84	Συμπληρώνονται τα άρθρα 11 και 17 του Ν.Ο.Κ. ως προς την κατασκευή υποσταθμών της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) και την επέκταση των θεμελίων των κτιρίων στα προκήπια, προκειμένου να ανταποκρίνονται στον Κτιριοδομικό Κανονισμό.
	85	Συμπληρώνεται το άρθρο 14 του Ν.Ο.Κ. προκειμένου η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 1577/1985 (Α' 210) να προσδιορισθεί με ακόμα μεγαλύτερη ακρίβεια.
	86	Αναδιατυπώνεται η παρ. 3 του άρθρου 16 του Ν.Ο.Κ., που αφορά στην κατασκευή ανοικτών εξωστών, προς τον σκοπό της ενιαίας εφαρμογής της νομοθεσίας, της αποσαφήνισης του υφιστάμενου πλαισίου και προς διασφάλιση της νομιμότητας των πράξεων εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών που εκδίδονται, δεδομένης της δυνατότητας αυτόματης έκδοσής τους χωρίς έλεγχο από τις Υπηρεσίες Δόμησης.
	87	Γίνεται νομοτεχνική βελτίωση της διάταξης περί υποχρεωτικής φύτευσης στους υπαίθριους χώρους.
	88	Στην παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν.Ο.Κ. περί των χώρων τοποθέτησης των προσωρινών κατασκευών, προστίθεται και η κατηγορία των εν γένει ιδιωτικών χώρων.
	89	Ορίζονται η διαδικασία, οι όροι και τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία οι ιδιοκτήτες εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία δεν λειτουργούν ανελλιπώς τα τελευταία δεκαπέντε (15) έτη, θα μπορούν να προβούν σε όλες τις ενέργειες αναδιαμόρφωσης ή επισκευής ή λοιπών οικοδομικών εργασιών, ώστε να καταστούν και πάλι λειτουργικά.
	90	Διορθώνεται το άρθρο 6 του ν. 4447/2016, περί Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων με τη διαγραφή στις παρ. 1 και 4 της αναφοράς σε ρυθμίσεις.
	91	Εισάγεται ειδική διαδικασία για την υλοποίηση έργων τεχνικής υποδομής και διαμόρφωσης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, τα οποία προβλέπονται σε προεδρικά διατάγματα για την έγκριση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 και η εκτέλεση των οποίων έχει επιβληθεί να γίνεται από τον Φορέα Υλοποίησης του Ε.Π.Σ. και με δαπάνες αυτού, καθώς και τα συνδεόμενα

		με αυτά επιμέρους έργα κυκλοφοριακού χαρακτήρα, όπως υπόγειοι σταθμοί αυτοκινήτων. Εισάγεται ο θεσμός του Ανεξάρτητου Μηχανικού, ο οποίος επιλέγεται από τον φορέα υλοποίησης του Ε.Π.Σ., μεταξύ υποψηφίων οι οποίοι έχουν επαρκή και κατάλληλη εμπειρία και εξοικείωση με έργα παρόμοιου μεγέθους και κλίμακας με το εκάστοτε έργο και οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που τίθενται με την υπουργική απόφαση της παρ. 3. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ελέγχει τη συμβατότητα κάθε μελέτης που κατατίθεται στο πλαίσιο κατασκευής των έργων τεχνικής υποδομής του Ε.Π.Σ., με το ίδιο το Ε.Π.Σ. και γενικότερα το εγκεκριμένο σχέδιο της περιοχής και τη σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός επιβλέπει την εκτέλεση των εργασιών από εργολάβους που έχει επιλέξει ο φορέας υλοποίησης του Ε.Π.Σ. και βεβαιώνει τη σύμφωνη με τις μελέτες εκτέλεση των εργασιών, εκδίδοντας «Βεβαίωση Περαιώσεως Έργου», εφόσον διαπιστώσει ότι το έργο πληροί τις προδιαγραφές των σχετικών μελετών.
	92	Απλοποιείται η διαδικασία έγκρισης και τροποποίησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής ή πολεοδομικής μελέτης.
	93	Αποσαφηνίζεται η εφαρμογή της διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής και ειδικότερα η δυνατότητα παροχής στους ενδιαφερόμενους υποβολής ενστάσεων κατά το μέρος του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με προηγούμενη ανάρτηση.
	94	Ορίζεται η διατήρηση ισχύος των σχεδίων και ρυθμίσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού μέχρι την έγκριση είτε του Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ.), είτε της Πολεοδομικής Μελέτης ή άλλης ρύθμισης πολεοδομικού σχεδιασμού και αντικαθίστανται οι γενικές κατηγορίες χρήσεων γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014 με αυτές του π.δ. 59/2018 (Α' 114) μέχρι την έγκριση των Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ..
	95	Ορίζεται ότι η Φέρουσα Ικανότητα λαμβάνεται υπόψη κατά την αναθεώρηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016, περί μεταβατικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων.
	96	Διευκολύνεται η πρόσβαση μέσω και δασικών οδών σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με πρώτου επιπέδου πολεοδομικά εργαλεία (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων, Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου ή άλλα διατάγματα χρήσεων γης) ή από διατάγματα που καθορίζουν όρους και περιορισμούς δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου, όπως τα διατάγματα της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.7.1923/16.8.1923 ν.δ. (Α' 228) ή Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημόσιων Ακινήτων του άρθρου 12 του ν. 3986/20122 (Α' 152) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204) και του ν. 4608/2019 (Α' 66) ή αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού δια των οποίων καθορίζονται χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης, και βρίσκονται σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές.
	97	Ορίζεται ότι κατά τη διαδικασία τροποποίησης των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων δεν τίθεται ως προϋπόθεση η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

98	Προστίθεται περ. η) στο άρθρο 81 του ν. 4495/2017, περί ορισμών των πολεοδομικών παραβάσεων.
99	Περιλαμβάνονται πολεοδομικές παρατάσεις. Ειδικότερα στην παρ. 1 προβλέπεται ότι σε περίπτωση υποβολής εμπρόθεσμου φακέλου αναθεώρησης εν ισχύ οικοδομικής άδειας, εφόσον έχει γίνει γνωστοποίηση της παρ. δ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017, δίνεται παράταση της άδειας. Με παρ. 2 παρέχεται παράταση στην ισχύ οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο προκειμένου να ολοκληρωθούν οι σχετικές εργασίες. Με την παρ. 3 παρατείνεται η δυνατότητα έκδοσης προέγκρισης ή οικοδομικής άδειας μετά από βεβαίωση όρων δόμησης για εκτός σχεδίου περιοχές υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης έχει υποβληθεί ήδη εμπροθέσμως. Με την παρ. 4 παρατείνεται η θητεία των μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Με την παρ. 5 το επίκαιρο των αναγκάων γνωμοδοτήσεων για την έκδοση βεβαίωσης καταλληλότητας τίθεται στα πέντε χρόνια αντί των τριών. Με την παρ. 6 παρέχεται δυνατότητα κατόπιν σύμβασης μεταξύ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τεχνικού Επιμελητηρίου να μετατεθεί η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 έως και την 31η.7.2024.
100	Καθορίζονται πρόσθετα δικαιολογητικά για την έκδοση έγκρισης εκτέλεσης προσωρινών εργασιών και των κατασκευών και εργασιών της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017 για ειδικές περιπτώσεις που ρυθμίζονται από το άρθρο 5 του ν. 4062/2012 (Α' 70). Συγκεκριμένα, προβλέπεται πλέον και η υποβολή δηλώσεων ανάθεσης – ανάληψης, καθώς και πίνακα συντεταγμένων του έργου. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα αναθεώρησης της έγκρισης, στο σύνολό της ή τμηματικά.
101	Προβλέπεται ότι οι αθλητικές δραστηριότητες στις εγκαταστάσεις του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγ. Κοσμά απαιτείται να καταλαμβάνουν το πενήντα τοις εκατό (50%) των υπαίθριων και κλειστών εγκαταστάσεων, και για τον υπολογισμό του ποσοστού λαμβάνονται υπόψη τα τ.μ. των υπαίθριων χώρων και τα τ.μ. όλων των επιπέδων των κλειστών χώρων. Επίσης, διευκρινίζεται ποιες είναι οι επιτρεπόμενες συνοδές χρήσεις.
102	Διευκρινίζεται ότι στις αρμοδιότητες του Γραφείου Ελληνικού του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 περιλαμβάνεται και ο ρόλος της αρχής σχεδιασμού, κατά τη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης των σχεδίων του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγ. Κοσμά.
103	Θεσπίζεται πρόγραμμα για την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό και συγκεκριμένα το πρόγραμμα με την ονομασία «Απόλλων», με σκοπό την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων μέσω της εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο

		συμψηφισμό. Περαιτέρω, καθορίζονται οι ομάδες ωφελούμενων και η διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι δυνητικά ωφελούμενοι.
	104	Περιγράφονται αναλυτικά τα στάδια υλοποίησης του Προγράμματος «Απόλλων» και ειδικές ρυθμίσεις ως προς την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος.
	105	Εισάγεται υποχρέωση εγκατάστασης συσσωρευτών ή/και επιβολή σημαντικών περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. που θα επιλεγούν μετά από συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για λήψη λειτουργικής ενίσχυσης. Για τον σκοπό αυτό ενισχύεται η εξουσιοδοτική διάταξη για τη διενέργεια των επόμενων διαγωνισμών με υποχρέωση περιορισμών ισχύος. Περαιτέρω, επανακαθορίζονται οι προθεσμίες ως προς την υποχρέωση των φωτοβολταϊκών σταθμών για σύναψη συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης και λήψη λειτουργικής ενίσχυσης έπειτα από συμμετοχή σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.
	106	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επανακαθορίζεται η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. και καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της ανά μήνα μέσης μοναδιαίας τιμής του Φυσικού Αερίου.
	107	Καθορίζονται οι προϋποθέσεις μετατροπής σταθμών Α.Π.Ε. για αυτοκατανάλωση και η απαιτούμενη διαδικασία τροποποίησης των αδειών που κατέχουν οι σταθμοί και δίνεται η δυνατότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για την κάλυψη των καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας των εγκαταστάσεων που ανήκουν ή διαχειρίζονται, να προβαίνουν σε εφαρμογή ενεργειακού και οικονομικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών να ανέρχεται μέχρι και στο εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης. Επιπλέον καθορίζεται συγκεκριμένη ισχύς για χορήγηση Οριστικών προσφορών σύνδεσης για ενεργειακό και οικονομικό ενεργειακό συμψηφισμό σε κορεσμένες περιοχές ενώ προβλέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. χωρίς δυνατότητα έγχυσης για αυτοκατανάλωση στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.
	108	Καταργούνται οι δύο δόσεις για την καταβολή του τέλους βεβαίωσης στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων και παρέχεται η δυνατότητα αναβίωσης σε σταθμούς που έχουν καταβάλει την πρώτη δόση και έχουν προχωρήσει αδειοδοτικά τα έργα καταθέτοντας τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές, αλλά έχει εκπνεύσει η προθεσμία για τη δεύτερη δόση.
	109	Τροποποιείται η προθεσμία για την κατάρτιση Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 για τους Πλωτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς και παρέχεται επίσης η δυνατότητα για τους σταθμούς αυτούς, επιλογής του Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η αίτηση χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.
	110	Εισάγονται ρυθμίσεις για την αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και την κατανομή του διαθέσιμου περιθωρίου απορρόφησης ισχύος. Ορίζεται η διάθεση δέκα μεγαβάτ (10MW) επιπλέον ανά Υποσταθμό με δυνατότητα επέκτασης αυτού ανά Μετασχηματιστή όπου είναι τεχνικά εφικτό κατόπιν εξέτασης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, και ορίζεται ο τρόπος κατανομής σε νοικοκυριά, πρωτογενή,

		δευτερογενή και τριτογενή τομέα, τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και τις Ενεργειακές κοινότητες Πολιτών. Επιπλέον, διευρύνεται και για σταθμούς Α.Π.Ε. άνω του 1MW που συνδέονται στο Δίκτυο η δυνατότητα αίτησης για αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών κατά 10% χωρίς αύξηση της μέγιστης ισχύος αυτών, ενώ καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης από τον Διαχειριστή και ο τρόπος επιβολής περιορισμών έγχυσης. Επιπρόσθετα, επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στον Διαχειριστή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς, ενώ τίθεται και καταληκτική προθεσμία περί δημοσίευσης διαθέσιμων περιθωρίων στον Διαχειριστή. Ακόμα, στο πλαίσιο της αναβάθμισης του δικτύου και για την ασφάλεια των υφιστάμενων ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, προτείνεται η τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού σε Υφιστάμενους εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.). Τέλος, επανακαθορίζεται η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό.
	111	Θεσπίζεται υποχρέωση τοποθέτησης εξοπλισμού τηλεχειρισμού σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), ώστε ο Διαχειριστής του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. να μπορεί να ελέγξει ή να διακόψει την παραγόμενη ενέργεια από Α.Π.Ε. αν η συνολική παραγωγή είναι μεγαλύτερη από τη ζήτηση ή για τη διασφάλιση της αρμονικής και αποδοτικής ηλεκτροδότησης των καταναλωτών.
	112	Δίδεται δυνατότητα χορήγησης παράτασης ή αναστολής προθεσμιών για φωτοβολταϊκούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς που ανήκουν σε Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού με σκοπό τη διασφάλιση της υλοποίησης ανάπτυξης των έργων εφόσον πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις οι οποίες θα καθοριστούν με σχετική υπουργική απόφαση.
	113	Προστίθενται ορισμοί και προσδιορίζεται η έννοια των δεδομένων, δευτερογενών και πρωτογενών, για την πληρέστερη κατανόηση και εφαρμογή των λοιπών προτεινόμενων αλλαγών στο νομοθετικό πλαίσιο των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Υ.Α.Π.) προς τον σκοπό της δυνατότητας Φορέα Υ.Α.Π. να διενεργεί έρευνες και μετρήσεις.
	114	Δίνεται η δυνατότητα σε Φορέα Υ.Α.Π. να διενεργεί ο ίδιος ή να αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού την έρευνα και την πραγματοποίηση των μετρήσεων και τη συλλογή δεδομένων στις εν δυνάμει περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης Υ.Α.Π., με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας ωρίμανσης των περιοχών όπου θα εγκατασταθούν τα εν λόγω έργα. Επιπλέον, προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης για τη ρύθμιση των προϋποθέσεων, της διαδικασίας και των κριτηρίων διάθεσης των δεδομένων σε τρίτους έναντι ανταλλάγματος.
	115	Με την προτεινόμενη τροποποίηση του ν. 4964/2022 εισάγεται η δυνατότητα χορήγησης Άδειας Έρευνας στην εταιρεία ειδικού σκοπού που δύναται να διενεργήσει τις έρευνες για λογαριασμό του Φορέα Υ.Α.Π.. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα σε κατόχους άδειας έρευνας να αυξήσουν τον αριθμό των αδειών εφόσον καταβάλουν το σχετικό τέλος.
	116	Εισάγεται η δυνατότητα επιστροφής της εγγυητικής επιστολής Άδειας Έρευνας

		Υ.Α.Π. αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα Υ.Α.Π. υπερβαίνει το ύψος της εγγυητικής επιστολής. Τέλος, οι σταθμοί Α.Π.Ε., των οποίων η σχετική Σύμβαση που έχουν συνάψει για την ενίσχυσή τους έχει λήξει ή λήγει και συνεχίζουν να λειτουργούν, υποχρεούνται να καταβάλλουν το σχετικό τέλος Α.Π.Ε.. Τέλος, ορίζεται ο τρόπος εκδίκασης των ενστάσεων κατά των αποφάσεων επιμερισμού του ειδικού τέλους ΑΠΕ.
	117	Προβλέπονται ρυθμίσεις για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την αύξηση της διείσδυσης έργων ΑΠΕ και την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα και στη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας των Α.Π.Ε. σε σχέση με τον περιορισμένο διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο.
	118	Προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις ως προς τους περιορισμούς έγχυσης που θα εφαρμόζονται στους σταθμούς ΑΠΕ και τις εντολές κατανομής που θα εκδίδουν οι αρμόδιοι Διαχειριστές για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.
	119	Τροποποιείται το άρθρο 5 του ν. 4951/2022 και αφαιρούνται προθεσμίες που εγείρουν προσκόμματα στη λειτουργία της διοίκησης.
	120	Καθορίζεται το πλαίσιο περιορισμών έγχυσης στη μεταβατική περίοδο μέχρι την έκδοση υπουργικής απόφασης.
	121	Προβλέπεται για τους σταθμούς Α.Π.Ε. που αναπτύσσονται σε νησιωτικά κορεσμένα συστήματα που είναι διασυνδεδεμένα με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. υψηλής τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV), η δυνατότητα προσωρινής σύνδεσης σε υποσταθμό εντός του κορεσμένου αυτού νησιωτικού συστήματος, μέχρι την υλοποίηση νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης του υποσταθμού του κορεσμένου συστήματος με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Επίσης, ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία για την υλοποίηση της νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης.
	122	Ενισχύεται η εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021, με την οποία προβλέπεται η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, επιδότησης σε ευάλωτα οικονομικά νοικοκυριά που χρησιμοποιούν ηλεκτρική ενέργεια για τη θέρμανσή τους.
	123	Πρωωθείται η επαναρρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την προστασία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., που επιτρέπει την περαιτέρω στήριξη του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. σε ορισμένες περιπτώσεις διαταραχών της συχνότητας ή της τάσης. Δεδομένου ότι οι σταθμοί παραγωγής του Δικτύου και του Συστήματος θα πρέπει να συμβάλουν στην ανθεκτικότητα και ευστάθεια του ηλεκτρικού Συστήματος, όπως αυτό έχει ήδη διαμορφωθεί με την ένταξη μεγάλης ισχύος Α.Π.Ε., παρέχεται στον αρμόδιο Διαχειριστή η δυνατότητα που λειτουργεί το Σύστημα να θέτει τις τεχνικές απαιτήσεις, προδιαγραφές και κατευθύνσεις στους παραγωγούς για την επίτευξη των ανωτέρω
	124	Προσδιορίζεται η διάρκεια παραμονής του καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.), με σκοπό την αντιμετώπιση κακόβουλων

		οφειλετών και δίδεται η δυνατότητα σε πελάτη που έχει περιέλθει στο καθεστώς Κ.Υ. να παραμείνει σε αυτό επ' αόριστον, αν εξοφλεί προσηκόντως τους λογαριασμούς που εκδίδονται από τον εκάστοτε Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας (Π.Κ.Υ.). Επίσης, ορίζεται μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής στο καθεστώς Κ.Υ. σε περίπτωση μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών, με εξαίρεση τις ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πελατών. Περαιτέρω ρυθμίζονται η διαδικασία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις που διέπουν την παραμονή σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας.
	125	Ορίζεται ότι σε περίπτωση αλλαγής χρήστη - καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επαγγελματικής χρήσης, ο νέος χρήστης οφείλει να προσκομίσει νέα επικαιροποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη, στην οποία ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης θα βεβαιώνει και τη μη παραβίαση της μετρητικής διάταξης, με στόχο την ασφάλεια των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τον περιορισμό των ρευματοκλοπών. Προς αυτό τον σκοπό, σε περίπτωση που, ύστερα από αμετάκλητη απόφαση, καταδικασθεί ο ηλεκτρολόγος τότε επιβάλλεται ως παρεπόμενη ποινή η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος του άρθρου 65 ΠΚ, ανεξαρτήτως του ύψους της στερητικής της ελευθερίας ποινής. Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί αφενός στο να δημιουργήσει έναν πρόσθετο μηχανισμό εντοπισμού ρευματοκλοπών και δη στις παροχές με επαγγελματική χρήση, αφετέρου στο να θέσει ένα αυστηρό πλαίσιο προκειμένου να αποτραπεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό η συμμετοχή καθ' οιονδήποτε τρόπο αδειούχων ηλεκτρολόγων εγκαταστατών στην τέλεση ρευματοκλοπών, διά της πρόβλεψης ακόμη και αφαίρεσης της οικείας επαγγελματικής αδείας. Στην παρ. 2 παρατείνονται κατά δώδεκα (12) μήνες οι προθεσμίες για την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), εφόσον τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη των ως άνω προθεσμιών, οι κάτοχοι αυτών υποβάλλουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την προμήθεια του κύριου εξοπλισμού του έργου. Στην παρ. 3 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο του άρθρου 151 του ν. 5073/2023 (Α' 78) περί προσαρμογής της αποζημίωσης σταθμών βιομάζας και βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης ώστε οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσυμφωνούνται για χρονική περίοδο από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της 28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
	126	Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 προστίθεται αναφορά στα ορόσημα της Βεβαίωσης Παραγωγού του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 που δεν είχε προβλεφθεί μέχρι σήμερα καθώς και νέα περ. δ), σύμφωνα με την οποία το χρονικό διάστημα που περιγράφεται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια ισχύος και της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Επιπροσθέτως προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου, ώστε να προβλέπεται η

		υποχρέωση παράτασης των Εγγυητικών Επιστολών του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Ακόμα, δίνεται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας για την ολοκλήρωση των έργων Α.Π.Ε. που έχουν επιλεγεί μετά από ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αποκλειστικά και μόνο εάν έχουν ολοκληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου Α.Π.Ε. καθώς και των προθεσμιών υλοποίησης των έργων Α.Π.Ε. εκτός διαγωνιστικής διαδικασίας που έχουν προθεσμίας υποβολής δήλωσης ετοιμότητας μέχρι την 31η Αυγούστου 2024. Στην περίπτωση αυτή η Τιμή Αναφοράς που διέπει τα έργα αυτά απομειώνεται για κάθε μήνα καθυστέρησης. Τέλος, με την προτεινόμενη ρύθμιση, παρατείνεται κατά εννέα (9) επιπλέον μήνες η αύξηση της Τιμής Αναφοράς των σταθμών βιοαερίου και βιομάζας λόγω των αυξημένων τιμών προμήθειας πρώτης ύλης από τους σταθμούς αυτούς.
	127	Προστίθεται πρόβλεψη για τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις περί ανωνύμων εταιρειών και ανωνύμων εταιρειών του Δημοσίου.
	128	Γίνεται σαφής αναφορά για τη δυνατότητα συμμετοχής της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και σε κοινοπρακτικά σχήματα και προβλέπεται ότι η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. δύναται προς χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της να συμβάλλεται με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή να λαμβάνει χρηματοδότηση από το Ταμείου Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας.
	129	Ορίζεται ότι ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης έχει το ελάχιστο περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4972/2022 (Α' 181), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας.
	130	Το άρθρο 152 του ν. 4001/2011, περί του προσωπικού της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε., δεν έχει τροποποιηθεί από το 2011, μολονότι έκτοτε ο σκοπός της εταιρείας έχει διευρυνθεί και με επιπρόσθετες εθνικής σημασίας αρμοδιότητες που αφορούν στη διαχείριση κρίσιμων ενεργειακών έργων, πέραν των υδρογονανθράκων. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε., για την κάλυψη έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω της επέκτασης του καταστατικού της σκοπού σε κρίσιμα έργα ενεργειακής μετάβασης που θα υλοποιηθούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα και εξαιτίας του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού, δύναται κατά παρέκκλιση, να συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.
	131	Δίνεται η δυνατότητα στη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας να συστήνει εταιρείες ειδικού σκοπού, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, με σκοπό την υποβοήθηση των δράσεων που αναλαμβάνει για το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
	132	Ορίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης					
-----	-------------------------------	--	--	--	--	--

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X	X	X	X	
		Μείωση δαπανών	X				
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα/ αποτελεσματικότητα	X	X		X	
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X	X	
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X	X	X		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X	X	X
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης					
-----	--------------------------------	--	--	--	--	--

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					

		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					

		Άλλο					
--	--	------	--	--	--	--	--

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.		
	Εθνικό Συμβούλιο Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης. Ενότητα Β': DRAFT MASTER PLAN «WATER MANAGEMENT IN THESSALY IN THE WAKE OF STORM DANIEL How to Address Thessaly's Water-Related Agricultural Challenges»		
23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)		
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο « http://www.opengov.gr/minenv/?p=13310 » και υποβλήθηκαν πεντακόσια πενήντα έξι (556) σχόλια.	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν		
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Επί των αναρτηθέντων σχολίων ουσιαστικά τα οκτώ (8) αφορούν στην Ενότητα Α' (Σκοπός – Αντικείμενο) και δεν υιοθετήθηκαν, καθώς αφορούσαν γενικές προτάσεις μη δυνάμενες ενσωμάτωσης. Τα υπόλοιπα αφορούσαν σε άρθρα των έτερων ενοτήτων του νομοσχεδίου.	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Στα ειδικότερα άρθρα του νομοσχεδίου υποβλήθηκαν πεντακόσια σαράντα (540) σχόλια. Σημειώνεται ότι αρκετά σχόλια είχαν όμοιο περιεχόμενο.	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Ενότητα Β' Επί των αναρτηθέντων άρθρων του Μέρους Β υιοθετήθηκαν: Τέσσερα (4) σχόλια, που αφορούν στην προσθήκη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων για τη συμμετοχή των μελών των Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων και τη δυνατότητα συνεργασίας των ΔΑ.ΣΕ και Υ.Σ.Σχη με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις. Ενότητα Γ'	

	Έξι (6) σχόλια που αφορούν στην πρόταση μείωσης παραβόλου για προσφυγή στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β. Τέσσερα (4) σχόλια που αφορούσαν σε προβληματισμό ως προς τη δυνατότητα εξέτασης των προσφυγών από τα Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων ενσωματώθηκαν με τη σύσταση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'. Με την ανωτέρω προσθήκη ενσωματώθηκαν εν μέρει και έντεκα (11) σχόλια που αφορούν εν γένει τη στελέχωση και ανταπόκριση των υπηρεσιών στο πλαίσιο των ελέγχων της αυθαίρετης δόμησης. Ένα (1) σχόλιο που αφορά στην παράταση του χρόνου έκδοσης προέγκρισης ή οικοδομικής άδειας μετά από υποβολή αίτησης για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης για κατά παρέκκλιση άρτια γήπεδα. Δύο (2) σχόλια που αφορούν στις καταργητικές διατάξεις ενσωματώθηκαν. Επιπροσθέτως ενσωματώθηκαν τέσσερα (4) σχόλια κατά το μέρος που αφορούν σε νομοτεχνικές διορθώσεις επί του κειμένου. Ενότητα Δ' Επί των αναρτηθέντων άρθρων της Ενότητας Δ' λήφθηκαν υπόψη εξήντα (60) σχόλια για ειδικότερες παρατάσεις προθεσμιών, τα οποία εν μέρει καλύφθηκαν με την προσθήκη ειδικότερου άρθρου, ενώ ήδη εξετάζεται η πιθανότητα πλήρους ενσωμάτωσής τους στο μέλλον.
Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Ενότητα Β' Στο Μέρος Α' της ενότητας Β' δεν ενσωματώθηκαν πενήντα επτά (57) σχόλια,. Ειδικότερα, δεν ενσωματώθηκαν: α) είκοσι (20) σχόλια αναφορικά με το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων που μεταφέρονται από τους Ο.Ε.Β. στον Ο.Δ.Υ.Θ., διότι η μεταφορά του εν λόγω προσωπικού στον Ο.Δ.Υ.Θ., παρέχει μεγαλύτερα εχέγγυα και εργασιακή ασφάλεια στο προσωπικό σε σχέση με τους Ο.Ε.Β., β) δέκα (10) σχόλια, που αφορούν τους μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους, που μεταφέρονται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και από την Περιφέρεια Θεσσαλίας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ζήτημα το οποίο ήδη αξιολογείται προκειμένου να ρυθμιστεί, γ) τριάντα επτά (37) σχόλια, τα οποία αξιολογήθηκαν, αλλά δεν ήταν δυνατό να ενσωματωθούν, καθώς αντιστρατεύονταν τον πυρήνα των ρυθμίσεων. Στο Μέρος Β και Γ δεν ενσωματώθηκαν εξήντα έξι (66) σχόλια: α) εννέα (9) αναφορικά με το δικαίωμα κυριότητας του δημοσίου σε δάση,

		β) δεκατρία (13) σχετικά με τις διατάξεις για τα Υ.Σ.Σχη, τα οποία αξιολογήθηκαν, αλλά αντιστρατεύονταν τον πυρήνα των ρυθμίσεων, γ) ένα (1) σχετικά με την απασχόληση Δασοπόνου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης από τα Υ.Σ.Σχη, δ) σαράντα τρία (43), τα οποία είτε ήταν γενικά και δεν περιείχαν κάποια ειδικότερη πρόταση, είτε δεν αφορούσαν τα συγκεκριμένα άρθρα. Ενότητα Γ' Στην ενότητα Γ' δεν ενσωματώθηκαν ογδόντα (80) από τα σχόλια που υποβλήθηκαν, τα οποία είτε απαιτούν περαιτέρω εξέταση και θα ληφθούν υπόψη σε επόμενη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (όπως επί παραδείγματι προτάσεις για την αποκατάσταση της ασφάλειας δικαίου ενόψει πρόσφατης νομολογίας που αφορά στα κίνητρα του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού ή στην πρόσβαση μέσω μη αναγνωρισμένης οδού, διευκόλυνση υπαγωγών σε περίπτωση αντίρρησης συνιδιοκτήτη), είτε δεν κρίθηκαν εύλογα ή σχετικά με το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Ιδίως, σημειώνεται ότι είκοσι έξι (26) σχόλια εξ αυτών αφορούν στην πρόταση για επαναφορά της δυνατότητας υπαγωγής αυθαιρέτων κατηγορίας 5. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο περιορίζεται στη ρύθμιση του κατασταλτικού ελέγχου της αυθαίρετης δόμησης και δεν μεταβάλλει το ισχύον πλαίσιο που αφορά σε ζητήματα υπαγωγών. Τέσσερα (4) αιτήματα αφορούσαν στη μη υπαγωγή σε κυρώσεις ως προς την αυθαίρετη δόμηση συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού γεγονός που κρίνεται ότι αν ενσωματωνόταν θα επέφερε άνιση μεταχείριση των πολιτών έναντι της παρανομίας. Ενότητα Δ' Δεν λήφθηκαν υπόψιν διακόσια τριάντα τρία (233) σχόλια, εκ των οποίων, ιδίως τα είκοσι δύο (22) δεν αφορούσαν το παρόν νομοσχέδιο, εκατόν επτά (107) θα εξετασθούν μετά το πόρισμα της σχετικής ομάδας εργασίας για τους περιορισμούς έγχυσης των έργων Α.Π.Ε., είκοσι επτά (27) θα ικανοποιηθούν σύντομα με την έκδοση υπουργικής απόφασης, σαράντα οκτώ (48) αξιολογήθηκαν, αλλά αντιστρατεύονταν τον πυρήνα των ρυθμίσεων, τα δε υπόλοιπα δεν αφορούσαν ευθέως και άμεσα τις διατάξεις και αξιολογούνται για να τεθούν σε επόμενη νομοθετική ρύθμιση. Παράρτημα Γ' Δεν ενσωματώθηκαν δύο (2) σχόλια που υποβλήθηκαν δεδομένου ότι αφορούν στο ζήτημα της λάθους εμβαδομέτρησης που δεν σχετίζεται με το εν λόγω Παράρτημα.
--	--	---

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	17, 24	
25.	Ενωσιακό Δίκαιο	
	Πρωτογενές ενωσιακό	
	Κανονισμός	
	Οδηγία	
	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	Διεθνείς συμβάσεις	
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 14	N. 3481/2006

Ανάθεση ευθύνης δικτύου ομβρίων υδάτων στις Ανώνυμες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης – Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1α και 1β στο άρθρο 8 ν. 3481/2006 1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/2006 (Α' 162), περί αντιπλημμυρικής προστασίας και ρυθμίσεων θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμης Εταιρείας (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), αντικαθίσταται και προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής: «1. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και τη λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες της Περιφέρειας Αττικής, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης. 1α. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης. 1β. Κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4972/2022 (Α' 181), η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συνάπτουν συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, στις οποίες καθορίζονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής της δημόσιας υπηρεσίας των παρ. 1 και 1α, αντίστοιχα, και η αποζημίωση σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.»	Άρθρο 8 «1. Η ευθύνη για τον καθαρισμό, συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε., όπως αυτή ορίζεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, μεταφέρεται από την 1η Ιανουαρίου 2008 στους οικείους Δήμους και Κοινότητες της Περιφέρειας Αττικής για την περιοχή αρμοδιότητάς τους, με εξαίρεση τις οδούς για τις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στην Περιφέρεια Αττικής, όπως ορίζεται με τις αποφάσεις που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7. Στους ανωτέρω Δήμους και Κοινότητες ανήκει επίσης η συντήρηση των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, στο οδικό δίκτυο στο οποίο έχουν την ευθύνη συντήρησης. Από το οικονομικό έτος 2008 και εφεξής οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και κατανέμονται στους οικείους Ο.Τ.Α. με απόφαση του οικείου Υπουργού, κατ' αναλογία με τον αριθμό των φρεατίων υδροσυλλογής που υφίστανται σε καθένα εξ αυτών.»[...]
Άρθρο 15 Άσκηση των αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία, από την Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 2744/1999 Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2744/1999 (Α' 222), περί σύστασης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π." και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των	N. 2744/1999 Άρθρο 4 Σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου Μεταβίβαση Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π." και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν.»

κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν. Οι αρμοδιότητες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που προβλέπονται στην υπό στοιχεία Α5/2280/1983 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 720), περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, ασκούνται από το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.». Η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να αναθέτει την υλοποίηση και την τήρηση των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση, στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε, στο πλαίσιο της σύμβασης της παρ. 4 του εκατοστού δέκατου τέταρτου άρθρου του ν. 4812/2021 (Α' 110), περί συντήρησης και λειτουργίας του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτεύουσας.».	
Άρθρο 16 Σκοποί Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 2744/1999 - Διεύρυνση αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας 1. Στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999 (Α' 222), περί του νομικού καθεστώτος της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας: α) στην παρ. 4 αα) αντικαθίσταται η περ. β), αβ) προστίθεται περ. δ), β) στην περ. β' της παρ. 5 προστίθεται ως δυνατότητα της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και η απόκτηση ελέγχου επί των αναφερόμενων εταιρειών και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 6 το δεύτερο εδάφιο της περ. α' αντικαθίσταται, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και οι παρ. 4 έως 6 διαμορφώνοντας ως εξής: «4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως: α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχετεύσεως. β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παραλλήλως και για άλλους σκοπούς, όπως είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, κατ' εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1 του Ν. 2744/1999 και υπό τον όρο ότι δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος γ(β). Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου. 5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως: α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις. β. Να συνιστά εταιρείες ή κοινοπραξίες ή να συμμετέχει σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδας. γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα. δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου. ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενη με το σκοπό της. 5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης γ. Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου.	Ν. 2744/1999 Άρθρο 1 Νομικό καθεστώς Ε.ΥΔ.Α.Π. «...4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως: α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχετεύσεως. β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παραλλήλως και για άλλους σκοπούς, όπως είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, κατ' εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1 του Ν. 2744/1999 και υπό τον όρο ότι δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος γ(β). Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου. 5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως: α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις. β. Να συνιστά εταιρείες ή κοινοπραξίες ή να συμμετέχει σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδας. γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα. δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου. ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενη με το σκοπό της. 5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης

δ. Η παραγωγή ύδατος προς επαναχρησιμοποίηση, η ανάκτηση θρεπτικών συστατικών και η εκμετάλλευση μη πόσιμου ύδατος, ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης, ιδίως για αρδευτικούς σκοπούς, για τον εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, για βιομηχανική και δημοτική χρήση, καθώς και η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση δικτύων άρδευσης, κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης της παρ. 6. 5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως: α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις. β. Να συνιστά εταιρίες ή κοινοπραξίες, να συμμετέχει ή να αποκτά έλεγχο σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδος. γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα. δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.Υ.Δ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου. ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένη με το σκοπό της. 5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητά τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της εταιρείας Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. 6. Η Ε.Υ.Δ.Α.Π. δεν δύναται: α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται στο πλαίσιο σύναψης συμβάσεων εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης λυμάτων ή στο πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων συμπτράξεως δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α' 232) ή αν οι δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παρ. 7 του παρόντος, ή αν πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή εφόσον οι δραστηριότητες της περ. α της παρ. 4 του παρόντος ασκούνται από θυγατρικές εταιρείες της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εταιρείες εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της Ε.Υ.Δ.Α.Π., με	για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητά τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της εταιρείας Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. 6. Η Ε.Υ.Δ.Α.Π. δεν δύναται: α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, ή εφόσον πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή εφόσον οι δραστηριότητες της παραγράφου 4 εδάφιο α' του παρόντος άρθρου ασκούνται από θυγατρικές εταιρείες της ΕΥΔΑΠ μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΥΔΑΠ, με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η οποία θα καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις. β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.
---	--

εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος, η οποία καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις. β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.». 2. Η Διεύθυνση Έργων Υδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18) του άρθρου 38 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), η οποία μεταφέρθηκε, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το άρθρο 8 του π.δ. 77/2023 (Α' 130), έχει και την αρμοδιότητα εισήγησης, προώθησης των διαδικασιών και μέριμνας για την έκδοση πράξεων σχετικών με την κήρυξη απαλλοτριώσης εδαφικών εκτάσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), ή την παραχώρηση δημόσιας έκτασης ή τη σύσταση δουλείας για τις ανάγκες έργων ύδρευσης και αποχέτευσης που αναλαμβάνει η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Α.Θ..	
Άρθρο 17 Μέτρα για την προστασία των υδάτων - Προσθήκη παρ. 3 έως 5 στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003 Στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 3 έως 5 ως εξής: «3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης τουλάχιστον ενός (1) μήνα, δύναται να λαμβάνονται οριζόντια προληπτικά μέτρα προστασίας των υδάτων για την αντιμετώπιση της ρύπανσης ή μέτρα για τη βελτίωση της ποιοτικής ή της ποσοτικής κατάστασης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται έκτακτα μέτρα προστασίας των υδάτων περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ή συμπληρωματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της παρατηρούμενης υποβάθμισης της ποιοτικής ή ποσοτικής κατάστασής τους η οποία δεν είχε προβλεφθεί και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.	N. 3199/2003 Άρθρο 15 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Ανάπτυξης, Γεωργίας, Οικονομίας και Οικονομικών, Εμπορικής Ναυτιλίας, Υγείας και Πρόνοιας και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εκτός από τα θέματα που προβλέπεται να ρυθμίζονται στις προηγούμενες διατάξεις του νόμου αυτού, καθορίζονται: α) Η ειδικότερη διαδικασία και ο τρόπος παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, καθώς και των προστατευόμενων υδατικών οικοσυστημάτων. β) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου των σημειακών και διάχυτων πηγών ρύπανσης. γ) Ενσωματώνονται στο εσωτερικό δίκαιο οι ρυθμίσεις των παραρτημάτων της Οδηγίας 2000/60/Ε.Κ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και δ) Ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την προστασία και διαχείριση των υδάτων και την ενσωμάτωση των διατάξεων της ανωτέρω Οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. 2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται ειδικότερα οι φορείς που υποχρεούνται, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 περίπτωση ζ', να παρέχουν στοιχεία στην Εθνική Τράπεζα Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας, καθορίζεται ο τρόπος παροχής των πληροφοριών και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη λειτουργία και τη διαρκή ενημέρωση της βάσης δεδομένων.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται μέτρα απορρύπανσης των υδάτων και να καθορίζονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.».	
Άρθρο 18 Συντήρηση και λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης – Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου εκατοστού δέκατου τέταρτου ν. 4812/2021 Στο άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α' 110), περί ανανέωσης της σύμβασης χορήγησης αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ανώνυμης Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας: α) στην παρ. 3 προστίθενται εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, και οι παρ. 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής: «3. Το καταβαλλόμενο τίμημα για την προμήθεια του ακατέργαστου ύδατος αποδίδεται από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. στην Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 και διατίθεται περαιτέρω από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται οι μελέτες και τα έργα αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, η εκτέλεση των οποίων δύναται να ανατίθεται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.. Για τα συγκεκριμένα αυτά έργα και μελέτες, η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., ως φορέας υλοποίησης, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα αναθέσει και να τα εκτελέσει, υπό την ιδιότητα του Αναθέτοντος Φορέα, Φορέα Κατασκευής και Υλοποίησης, Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας Υπηρεσίας, δημοπρατώντας τα σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147), κατόπιν χρηματοδότησής τους από την Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π., η οποία συμβάλλεται εκ τρίτου ως Κύριος του Έργου. Τα τιμολόγια εκδίδονται απευθείας στο όνομα της Εταιρείας Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π.. Η πιστοποίηση των δαπανών διενεργείται από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. 4. Μετά τη λήξη της σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, της Εταιρείας Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. και της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., η αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας τμημάτων ή συνολικά του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης ανατίθεται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. με τριμερή σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Εταιρείας Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. και της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.».	N. 4812/2021 Άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο [...] 3. Το καταβαλλόμενο τίμημα για την προμήθεια του ακατέργαστου ύδατος αποδίδεται από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. στην Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 και διατίθεται περαιτέρω από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης. 4. Με σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, της Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ και της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., ανατίθεται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. η συντήρηση και λειτουργία του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης για χρονική περίοδο τριών (3) ετών, η οποία δύναται να παρατείνεται με συμφωνία των συμβαλλομένων μερών. Μετά τη λήξη της εν λόγω σύμβασης, η συντήρηση και λειτουργία του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης ανατίθεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σε ανάδοχο που αναδεικνύεται μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α' 232).
Άρθρο 19 Μεταβατική διάταξη για την έγκριση τιμολογίων – Προσθήκη παρ. 5α στο άρθρο 23 ν. 5037/2023 Στο άρθρο 23 του ν. 5037/2023 (Α' 78) περί μεταβατικών διατάξεων αναφορικά με τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), προστίθεται παρ. 5α ως εξής:	N. 5037/2023 Άρθρο 23 Μεταβατικές διατάξεις 1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, η λειτουργία της Ολομέλειας και των λοιπών συνθέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), άρχεται από τον διορισμό των μελών της, βάσει της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Κατ' εξαίρεση, η λειτουργία της συνθέσεως του

«5α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εγκρίνονται τα τιμολόγια των Ανωνύμων Εταιρειών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, μέχρι την εκπλήρωση των όρων και προϋποθέσεων της παρ. 5 του παρόντος, περί στελέχωσης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..».	κλάδου Ενέργειας της Αρχής, καθώς και αυτή της Ολομέλειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση των αρμοδιοτήτων της Ολομέλειας, κατά το πρώτο εδάφιο, αυτή λειτουργεί νομίμως με μόνα τα υφιστάμενα μέλη της Αρχής, εφαρμοζομένων αναλόγως, τόσο για την Ολομέλεια, όσο και για τη σύνθεση του κλάδου Ενέργειας, των προϊσχυουσών ρυθμίσεων, περί αρμοδιοτήτων και λειτουργίας της Αρχής. 2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος Α', ο Αντιπρόεδρος Β', και τα λοιπά υπηρετούντα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), των οποίων η θητεία δεν έχει λήξει, καταλαμβάνουν αυτοδικαίως τις θέσεις του Προέδρου της Αρχής, του Αντιπροέδρου του κλάδου Υδάτων, του Αντιπροέδρου του κλάδου Ενέργειας και των μελών του κλάδου ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αντιστοίχως, έως την ολοκλήρωση της τρέχουσας θητείας τους. Μετά από τη λήξη της θητείας των ανωτέρω, αποχωρούν και δύνανται να συμμετάσχουν σε επόμενη διαδικασία πλήρωσης θέσεων μελών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής. Μεταβατικά, ο Πρόεδρος, με τη συνεπικουρία των Αντιπροέδρων Ενέργειας και Υδάτων και των λοιπών αρμοδίων οργάνων της Αρχής, μεριμνούν ιδίως για την προπαρασκευή του νέου Οργανισμού και Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Αρχής, καθώς και για την ταχύτερη δυνατή στελέχωσή της κατά τις νόμιμες διαδικασίες. 3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με την επιφύλαξη της παρ. 2, δεν κωλύεται ο αναδιορισμός με την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011, υφισταμένων μελών της Αρχής ως Αντιπροέδρων ή μελών των λοιπών κλάδων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον τα θιγόμενα μέλη δεν αντιτίθονται με σχετική έγγραφη δήλωσή τους προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων που τάσσεται με την πρόσκληση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011. 4. Το προσωπικό της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3428/ 2005 (Α' 313), συνεχίζει να απασχολείται στον κλάδο ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., με τους ίδιους όρους. 4α. Για τη στελέχωση των κλάδων αποβλήτων και υδάτων της ΡΑΑΕΥ, κατά παρέκκλιση των α' και β' κύκλων κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224), η ΡΑΑΕΥ δύναται να απευθύνει αίτημα στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας (ΚΕΚ) του άρθρου 5 του ν. 4440/2016 ζητώντας την κάλυψη προσωρινών αναγκών με απόσπαση ή με μετάταξη υπαλλήλων μόνιμων και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ΕΣΚ). Οι ανωτέρω αποσπάσεις ή μετατάξεις διενεργούνται σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 4 του άρθρου 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248). 4β. Αποσπασμένοι υπάλληλοι δύνανται να αναλάβουν θέση ευθύνης στους κλάδους αποβλήτων και υδάτων της ΡΑΑΕΥ. Αν ο χρόνος απόσπασης υπολείπεται της διάρκειας πλήρους θητείας της οικείας θέσης ευθύνης, ο χρόνος απόσπασης παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ολοκλήρωση της κατά τα ανωτέρω θητείας. 5. Η ισχύς των άρθρων 7 και 11 έως 20 του παρόντος, περί των νέων αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχεται μετά την έγκριση του νέου Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της, ο οποίος συντάσσεται και εγκρίνεται από την Ολομέλεια της Αρχής εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και με τη συμπλήρωση της αναγκαίας στελέχωσης της Αρχής σε μέλη και προσωπικό, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν γνώμης της Ολομέλειας της Αρχής. 6. Με την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 5, εκκρεμείς συναλλαγές, διοικητικές και δικαστικές υποθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, στον βαθμό που συμβιβάζονται με τις αρμοδιότητες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., συνεχίζονται από την ίδια, η οποία λειτουργεί ως διάδοχος του ελληνικού δημοσίου. 7. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αξιολογεί τη σκοπιμότητα επέκτασης της αρμοδιότητας της
--	--

		P.A.A.E.Y. σε θέματα εποπτείας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και απορρόφησης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης.
	Άρθρο 31 Διαχειριστικές μελέτες – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 63 ν.δ. 86/1969 Στο άρθρο 63 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί δασοπονικών μελετών, προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «3. Η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων πραγματοποιείται με βάση διαχειριστικές μελέτες, οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης των οποίων εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».	N.Δ. 86/1969 Άρθρον 63 Δασοπονικά μελέται. 1. Η διαχείρισις των δημοσίων ή μη δασών, οργανώνουσα την δασοπονίαν προς πληρεστέραν επίτευξιν των υπό ταύτης επιδωκομένων σκοπών και ιδία προς εξασφάλισιν της διατηρήσεως και συντηρήσεως των δασών και εγγύησιν διηνεκούς απολήψεως καρπώσεων, ενεργείται επί τη βάσει α) Δασοπονικών ή δασικών διαχειριστικών σχεδίων μονίμων ή προσωρινών. β) Δασοπονικών ή δασικών διαχειριστικών εκθέσεων. γ) Πινάκων υλοτομίας και δ) Δασικών αστυνομικών διατάξεων. Δικαιώματα κάρπωσης που ασκούνται με βάση εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες ή πίνακες υλοτομίας από κτηνοτρόφους στις δασικού χαρακτήρα εκτάσεις που διατέθηκαν σε αυτούς για την αποκατάστασή τους με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας διατηρούνται μέχρι τη λήξη ισχύος των διαχειριστικών μελετών ή των πινάκων υλοτομίας και μόνο. 2. Δια διατάγματος καθορίζονται αι λεπτομέρειαι του παρόντος άρθρου ως και τα της διαχειρήσεως των δασών εν γένει.
	Άρθρο 33 Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965 - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 22 ν. 4061/2012 Στο άρθρο 22 του ν. 4061/2012 (Α' 66), περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου, προστίθεται παρ. 1α ως εξής: «1α. Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν την 1η Ιανουαρίου 1965, που διατηρούν τη χρήση τους, οι οποίες συμπεριελήφθησαν εντός περιγραμμάτων δημοσίων δασών μεταβιβασθέντων με πράξεις της Διοίκησης κατά πλήρη κυριότητα σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι οποίοι δεν άσκησαν διακατοχικές πράξεις, θεωρείται ότι ουδέποτε μεταβιβάστηκαν στους Ο.Τ.Α., διατηρουμένου του δικαιώματος κυριότητας υπέρ των ιδιοκτητών τους.».	N. 4061/2012 Άρθρο 22 Μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας από το Δημόσιο 1. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας σε ακίνητα, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 1, εφόσον ο νομέας του ακινήτου ή ο δικαιοπάροχός του: α) Το απέκτησε: αα) με νόμιμο τίτλο, από επαχθή αιτία, με την προϋπόθεση ότι ο τίτλος του μεταγράφηκε έως την 5.6.1993, εκτός αν κατά τη κτήση της νομής βρισκόταν σε κακή πίστη. Σε κακή πίστη βρισκόταν ο νομέας αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 1042 του Αστικού Κώδικα. Στο χρόνο νομής προσμετράται και ο χρόνος νομής του δικαιοπαρόχου του που διανύθηκε με τις ίδιες προϋποθέσεις, ββ) βάσει παραχωρητηρίου που δεν έχει μεταγραφεί, ως προς το εμβαδόν του ακινήτου που αναγράφεται στο παραχωρητήριο αλλά και των λοιπών στοιχείων των ακινήτων και των δικαιούχων, γγ) βάσει παραχωρητηρίου που εκδόθηκε από αναρμόδιο διοικητικό όργανο ή βάσει πράξης δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, μόνο ως προς το εμβαδόν του παραχωρούμενου ακινήτου. δδ) Με πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής οικοπέδου της Επιτροπής Αποκαταστάσεων Προσφύγων κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων της Χώρας ή ως δικαιούχος οικοπέδου σε συνοικισμό κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Αγροτικού Κώδικα (Α 342), πλην όμως δεν έγινε η διανομή των οικοπέδων στους δικαιούχους. β) Με απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων, κρίθηκε δικαιούχος οικοπέδου ή κλήρου βάσει των διατάξεων του Αγροτικού Κώδικα και δεν κηρύχθηκε έκπτωτος, δεν εκδόθηκε όμως το σχετικό παραχωρητήριο. γ) Το νέμεται πριν την 1.1.1965 για γεωργική χρήση, η οποία εξακολουθεί να ασκείται μέχρι σήμερα. 2. Η μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας αφορά μόνο τον δικαιούχο ή το νόμιμο δικαιοπάροχό του που εμπίπτει στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου 3. Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα στην αρμόδια Επιτροπή Θεμάτων και Επίλυσης Διαφορών, στην οποία περιγράφει το κατεχόμενο ακίνητο κατά θέση, εμβαδόν και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς, με συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα και υποβάλλει αντίγραφο του επικαλούμενου τίτλου κυριότητας ή της σχετικής πράξης παραχώρησης διοικητικού οργάνου, Δήμου ή Κοινότητας ή της απόφασης της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων, βάσει της οποίας κρίθηκε δικαιούχος οικοπέδου ή κλήρου. Η Επιτροπή

	Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο την προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων, προκειμένου να διαμορφώσει την κρίση της, σχετικά με την ταυτότητα του νομέα ή του ακινήτου και την καλόπιστη νομή, στην περίπτωση της απόκτησής του με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία ή της νομής του ακινήτου πριν την 1.1.1965. Η Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών εκδίδει απόφαση για τη μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας στις περιπτώσεις που ο ενδιαφερόμενος επικαλείται πράξη παραχώρησης διοικητικού οργάνου, Δήμου ή Κοινότητας ή απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων, βάσει της οποίας κρίθηκε δικαιούχος. 4. Αν ο ενδιαφερόμενος επικαλείται νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία και καλόπιστη νομή του ακινήτου ή νομή του πριν την 1.1.1965 στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών μετέχει εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρος αυτής. Η Επιτροπή αποφαινεται για τη μη προβολή δικαιωμάτων του Δημοσίου στο κατεχόμενο ακίνητο. 5. Τα παραχωρητήρια που εκδόθηκαν στις υποπεριπτώσεις ββ και γγ της περίπτωσης α της παραγράφου 1, θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά. Για την υποπερίπτωση δδ της περίπτωσης α και την περίπτωση β της παραγράφου 1, μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, ο Περιφερειάρχης εκδίδει παραχωρητήριο, στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του αρχικού δικαιούχου και προσδιορίζεται το παραχωρούμενο ακίνητο κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Δεν εκδίδεται παραχωρητήριο, αν οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι του δικαιούχου έχουν μεταγράψει συμβολαιογραφική πράξη ή έχουν επικυρώσει ανώμαλη δικαιοπραξία που αφορά το ίδιο ακίνητο σύμφωνα, ιδίως, με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 18 του ν. 1644/1986, του άρθρου 16 του ν. 3147/2003, της παραγράφου 9 του άρθρου 3 του ν. 3399/2005 και του άρθρου 31 του ν. 3698/2008. 6. Για το τμήμα του κατεχόμενου ακινήτου για το οποίο δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα εξαγοράς του στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών. Η ίδια Επιτροπή εξετάζει το αίτημα αυτό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23. 7.α) Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει, επίσης, δικαιώματα κυριότητας σε ακίνητα, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 1, εφόσον: αα) Κατέχονται από Δήμους για την εξυπηρέτηση αναγκών τους, και συγκεκριμένα για στέγαση δημοτικών μεγάρων, σχολείων και κοινωφελών εγκαταστάσεων. Μετά από αίτημα του οικείου Δήμου, η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση, με την οποία βεβαιώνεται ότι το ακίνητο χρησιμοποιείται για τους παραπάνω σκοπούς. ββ) Έχουν σε αυτά ανεγερθεί χώροι θρησκευτικής λατρείας, για όσο χρόνο διαρκεί η χρήση αυτή, απαγορευομένης κάθε άλλης χρήσης. Τα ακίνητα αυτά περιέχονται στο οικείο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του αναγκαίου προαυλίου χώρου. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας προσδιορίζει τον αναγκαίο προαύλιο χώρο κατά θέση, εμβαδόν και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. β) Εφόσον τα κτίσματα της παρούσας παραγράφου έχουν ανεγερθεί σε τμήμα ευρύτερου ακινήτου, ο Περιφερειάρχης εκδίδει πράξη κατάτμησης του ακινήτου. γ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ο τύπος του παραχωρητηρίου για τα ακίνητα της παρούσας παραγράφου. 8. α) Οι δρόμοι που απεικονίζονται στα κυρωμένα στοιχεία των διανομών αγροκτημάτων και συνοικισμών, καθώς και κυρωμένων αναδασμών, περιέχονται κατά κυριότητα στους οικείους Δήμους, εφόσον σήμερα υφίστανται. Αν έχουν αλλάξει χρήση ή κατέχονται αυθαίρετα, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, μετά από αυτοψία, αποφαινεται για τη σκοπιμότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. Αν δεν είναι αναγκαία η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, η αίτηση του κατόχου για την εξαγορά
--	---

	ακινήτου εξετάζεται από την οικεία Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επιλύσης Διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 23. β) Οι δρόμοι που διανοίχθηκαν σε θέση διαφορετική από την προβλεπόμενη στην κυρωμένη διανομή του αγροκλήματος, θεωρούνται ως δρόμοι της κυρωμένης διανομής και περιέρχονται στην κυριότητα του οικείου Δήμου, εφόσον μετατοπίστηκαν εντός δημοσίων εκτάσεων και κρίνεται αναγκαία η διατήρησή τους. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσεται έκθεση αυτοψίας από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, με την οποία αποφαινεται για τη σκοπιμότητα της διατήρησης του δρόμου. Το ίδιο ισχύει και για αγροτικούς δρόμους που διανοίχθηκαν για την εξυπηρέτηση τυφλών τεμαχίων κυρωμένης διανομής, εφόσον δεν θίγονται εμπράγματα δικαιώματα τρίτων προσώπων. γ) Δρόμοι κυρωμένης διανομής που έχουν απολέσει τον κοινόχρηστο χαρακτήρα τους, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, μπορούν να εξαγοράζονται από τον ιδιοκτήτη του όμορου ακινήτου, μετά από αίτηση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επιλύσης διαφορών. Για την εξαγορά καταβάλλεται τίμημα ίσο με την αντικειμενική αξία, το οποίο αποτελεί έσοδο του οικείου Δήμου. δ) Για την μεταβίβαση της κυριότητας των δρόμων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία μεταγράφεται στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρείται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο και κοινοποιείται στην εταιρεία «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.» και στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για ενημέρωση της ψηφιακής βάσης.
Άρθρο 35 Παράταση λειτουργίας δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 52 ν. 4280/2014 Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί εγκρίσεων της δασικής νομοθεσίας, παρατείνεται, στο ίδιο εδάφιο προστίθεται η λέξη «υφιστάμενες» στις ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289). Κατά την διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση, ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.».	Ν. 4280/2014 Άρθρο 52 Μεταβατικές διατάξεις 8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289). Κατά την διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση, ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.
Άρθρο 36 Πρόβλεψη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου – Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 27 ν. 4685/2020 1. Η παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής	Ν. 4685/2020 Άρθρο 27 Ίδρυση, Σκοπός και Εποπτεία του ΟΦΥΠΕΚΑ 4. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση και διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α), τροποποιείται ως προς τον σκοπό του, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.». 2. Στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020 προστίθεται παρ. 9 ως εξής: «9. Ο ν. 1421/1984 (Α' 27), περί εισαγωγής, κατοχής και χρήσης ειδικών όπλων αναισθητοποίησης ή ευθανασίας των ζώων και η περ. θ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2168/1993 (Α' 147), περί όπλων και συσκευών ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται για την αναισθητοποίηση, εκδίωξη, ακινητοποίηση ή ανώδυνη θανάτωση ζώων, εφαρμόζεται και για τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.».	
Άρθρο 37 Ρυθμίσεις για το προσωπικό του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 32 ν. 4685/2020 1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί πρόσληψης του προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται για θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης από τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ του Δημοσίου και από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους που αποσπώνται σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, καταλαμβάνουν δε αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί επιτελικού κράτους και τον ν. 4765/2021 (Α' 6), περί εκσυγχρονισμού του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυσης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, με βάση τα τυπικά προσόντα του π.δ. 85/2022 (Α' 232) και του Οργανισμού του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.». 2. Οι αποσπάσεις των μόνιμων δημοσίων υπαλλήλων που ανήκουν οργανικά σε φορείς του δημοσίου τομέα, της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και οι οποίοι υπηρετούν στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. βάσει της παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4685/2016 (Α' 79), παρατείνονται αυτοδικαίως έως δύο (2) έτη από τη λήξη της απόσπασής τους.	Ν. 4685/2020 Άρθρο 32 Οργάνωση, Στελέχωση και Λειτουργία του ΟΦΥΠΕΚΑ 2. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται για θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης από τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ του Δημοσίου και από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους που αποσπώνται σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, καταλαμβάνουν δε αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ μετά από έγκριση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28), με βάση τα τυπικά προσόντα που καθορίζονται στις διατάξεις του π.δ. 50/2001 (Α' 39) και στον Οργανισμό του ΟΦΥΠΕΚΑ.
Άρθρο 47 Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα – Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη περ. δ) στην παρ. 5 του άρθρου 26 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού 1. Η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), για την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαμορφώσεων όσον αφορά την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, παρατείνεται, στο τέλος του ίδιου εδαφίου, αφαιρείται η πρόβλεψη περί αυθαιρεσίας, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.	Ν. 4067/2012 Άρθρο 26 Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα 4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.

εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα. Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παρούσα γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 και ολοκληρώνονται μέχρι την 31η.5.2024, με την επιφύλαξη της παρ. 10 για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου. Η αναστολή των κυρώσεων ισχύει αναδρομικά από την 1η.1.2021. Για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 η αναστολή των κυρώσεων ισχύει σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 10. Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται απαιτούμενη συναίνεση των συνιδιοκτητών, οι ανωτέρω διαμορφώσεις δύναται να πραγματοποιηθούν από τον ενδιαφερόμενο και με δαπάνες του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό του κτιρίου, κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από: α) πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών για την διατύπωση απόψεων προς την Επιτροπή, τα αποδεικτικά κοινοποίησής της, β) τεχνική έκθεση μηχανικού, με την οποία τεκμηριώνεται ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία των κοινόχρηστων μερών της πολυκατοικίας και των ιδιοκτησιών και γ) μελέτη στατικής επάρκειας, που αποδεικνύει τη στατική επάρκεια του κτιρίου μετά τις προβλεπόμενες διαμορφώσεις. Αν από την μελέτη στατικής επάρκειας προκύψει ότι απαιτούνται στατικές ενισχύσεις, αυτές πραγματοποιούνται μονομερώς με δαπάνη του ενδιαφερομένου, με την προϋπόθεση ότι οι επεμβάσεις αυτές περιορίζονται εντός του χώρου που έχει την υποχρέωση διαμορφώσεων. Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια που μνημονεύονται στην παρούσα, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η πρόβλεψη ανελκυστήρα με τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου που προβλέπει το πρότυπο ΕΛΟΤ-EN 81-70 «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων - Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών - Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες» για έναν χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου και ενός τουλάχιστον προσβάσιμου σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα χώρου υγιεινής με κοινή χρήση ανδρών/γυναικών. Υφιστάμενα κτίρια με χρήσεις εμπορίου και γραφείων, εκτός των κτιρίων που στεγάζουν γραφεία υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου φορέα, νομικών προσώπων δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, καθώς και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με ανάπτυγμα τραπεζοκαθισμάτων στον εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο, με μικτό εμβαδόν μικρότερο από εκατό (100) τ.μ. μπορούν να εξαιρεθούν μόνο από την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων χώρων υγιεινής για το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. 5. Εξαιρούνται από την υποχρέωση διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου: α) τα κτίρια που έχουν μοναδική πρόσβαση σε δρόμο με βαθμίδες ή βρίσκονται σε οικόπεδα στα οποία η ελάχιστη διαφορά στάθμης του φυσικού εδάφους στην οικοδομική γραμμή από την επιφάνεια του πεζοδρομίου είναι μεγαλύτερη από 2,50 μ., ή το πεζοδρόμιο έμπροσθεν αυτών έχει πλάτος μικρότερο από 0,70 μ. (μη συμπεριλαμβανομένου του κρασπέδου), μέχρι να διαμορφωθεί ο εξωτερικός κοινόχρηστος χώρος κίνησης πεζών, β) τα κτίρια, των οποίων η προσαρμογή δεν είναι δυνατή χωρίς να θίγονται οι δοκοί και οι στύλοι τους ή απαιτείται να πραγματοποιηθούν άλλες σοβαρές παρεμβάσεις στον φέροντα οργανισμό τους, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη στατική επάρκειά του, όπως τεκμηριώνεται με Τεχνική Έκθεση Μηχανικού,	Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παρούσα γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 και ολοκληρώνονται μέχρι την 31η.12.2022, με την επιφύλαξη της παρ. 10 για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου, άλλως τα κτίρια καθίστανται αυθαίρετα. Η αναστολή των κυρώσεων ισχύει αναδρομικά από την 1η.1.2021. Για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 η αναστολή των κυρώσεων ισχύει σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 10. Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται απαιτούμενη συναίνεση των συνιδιοκτητών, οι ανωτέρω διαμορφώσεις δύναται να πραγματοποιηθούν από τον ενδιαφερόμενο και με δαπάνες του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό του κτιρίου, κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από: α) πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών για την διατύπωση απόψεων προς την Επιτροπή, τα αποδεικτικά κοινοποίησής της, β) τεχνική έκθεση μηχανικού, με την οποία τεκμηριώνεται ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία των κοινόχρηστων μερών της πολυκατοικίας και των ιδιοκτησιών και γ) μελέτη στατικής επάρκειας, που αποδεικνύει τη στατική επάρκεια του κτιρίου μετά τις προβλεπόμενες διαμορφώσεις. Αν από την μελέτη στατικής επάρκειας προκύψει ότι απαιτούνται στατικές ενισχύσεις, αυτές πραγματοποιούνται μονομερώς με δαπάνη του ενδιαφερομένου, με την προϋπόθεση ότι οι επεμβάσεις αυτές περιορίζονται εντός του χώρου που έχει την υποχρέωση διαμορφώσεων. Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια που μνημονεύονται στην παρούσα, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η πρόβλεψη ανελκυστήρα με τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου που προβλέπει το πρότυπο ΕΛΟΤ-EN 81-70 «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες» για έναν χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου και ενός τουλάχιστον προσβάσιμου σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα χώρου υγιεινής με κοινή χρήση ανδρών/γυναικών. Υφιστάμενα κτίρια με χρήσεις εμπορίου και γραφείων, εκτός των κτιρίων που στεγάζουν γραφεία υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου φορέα, νομικών προσώπων δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, καθώς και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με ανάπτυγμα τραπεζοκαθισμάτων στον εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο, με μικτό εμβαδόν μικρότερο από εκατό (100) τ.μ. μπορούν να εξαιρεθούν μόνο από την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων χώρων υγιεινής για το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. 5. Εξαιρούνται από την υποχρέωση διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου: α) τα κτίρια που έχουν μοναδική πρόσβαση σε δρόμο με βαθμίδες ή βρίσκονται σε οικόπεδα στα οποία η ελάχιστη διαφορά στάθμης του φυσικού εδάφους στην οικοδομική γραμμή από την επιφάνεια του πεζοδρομίου είναι μεγαλύτερη από 2,50 μ., ή το πεζοδρόμιο έμπροσθεν αυτών έχει πλάτος μικρότερο από 0,70 μ. (μη συμπεριλαμβανομένου του κρασπέδου), μέχρι να διαμορφωθεί ο εξωτερικός κοινόχρηστος χώρος κίνησης πεζών, β) τα κτίρια, των οποίων η προσαρμογή δεν είναι δυνατή χωρίς να θίγονται οι δοκοί και οι στύλοι τους ή απαιτείται να πραγματοποιηθούν άλλες σοβαρές παρεμβάσεις στον φέροντα οργανισμό τους, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη στατική επάρκειά του, όπως τεκμηριώνεται με Τεχνική Έκθεση Μηχανικού,
--	--

το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.». 2. Στις εξαιρέσεις της παρ. 5 του άρθρου 26 του ΝΟΚ, περί υποχρέωσης διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρηστών αναπηρικού αμαξιδίου, προστίθεται περ. δ) ως εξής: «δ) ήδη εγκατεστημένες δραστηριότητες σε υφιστάμενα κτίρια, εφόσον παρέχουν στο κοινό τις υπηρεσίες τους μέσω εναλλακτικών τρόπων, όπως αυτοί εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».	κατόπιν απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 18 του ν. 4495/2017, γ) τα κτίρια των οποίων η προσαρμογή θα προκαλούσε δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση για τον υπόχρεο ή τους υπόχρεους - εξαιρουμένων αυτών που στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κοινωφελείς οργανισμοί, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας κατόπιν απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 18 του ν. 4495/2017. Με την ίδια απόφαση η Περιφερειακή Επιτροπή Προσβασιμότητας δύναται να επιβάλλει εφαρμογή μέτρων εναλλακτικής εξυπηρέτησης των ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων. Η προσωρινή εξαίρεση έχει διάρκεια 3 έτη. Μετά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της εξαίρεσης δύναται να επανυποβάλλεται σχετικό αίτημα. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα κριτήρια δυσανάλογης επιβάρυνσης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση αντίστοιχης διαμόρφωσης πρόσβασης στους πάνω από το ισόγειο ορόφους ή τους εσωτερικούς εξώστες ή αναβαθμούς τα κτίρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον: αα) το εμβαδόν των εσωτερικών εξωστών ή αναβαθμών αποτελεί ποσοστό μέχρι 50% του εμβαδού της κυρίως αίθουσας και όχι περισσότερο των εκατό (100) τ.μ. και η χρήση του είναι ίδια με αυτή της κυρίως αίθουσας ή οι εσωτερικοί εξώστες ή αναβαθμοί έχουν βοηθητική χρήση, αβ) το συνολικό μικτό εμβαδόν των πάνω από το ισόγειο ορόφων είναι μικρότερο των διακοσίων (200) τ.μ. και αγ) το μικτό εμβαδόν κάθε ορόφου είναι μικρότερο των εβδομήντα (70) τ.μ. Οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' δεν ισχύουν, αν η χρήση του κτιρίου είναι η μοναδική στον οικισμό και ταυτόχρονα στους πάνω από το ισόγειο ορόφους υπάρχουν χρήσεις για εξυπηρέτηση κοινού διαφορετικές από αυτές που υπάρχουν στον ισόγειο όροφο.
Άρθρο 48 Εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Στην παρ. 2 του άρθρου 27 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), περί κατασκευής ανελκυστήρων, κατά παρέκκλιση: α) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Α, β) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Β, γ) το πέμπτο εδάφιο διαμορφώνεται ως περ. Γ, δ) στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α' 304)», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά τον χρόνο ανέγερσης τους δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου. Για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Α. Όπου στην παρ. 2 του άρθρου 26 η προσαρμογή του κτιρίου είναι υποχρεωτική, αν απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, η κατασκευή αυτών είναι υποχρεωτική, χωρίς τη συναίνεση	Ν. 4067/2012 Άρθρο 27 Ειδικές διατάξεις 2. Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά τον χρόνο ανέγερσης τους, δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου. Για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 26, για τις οποίες είναι υποχρεωτική η προσαρμογή και δεν εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, όταν απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, η κατασκευή αυτών είναι υποχρεωτική, χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών με δαπάνες του υπόχρεου ή των υπόχρεων κατά παρέκκλιση του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού πολυκατοικίας. Στις λουτές περιπτώσεις, που δεν είναι υποχρεωτική η προσαρμογή του κτιρίου, είναι δυνατή η κατασκευή ανελκυστήρα, χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, μόνο κατόπιν αιτιολογημένης γνωμοδότησης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017, που εκδίδεται κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου ιδιοκτήτη, συνοδευόμενη από αποδεδειγμένη πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών προς διατύπωση απόψεων προς την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας. Αντίστοιχα, σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας που δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού πολυκατοικίας, η

της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών με δαπάνες του υπόχρεου ή των υπόχρεων, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού του κτιρίου. Β. Αν δεν είναι υποχρεωτική η προσαρμογή του κτιρίου, η κατασκευή ανεγκυστήρα είναι δυνατή χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από αποδεδειγμένη πρόσκληση διατύπωσης απόψεων των λοιπών συνιδιοκτητών προς την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας. Γ. Αντίστοιχα σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας που δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού πολυκατοικίας, η τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου), που διασφαλίζει την πρόσβαση στα άτομα αυτά από το πεζοδρόμιο στους εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, καθώς και στους λουτούς εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους του ισογείου και των λοιπών ορόφων υπέρ και υπό αυτό, εφόσον διαμένουν ως ιδιοκτήτες ή ένοικοι στα παραπάνω κτίρια, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου και την κάλυψη των εξόδων κατασκευής από τα ενδιαφερόμενα άτομα. Η τοποθέτηση αναβατορίου για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών υπέρ του ενός ορόφου γίνεται βάσει τεχνικής μελέτης και ως προς μεν τη διαστασιολόγηση ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ως προς δε τη διαδικασία τοποθέτησης, αδειοδότησης και συντήρησης, ισχύουν τα αντίστοιχα που αφορούν σε ανεγκυστήρες και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α' 304).».	τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου), που διασφαλίζει την πρόσβαση στα άτομα αυτά από το πεζοδρόμιο στους εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, καθώς και στους λουπούς εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους του ισογείου και των λοιπών ορόφων υπέρ και υπό αυτό, εφόσον διαμένουν ως ιδιοκτήτες ή ένοικοι στα παραπάνω κτίρια, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου και την κάλυψη των εξόδων κατασκευής από τα ενδιαφερόμενα άτομα. Η τοποθέτηση αναβατορίου για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών υπέρ του ενός ορόφου γίνεται βάσει τεχνικής μελέτης και ως προς μεν τη διαστασιολόγηση ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ως προς δε τη διαδικασία τοποθέτησης, αδειοδότησης και συντήρησης, ισχύουν τα αντίστοιχα που αφορούν σε ανεγκυστήρες.
Άρθρο 50 Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4495/2017 Στην παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας, τροποποιούνται οι περ. ε), η), θ), ι) και ια) ως προς την ιδιότητα του μέλους, προστίθεται περ. ιε), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: 2. Η Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας αποτελείται από δεκατέσσερα (14) μέλη εκ των οποίων: α) Τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης. β) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, με τον αναπληρωτή του. γ) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ με τον αναπληρωτή του. δ) Ένα (1) μέλος του πρώην Γραφείου ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ με εμπειρία σε θέματα προσβασιμότητας. ε) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ, με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΕΕ με τον αναπληρωτή του.	Ν. 4495/2017 Άρθρο 19 Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας 2. Η Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας αποτελείται από δεκατέσσερα (14) μέλη εκ των οποίων: α) Τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης. β) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, με τον αναπληρωτή του. γ) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ με τον αναπληρωτή του. δ) Ένα (1) μέλος του πρώην Γραφείου ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ με εμπειρία σε θέματα προσβασιμότητας. ε) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ με τον αναπληρωτή του. στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΕΕ με τον αναπληρωτή του. ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΑΔΑΣ με τον αναπληρωτή του. η) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με τον αναπληρωτή του. θ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με τον αναπληρωτή του. ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Τουρισμού με τον αναπληρωτή του. ια) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τον αναπληρωτή του. ιβ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με τον αναπληρωτή του.

ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΑΔΑΣ με τον αναπληρωτή του. η) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. θ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. ια) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. ιβ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με τον αναπληρωτή του. ιγ) Ένα (1) μέλος του κλάδου Μηχανικών με εξειδίκευση σε θέματα Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού και Προσβασιμότητας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. ιδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή νομικό με εξειδίκευση σε θέματα προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων. ιε) Έναν (1) υπάλληλο του Β' Τμήματος της Διεύθυνσης Μελετών και Έργων Αστικών Αναπλάσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του.».	ιγ) Ένα (1) μέλος του κλάδου Μηχανικών με εξειδίκευση σε θέματα Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού και Προσβασιμότητας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. ιδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή νομικό με εξειδίκευση σε θέματα προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του.
Άρθρο 55 Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' – Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 24 ν. 4495/2017 1. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 τροποποιείται με την προσθήκη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστώνται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.». 2. Στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017 προστίθεται παρ. 2Α ως εξής: «2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β' είναι εννεαμελές και αποτελείται από: α) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, δ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, ε) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, στ) δύο (2) μέλη, πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, κατόχους πτυχίου ανώτατης σχολής, με τους αναπληρωτές τους, ζ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και	

	Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου με τους αναπληρωτές τους.».	
Άρθρο 71 Τιμή ζώνης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 109 ν. 4495/2017 Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 109 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί υπολογισμού προστίμου, αντικαθίστανται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Για τα υπόλοιπα ακίνητα της επικράτειας, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Για τον υπολογισμό του προστίμου στις περιοχές αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας, όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη τιμή ζώνης των όμορων ακινήτων. Αν η μέγιστη τιμή ζώνης δεν έχει καθοριστεί, ισχύει το πρώτο εδάφιο.».	N. 4495/2017 Άρθρο 109 Τιμή ζώνης 1. Για τα ακίνητα που βρίσκονται στην ηπειρωτική Ελλάδα και στα νησιά Κρήτη και Εύβοια, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Ειδικά δε για τα ακίνητα του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οικισμού, που δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα, εφόσον στην οικεία δημοτική κοινότητα του ακινήτου η μέγιστη τιμή ζώνης δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες διακόσια (2.200) ευρώ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης της οικείας δημοτικής κοινότητας. Για τη συνδρομή της ανωτέρω προϋπόθεσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δήμου. Αν από τη διαπιστωτική πράξη προκύπτει ότι η μέγιστη τιμή ζώνης υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες διακόσια (2.200) ευρώ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης της οικείας δημοτικής κοινότητας, λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην έκταση του οικείου δήμου. 2. Για τα υπόλοιπα ακίνητα της επικράτειας, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Ειδικά δε για τα ακίνητα του προηγούμενου εδαφίου, που βρίσκονται σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οικισμού, στις οποίες δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και, αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα, εφόσον στην οικεία δημοτική κοινότητα του ακινήτου η μέγιστη τιμή ζώνης δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης της οικείας δημοτικής κοινότητας. Για τη συνδρομή της ανωτέρω προϋπόθεσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δήμου. 3. Αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στο νομό, στον οποίο βρίσκεται η οικεία περιφερειακή ενότητα. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών μπορεί να εφαρμόζονται, με ειδική καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα, οι τιμές ζώνης για όλη την επικράτεια (για το σύνολο των υπαγωγών).	
Άρθρο 79 Τελικές διατάξεις - Έγκριση εκτέλεσης εργασιών για κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 29 ν. 4495/2017 Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί έγκρισης εκτέλεσης εργασιών, αντικαθίσταται, η φράση της περ. γ) «εφόσον δεν αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955» αφαιρείται, προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο και τελευταίο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:	N. 4495/2017 Άρθρο 29 Διοικητικές πράξεις για την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών 4. Έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται για τις ακόλουθες εργασίες, ύστερα από υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα υπαγωγής στην παρούσα και δήλωσης αρμόδιου μηχανικού ότι αναλαμβάνει την επίβλεψη, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει με πράξη το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης -Τοπικό Παρατηρητήριο:	

«4. Για τις εργασίες της παρούσας, απαιτείται έγκριση εκτέλεσης εργασιών, η οποία εκδίδεται αυτόματα, ύστερα από ηλεκτρονική υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα υπαγωγής στην παρούσα, όπως έκθεση επικινδύνως ετοιμόρροπου, έκθεση περί εφαρμογής μέτρων ασφαλείας, έκθεση-αυτοψίας αυθαιρέτου/πρωτόκολλο κατεδάφισης, περαίωση της δήλωσης, καθώς και δήλωση αρμόδιου μηχανικού ότι αναλαμβάνει την επίβλεψη, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει με πράξη το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης - Τοπικό Παρατηρητήριο: α) κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, σύμφωνα με τις διατάξεις για επικίνδυνες οικοδομές, β) εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες, γ) κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του παρόντος ή στην παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α' 174), ή αυθαιρέτων κατασκευών, για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία σύμφωνα με τους ν. 3775/2009 (Α' 122) και 3843/2010 (Α' 62), καθώς και των κατασκευών που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4178/2013 και του παρόντος και για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία ή είναι σε στάδιο οριστικής υπαγωγής και έχει ολοκληρωθεί η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα των απαραίτητων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 99 και ειδικότερες διατάξεις του παρόντος. Αν οι ανωτέρω εργασίες αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955, απαιτείται και η υποβολή σχετικής γνωμοδότησης του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Στις περ. α) και γ), για την έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται επιπλέον να υποβληθούν στοιχεία για τη διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ), παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και για τη συνεργασία του με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ σε οποιαδήποτε φάση εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα. Ο αριθμός της έγκρισης που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο. Κατόπιν αυτού επιτρέπεται η έναρξη των εργασιών των περ. α), β) και γ).».	α) κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, σύμφωνα με τις διατάξεις για επικίνδυνες οικοδομές, β) εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες, γ) κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του παρόντος ή στην παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α' 174), ή αυθαιρέτων κατασκευών, για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία σύμφωνα με τους ν. 3775/2009 (Α' 122) και 3843/2010 (Α' 62), καθώς και των κατασκευών που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4178/2013 και του παρόντος και για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία ή είναι σε στάδιο οριστικής υπαγωγής και έχει ολοκληρωθεί η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα των απαραίτητων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 99 και ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, εφόσον δεν αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955. Στις περ. α' και γ' για την έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται επιπλέον να υποβληθούν στοιχεία για τη διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ) παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και για τη συνεργασία του με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ σε οποιαδήποτε φάση εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα.
Άρθρο 85 Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 14 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Στο άρθρο 14 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διάρθωση σφάλματος Α' 99), περί θέσης κτιρίων και εγκαταστάσεων: α) η φράση στο τέλος της περ. β) της παρ. 1 «στο κοινό πλάγιο όριο» αντικαθίσταται από τη φράση «ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της	N. 4067/2012 Άρθρο 14 Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων 1. Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985(Α' 210), γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις και διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση απόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων απόμων σ' αυτό:

περ. στ)», β) στην περ. στ) της ίδιας παραγράφου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, δ) στην παρ. 3 η αναφορά σε «Δ» τρέπεται σε «Δ ή δ», ε) στο τέλος της παρ. 4 προστίθεται η φράση «ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων», και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 14 Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων 1. Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985 (Α' 210), γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις και διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων σ' αυτό: α) η όψη του κτιρίου στο πίσω όριο του οικοπέδου απέχει κατ' ελάχιστο απόσταση Δ από αυτό. Αν δεν υφίσταται πίσω όριο λόγω σχήματος του οικοπέδου, δεν είναι υποχρεωτική η απόσταση αυτή. β) όταν στο κοινό πλάγιο όριο όμορων οικοπέδων υπάρχει κτίσμα σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός μέτρου και μικρότερη ή ίση του δ από το κοινό όριο και έχει ανοίγματα στην πλευρά αυτή, το κτίριο οφείλει να έχει κατ' ελάχιστον απόσταση δ από το κοινό πλάγιο όριο μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου που υπάρχει το παραπάνω κτίσμα του όμορου οικοπέδου. Σε κάθε άλλη περίπτωση το κτίριο δύναται να εφάπτεται ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της περ. στ). γ) όταν σε οποιοδήποτε τμήμα των πίσω ή πλάγιων ορίων του οικοπέδου εφάπτεται κτίριο οποιασδήποτε χρήσης και χρονολογίας κατασκευής, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται στα όρια αυτά. δ) όταν το όμορο οικόπεδο είναι αδόμητο ή έχει κτίσμα που έχει κατασκευαστεί πριν από την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο, το κτίριο επιτρέπεται να εφάπτεται ή να απέχει από το πλάγιο κοινό όριο απόσταση δ. ε) όταν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχές που προβλεπόταν, λόγω συστημάτων δόμησης που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985, η τοποθέτηση του κτιρίου σε επαφή με πλάγιο κοινό όριο, το κτίσμα μπορεί να τοποθετείται σε επαφή με το πλάγιο κοινό όριο ανεξάρτητα θέσης και χρόνου κατασκευής του κτίσματος του όμορου οικοπέδου. στ) αν στο δομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, που προκύπτει από την εφαρμογή των οικοδομικών γραμμών και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διάσταση πλευράς εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση, τότε το κτίριο τοποθετείται μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μέχρι την εξασφάλιση πλευράς κτιρίου εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση και εάν το τμήμα της υποχρεωτικής απόστασης που απομένει είναι μικρότερο του ενός μέτρου, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται του αντίστοιχου ορίου. Η ίδια δυνατότητα τοποθέτησης του κτιρίου μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μπορεί να εφαρμόζεται και για το σύνολο του κοινού ορίου του οικοπέδου όταν αυτό εφάπτεται με περισσότερες της μιας ιδιοκτησίας και προκύπτει υποχρέωση τήρησης απόστασης για μια τουλάχιστον από αυτές. ζ) σε γωνιακά οικόπεδα αφήνεται υποχρεωτικά ακάλυπτος δχδ στην απέναντι της γωνίας θέση του οικοπέδου ή σε θέση που η επιφάνεια αυτή συνεχεται με τους ακάλυπτους των όμορων ιδιοκτησιών, με την επιφύλαξη της περ. στ'. η) εάν το όριο του οικοπέδου είναι κοινό με περισσότερα του ενός οικόπεδα το κτίριο εφάπτεται ή τοποθετείται σε απόσταση Δ ή δ από το κοινό όριο και υποχρεωτικά μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου αυτού.	α) η όψη του κτιρίου στο πίσω όριο του οικοπέδου απέχει κατ' ελάχιστο απόσταση Δ από αυτό. Αν δεν υφίσταται πίσω όριο λόγω σχήματος του οικοπέδου, δεν είναι υποχρεωτική η απόσταση αυτή. β) όταν στο κοινό πλάγιο όριο όμορων οικοπέδων υπάρχει κτίσμα σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός μέτρου και μικρότερη ή ίση του δ από το κοινό όριο και έχει ανοίγματα στην πλευρά αυτή, το κτίριο οφείλει να έχει κατ' ελάχιστο απόσταση δ από το κοινό πλάγιο όριο μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου που υπάρχει το παραπάνω κτίσμα του όμορου οικοπέδου. Σε κάθε άλλη περίπτωση το κτίριο δύναται να εφάπτεται στο κοινό πλάγιο όριο. γ) όταν σε οποιοδήποτε τμήμα των πίσω ή πλάγιων ορίων του οικοπέδου εφάπτεται κτίριο οποιασδήποτε χρήσης και χρονολογίας κατασκευής, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται στα όρια αυτά. δ) όταν το όμορο οικόπεδο είναι αδόμητο ή έχει κτίσμα που έχει κατασκευαστεί πριν από την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο, το κτίριο επιτρέπεται να εφάπτεται ή να απέχει από το πλάγιο κοινό όριο απόσταση δ. ε) όταν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχές που προ- βλεπόταν, λόγω συστημάτων δόμησης που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985, η τοποθέτηση του κτιρίου σε επαφή με πλάγιο κοινό όριο, το κτίσμα μπορεί να τοποθετείται σε επαφή με το πλάγιο κοινό όριο ανεξάρτητα θέσης και χρόνου κατασκευής του κτίσματος του όμορου οικοπέδου. στ) αν στο δομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, που προκύπτει από την εφαρμογή των οικοδομικών γραμμών και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διάσταση πλευράς εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση, τότε το κτίριο τοποθετείται μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μέχρι την εξασφάλιση πλευράς κτιρίου εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση και εάν το τμήμα της υποχρεωτικής απόστασης που απομένει είναι μικρότερο του ενός μέτρου, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται του αντίστοιχου ορίου. ζ) σε γωνιακά οικόπεδα αφήνεται υποχρεωτικά ακάλυπτος δχδ στην απέναντι της γωνίας θέση του οικοπέδου ή σε θέση που η επιφάνεια αυτή συνεχεται με τους ακάλυπτους των όμορων ιδιοκτησιών, με την επιφύλαξη της περ. στ'. η) εάν το όριο του οικοπέδου είναι κοινό με περισσότερα του ενός οικόπεδα το κτίριο εφάπτεται ή τοποθετείται σε απόσταση Δ ή δ από το κοινό όριο και υποχρεωτικά μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου αυτού. θ) σε οικόπεδα όπου κατασκευάζονται περισσότερα του ενός κτίρια, και όταν αυτά δεν εφάπτονται, η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι δ. ι) κτίρια του ίδιου ακινήτου μπορούν να εφάπτονται ή να απέχουν μεταξύ τους κατά ελάχιστη απόσταση 2,50 μ., όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής ή το ύψος στο οποίο εξαντλείται ο σ.δ. δεν ξεπερνά τα 8,50 μ. 2. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση Δ και όπου δεν εφάπτεται με τα πλάγια όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση δ. 3. Σε περίπτωση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων ή κατά την επέκταση ή αναθεώρησή τους, όπου το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και οκτώ μέτρα και πενήντα εκατοστά (8,50 μ.) και επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου, επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ της παρ. 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ. 4. Εσοχές του κτιρίου στην περίπτωση που εφάπτεται με τα όρια του οικοπέδου, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε απόσταση από το όμορο κτίριο. Ανοίγματα στις εσοχές αυτές δεν δημιουργούν δουλεία για τα όμορα οικόπεδα και προσμετρώνται στον υπολογισμό των ανοιγμάτων για την επάρκεια φυσικού φωτισμού και αερισμού, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού". 5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο
--	--

θ) σε οικοπέδα όπου κατασκευάζονται περισσότερα του ενός κτίρια, και όταν αυτά δεν εφάπτονται, η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι δ. ι) κτίρια του ίδιου ακινήτου μπορούν να εφάπτονται ή να απέχουν μεταξύ τους κατά ελάχιστη απόσταση 2,50 μ., όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής ή το ύψος στο οποίο εξαντλείται ο σ.δ. δεν ξεπερνά τα 8,50 μ. 2. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση Δ και όπου δεν εφάπτεται με τα πλευρικά όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση δ. Στην παρούσα εφαρμόζονται οι περ. στ), θ), ι) της παρ. 1 του παρόντος. 3. Σε περίπτωση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων ή κατά την επέκταση ή αναθεώρησή τους, όπου το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και οκτώ μέτρα και πενήντα εκατοστά (8,50 μ.) και επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου, επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ ή δ της παρ. 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ. 4. Εσοχές του κτιρίου στην περίπτωση που εφάπτεται με τα όρια του οικοπέδου, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε απόσταση από το όμορο κτίριο. Ανοίγματα στις εσοχές αυτές δεν δημιουργούν δουλεία για τα όμορα οικόπεδα και προσμετρώνται στον υπολογισμό των ανοιγμάτων για την επάρκεια φυσικού φωτισμού και αερισμού, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. 5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.».	ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.
Άρθρο 86 Κατασκευή ανοικτών εξωστών – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 16 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Η παρ. 3 του άρθρου 16 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), αντικαθίσταται, πλην του τελευταίου της εδαφίου, και διαμορφώνεται ως εξής: «3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους 1/10 Π και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ., όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή. Αν η όψη του κτιρίου δημιουργείται σε υποχώρηση από την οικοδομική γραμμή, το βάθος των ανοικτών εξωστών προσαρξάνεται αναλόγως. Οι ανοικτοί εξώστες δύναται να εισέχουν εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου με πλάτος έως 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ τηρώντας παράλληλα απόσταση από τα όρια του οικοπέδου τουλάχιστον ένα (1,00) μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής και βρίσκονται σε ύψος μικρότερο των πέντε (5) μ., απέχουν τουλάχιστον μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής	N.4067/2012 Άρθρο 16 Λειτουργικά, ενεργειακά και διακοσμητικά στοιχεία στις όψεις του κτιρίου 3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής έως πλάτους 1/10 Π (από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου) και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ. από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου, όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με την ρυμοτομική γραμμή και βρίσκονται εντός της ρυμοτομικής γραμμής. Ανοικτοί εξώστες εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου δεν κατασκευάζονται με πλάτος μεγαλύτερο του 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου και η απόστασή τους από τα όρια του οικοπέδου δεν είναι μικρότερη από 1,00 μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής, απέχουν τουλάχιστον 0,50 μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.

	σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.».	
	Άρθρο 87 Υπαίθριοι χώροι στάθμευσης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Το τελευταίο εδάφιο της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99) αντικαθίσταται, και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής: «α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού. Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ' της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο. Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους. Αν δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες υποχρεωτικά ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου.».	N.4067/2012 Άρθρο 17 Κατασκευές και φυτεύσεις στους ακάλυπτους χώρους και περιφράξεις 2. α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ' της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο. Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους. Στην περίπτωση που δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια έως 10% της επιτρεπόμενης κάλυψης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά τα ανωτέρω υποχρεωτικά ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου. β. Τα προκλήπια είναι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι. γ. Το αίθριο δύνανται να συμμετέχει στον υπολογισμό του υποχρεωτικού ακαλύπτου χώρου. Εφόσον φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους 40 εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχει στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύεται. δ. Η επιφάνεια κάθε διαμπερούς ανοίγματος και η επιφάνεια κατακόρυφων φρεατίων που λειτουργούν ως φωταγωγοί ή ως αγωγοί κυκλοφορίας του αέρα, που φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης. ε. Οι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου προσαρμόζονται στη μορφολογία του εδάφους του οικοδομικού τετραγώνου. στ. Για πρατήρια υγρών καυσίμων ο υποχρεωτικός χώρος φύτευσης ορίζεται στο 1/4 του αναφερόμενου στην παρ. 2α. ζ. Σε κτίρια όπου δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί η φύτευση μέχρι τα 2/3 του υποχρεωτικού ακαλύπτου, δύνανται αυτή να μειωθεί στο 1/2 του υποχρεωτικού ακαλύπτου, υπό την προϋπόθεση ότι θα φυτευτεί στο δώμα διπλάσια επιφάνεια από την υπολειπόμενη επιφάνεια των 2/3 του υποχρεωτικού ακαλύπτου που δεν προβλέπεται να υλοποιηθεί. Σε κτίρια όπου δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί η φύτευση μέχρι τα 2/3 του υποχρεωτικού ακαλύπτου, κατ' εξαίρεση δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης και οι διάδρομοι διέλευσης των οχημάτων, εφόσον επιστρώνονται από διάτρητες πλάκες.
	Άρθρο 88 Προσωρινές κατασκευές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), περί των χώρων τοποθέτησης των προσωρινών κατασκευών, προστίθενται οι ιδιωτικοί χώροι, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η προσωρινή κατασκευή τοποθετείται σε ιδιωτικούς χώρους, σε ιδιωτικούς χώρους παραχωρημένους σε δημόσια κοινή χρήση όπως ορίζεται στο άρθρο 10 και σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, υπαίθριους ή	N.4067/2012 Άρθρο 21 Προσωρινές κατασκευές 1. Η προσωρινή κατασκευή τοποθετείται σε ιδιωτικούς χώρους παραχωρημένους σε δημόσια κοινή χρήση όπως ορίζεται στο άρθρο 10 και σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, υπαίθριους ή στεγασμένους, κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών όρων της περιοχής και υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπονται οι συγκεκριμένες χρήσεις. Για τις προσωρινές κατασκευές απαιτείται έγκριση τοποθέτησης και λειτουργίας από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα, κατόπιν υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών και στοιχείων για την

στεγασμένους, κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών όρων της περιοχής και υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπονται οι συγκεκριμένες χρήσεις. Για τις προσωρινές κατασκευές απαιτείται έγκριση τοποθέτησης και λειτουργίας από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα, κατόπιν υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών και στοιχείων για την κατασκευή ή συναρμολόγηση και τοποθέτηση, καθώς και προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος διατήρησής τους.».	κατασκευή ή συναρμολόγηση και τοποθέτηση, καθώς και προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος διατήρησής τους.
Άρθρο 90 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια – Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4447/2016 Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, τροποποιούνται με την απαλοιφή της αναφοράς σε ρυθμίσεις, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 6 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια 1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο ιδίως, για: α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο, β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων, γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λουπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος, δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου, ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου, στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος κάθε Περιφέρειας, ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207), η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου. 2. Στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνονται και οι εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων, καθώς και τα εγκεκριμένα σχέδια δημόσιων ή ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν. 3. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό Παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά δήμο που αφορούν ιδίως: α) στη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου και των επιμέρους δημοτικών ενότητων, β) στη διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη, γ) στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος, δ) στα υπερτοπικά/διαδημοτικά δίκτυα υποδομής, ε) στη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στον μη αστικό, ιδίως, χώρο, στ) στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης,	N.4447/2016 Άρθρο 6 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια 1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο και, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις, ιδίως, για: α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο, β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων, γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λουπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος, δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου, ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου, στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος κάθε Περιφέρειας, ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207), η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου 4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, ρυθμίσεις, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.

ζ) στην προστασία, διαχείριση και τον σχεδιασμό του τοπίου, η) στη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια που εγκρίνονται σε κάθε Περιφέρεια πρέπει να εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις, ανά δήμο ή δημοτική ενότητα, του οικείου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου. 4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους. 5. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο. Κατά την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη η Εθνική Χωρική Στρατηγική, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, το Εθνικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το οικείο περιφερειακό σχέδιο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, τα Πλαίσια Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου. Αν διαπιστωθούν ασάφειες ή αντικρουόμενες κατευθύνσεις μεταξύ διαφορετικών Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων όμορων Περιφερειών, συγκαλείται, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.), το οποίο γνωμοδοτεί για την άρση της ασάφειας ή αντίκρουσης. Κατόπιν, τροποποιούνται τα αντίστοιχα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, στα σημεία που κρίθηκε απαραίτητο, σύμφωνα με τη διαδικασία με την οποία είχαν εγκριθεί. 6. Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό κάθε Περιφέρειας, όπως αποτυπώνεται στο τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα του άρθρου 268 του ν. 3852/2010 (Α` 87) περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις που προωθούν την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, σύμφωνα και με το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων των τελευταίων. 7. α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από σχετική ενημέρωση της οικείας Περιφέρειας και υπό την επίβλεψη κοινών με την Περιφέρεια επιτροπών. β) Για την έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων απαιτείται η γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης, που του διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Ειδικά για τη χωρική διάρθρωση παραγωγικών τομέων ή κλάδων και περιφερειακών δικτύων μεταφορών και λοιπής τεχνικής υποδομής απαιτείται επιπλέον η γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργείων, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής	
--	--

μελέτης που τους διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. γ) Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας διατυπώνει γνώμη, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 4, για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και εγκρίνονται μαζί με τις σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Εκτίμησης με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι κοινές. 8. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη συνδρομή των Περιφερειών παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Για τον σκοπό αυτό, συντάσσει τουλάχιστον ανά πενταετία εκθέσεις παρακολούθησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, καθώς και ο βαθμός ενσωμάτωσης των κατευθύνσεων τους στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Περιφερειακών Στρατηγικών και κατευθύνσεων και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με αυτές τις κατευθύνσεις. Τα πορίσματα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται στα συναρμόδια υπουργεία, στις περιφέρειες και τους φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις δράσεις και έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους. 9. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεν αναθεωρούνται προτού παρέλθει πενταετία από την έγκριση ή την προηγούμενη αναθεώρησή τους. Πριν από την πάροδο της πενταετίας είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου να: α) αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα, β) αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους, στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας, γ) επέλθουν ήσσονες αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη των αποτελεσμάτων τους, εφόσον από τις εκθέσεις αξιολόγησης προκύπτει ότι η εφαρμογή τους δεν έχει οδηγήσει στα αποτελέσματα που επιδιώκονται, δ) αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό, ε) προσαρμοστούν σε νομοθετικές τροποποιήσεις μεταγενέστερες της έγκρισής τους ή σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και στ) ενσωματωθούν νέα αρχαιολογικά δεδομένα και τυχόν επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας των υφιστάμενων αρχαιοτήτων και μνημείων. Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 7. Δεν απαιτείται να ακολουθηθεί διαδικασία στρατηγικής	
--	--

περιβαλλοντικής εκτίμησης, εάν οι αλλαγές είναι ήσσονος σημασίας. 10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις μεταβολές στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων. 11. α. Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής. Για την Περιφέρεια Αττικής θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας. β. Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εξετάζονται ζητήματα αλληλεπίδρασης και επικαλύψεων μεταξύ χωροταξικών πλαισίων όμορων Περιφερειών. γ. Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνει ειδικό Παράρτημα για τον στρατηγικό σχεδιασμό της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης. Το Παράρτημα αυτό λαμβάνεται υπόψη κατά την κατάρτιση των πολεοδομικών σχεδίων πρώτου επιπέδου στην περιοχή αυτή. 12. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» νοούνται εφεξής τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.».	
Άρθρο 92 Ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής – Τροποποίηση περ. γ) παρ. 3 άρθρου 8 ν. 4447/2016 Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί έγκρισης του Ρυμοτομικού Σχεδίου εφαρμογής, προστίθεται και η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και της πολεοδομικής μελέτης, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής: «γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνεται και το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής ή να τροποποιείται εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή πολεοδομική μελέτη, όπου αυτό απαιτείται. Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.».	Ν. 4447/2016 Άρθρο 8 Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνεται και το Ρυμοτομικό Σχέδιο εφαρμογής, όπου αυτό απαιτείται. Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.
Άρθρο 93 Ερμηνευτική διάταξη για τη διαδικασία ανάρτησης Ρυμοτομικών Σχεδίων μετά από τροποποίηση λόγω αποδοχής ενστάσεων – Τροποποίηση παρ. 4, 5 και 7 άρθρου 10 ν. 4447/2016 1. Στο άρθρο 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, το τελευταίο εδάφιο της περ. β) της παρ. 4 και της παρ. 5, αντικαθίστανται, προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο στην περ. β) της παρ. 4 και δύο νέα τελευταία εδάφια στην παρ. 5, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής: «4. α) Η διαδικασία σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής εκκινεί από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου Δήμου. β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με	Ν. 4447/2016 Άρθρο 10 Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής 4. α) Η διαδικασία σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής εκκινεί από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου δήμου. β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά.

ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση και τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση. γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την περιέλευση στο οικείο συμβούλιο του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. δ) Με την απόφαση της περ. γ' κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α' 33). ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (Α' 228). 5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. [...]	Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση. γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την περιέλευση στο οικείο συμβούλιο του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. δ) Με την απόφαση της περ. γ' κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α' 33). ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (Α' 228). 5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. [...]
--	--

επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον φορέα που υποδεικνύεται στην σχετική πρόσκληση που συνοδεύει την ανάρτηση, ήτοι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο αντιστοίχως και την τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται για την τροποποίηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή πολεοδομικής μελέτης.». 2. Ο ορισμός της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016, επικαιροποιείται και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται η φράση «Ρυμοτομικό Σχέδιο ή Πολεοδομική Μελέτη», νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος.».	7. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται η «Ρυμοτομική Μελέτη», νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος.
Άρθρο 94 Γενικές κατηγορίες χρήσεων – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016 Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί της ισχύος των πολεοδομικών σχεδίων, αντικαθίσταται ως εξής: «6. α. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια και ρυθμίσεις Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α' και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014 (Α' 142), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου αναθεωρηθούν και αντικατασταθούν με την έγκριση Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ/ΕΠΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του παρόντος, με την έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης ή άλλης ρύθμισης πολεοδομικού σχεδιασμού. β. Μέχρι την έγκριση των παραπάνω ΤΠΣ ή ΕΠΣ, κατά την έγκριση των ρυθμίσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού επιπέδου Πολεοδομικών Μελετών, ιδίως ένταξης σε σχέδιο	Ν. 4447/2016 Άρθρο 13 Μεταβατικές διατάξεις 6. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 4269/2014 (Α' 142) και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014, εξακολουθούν να ισχύουν και αναθεωρούνται ως προς τις χρήσεις γης με την έγκριση του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου.

ή αναθεώρησης και τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου, καθορισμού ή τροποποίησης χρήσεων γης, κοινόχρηστων και κοινωφελών χρήσεων και οριοθέτησης οικισμού, αντί των γενικών κατηγοριών χρήσεων γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014, ισχύουν οι οριζόμενες με το παρόν ως αντίστοιχες, Γενικές Κατηγορίες (Γ.Κ.) χρήσεων γης του π.δ. 59/2018 (Α' 114) ως εξής: αντί των Γ.Κ. των άρθρων 15 και 16 η Γ.Κ. του άρθρου 2 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 17 και 32 η Γ.Κ. του άρθρου 3 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 18 η Γ.Κ. του άρθρου 4 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 19 η Γ.Κ. του άρθρου 5 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 20 η Γ.Κ. του άρθρου 6 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 21 η Γ.Κ. του άρθρου 7 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 22 και 28 η Γ.Κ. του άρθρου 9 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 23 και 24 η Γ.Κ. του άρθρου 12 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 25 και 26 η Γ.Κ. του άρθρου 8 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 27 η Γ.Κ. άρθρου 10 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 29 η Γ.Κ. του άρθρου 11 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 30 η Γ.Κ. του άρθρου 16 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 31 η Γ.Κ. του άρθρου 13	
Άρθρο 95 Εκτίμηση Φέρουσας Ικανότητας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 64 ν. 4964/2022 Η παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί εξουσιοδότησης για τη Φέρουσα Ικανότητα (ΦΙ), αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η ΦΙ λαμβάνεται υπόψη κατά την αναθεώρηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και εφαρμόζεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.».	Ν. 4964/2022 Άρθρο 64 2. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προσδιορίζονται η μεθοδολογία για την εκτίμηση της ΦΙ της παρ. 1, οι βασικές παράμετροι που την καθορίζουν ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου κάθε φορά χωρικού συστήματος και τα ανεκτά όρια των δεικτών στόχων των βασικών παραμέτρων της βιώσιμης ανάπτυξής του.
Άρθρο 97 Μη απαίτηση τήρησης της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου – Προσθήκη περ. ε στην παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3986/2011 Στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί τροποποίησης εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, σχεδίων πόλεως και πολεοδομικών μελετών, προστίθεται περ. ε ως εξής: «ε. Στα ακίνητα τα οποία ρυθμίζονται από τα προεδρικά διατάγματα της περ. α' δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13.».	Ν. 3986/2011 Άρθρο 12 Χωρικός προορισμός - Επενδυτική ταυτότητα δημοσίων ακινήτων 5.α. Με όμοια προεδρικά διατάγματα, και ύστερα από ειδικώς αιτιολογημένη εκτίμηση των πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, αρχιτεκτονικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών και επιπτώσεων της επιδιωκόμενης παρέμβασης, μπορεί να τροποποιούνται εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια και σχέδια πόλεως ή και πολεοδομικές μελέτες, καθώς και να καθορίζονται ειδικοί όροι χρήσεως και δόμησης για τα εντός σχεδίου πόλεως δημόσια ακίνητα του άρθρου 10 της παρ. 2, ακόμη και κατά παρέκκλιση από τις τυχόν ισχύουσες στην περιοχή γενικές και ειδικές χρήσεις γης και όρους και περιορισμούς δόμησης, καθώς και από τις διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, εφόσον οι ρυθμίσεις αυτές καθίστανται αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής των πιο πάνω ακινήτων και δεν αλλοιώνουν τη γενική φυσιογνωμία της περιοχής και την όλη αισθητική της εικόνα. Κατά την ως άνω τροποποίηση μπορεί να μετασπίνονται ή και να καταργούνται ρυμοτομικές και οικοδομικές γραμμές, καθώς και να αναδιατάσσονται κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι υπό την προϋπόθεση ότι το ισοζύγιο τους παραμένει τουλάχιστον σταθερό. Στις περιπτώσεις αυτές, η δημοσίευση του σχετικού εγκριτικού διατάγματος έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλεως, κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/16.8.1923. β. Για την έκδοση των πιο πάνω διαταγμάτων ακολουθείται η διαδικασία δημοσιότητας του άρθρου 154 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (από 14.7/27.7.1999 π.δ., Δ' 580), όπου αυτή απαιτείται. Στην περίπτωση αυτή, η γνωμοδότηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, μαζί με τις τυχόν ενστάσεις, τις παρατηρήσεις επί αυτών και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, κοινοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, από τότε που περιέρχεται το σχετικό αίτημα τροποποίησης στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Όπου στο ως άνω άρθρο 154 αναφέρεται το Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, νοείται το Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης του άρθρου 16 του παρόντος, το οποίο γνωμοδοτεί εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την περιέλευση σε αυτό του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. γ. Αν στα ακίνητα της περ. β' περιλαμβάνονται κτίρια τα οποία έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα, με τα προεδρικά διατάγματα της περ. α'.

		μπορεί επιπροσθέτως να καθορίζονται ζώνες προστασίας πέριξ των κτιρίων αυτών. δ. Μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων της περ. α' συντάσσονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας πράξεις εφαρμογής για τα ακίνητα τα οποία ρυθμίζονται από τα ανωτέρω διατάγματα, όπου αυτό απαιτείται, οι οποίες κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον υπολογισμό της εισφοράς σε γη, λαμβάνεται υπόψη η νομική και πραγματική κατάσταση των ακινήτων κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος της περ. α'. Η εισφορά αυτή, κατά το μέρος που αφορά σε μη ρυμοτομούμενα τμήματα της ιδιοκτησίας, μπορεί να μετatrέπεται σε χρηματική συμμετοχή εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 (Α' 33), όπως αυτές τεκμηριώνονται στην πολεοδομική εκτίμηση της περ. α', ιδίως δε στις περιπτώσεις όπου η συμμετοχή σε γη καθιστά δυσχερή την αξιοποίηση του ακινήτου λόγω της υπάρξεως διατηρητέων κτιρίων και σχετικών ζωνών προστασίας ή και άλλων νομίμως υφιστάμενων κτιρίων που βρίσκονται διάσπαρτα στην όλη έκταση. Σε ακίνητα που βρίσκονται εντός περιοχών που χαρακτηρίζονται από το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο ως Βιομηχανικά (ΒΙΠΑ) Βιοτεχνικά (ΒΙΟΠΑ) Πάρκα προς εξυγίανση, η εισφορά σε γη υπολογίζεται σύμφωνα με την περ. ζ' της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983, ανεξαρτήτως των προτεινόμενων νέων χρήσεων που εμπεριέχονται στο οικείο Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. ή Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε..
	Άρθρο 98 Πολεοδομικές παραβάσεις – Προσθήκη περ η) στην παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4495/2017 Στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί ορισμών των πολεοδομικών παραβάσεων, προστίθεται περ. η) ως εξής: «η) εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης, που διενεργήθηκαν μέχρι την 1η Μαΐου 2024, χωρίς την προηγούμενη έκδοση της εν λόγω άδειας».	Ν. 4495/2017 Άρθρο 81 Ορισμοί 3. Ως πολεοδομικές παραβάσεις ορίζονται οι εξής: α) κάθε κατασκευή που έχει εκτελεστεί κατά παράβαση εκδοθείσας οικοδομικής άδειας/άδειας δόμησης, με την οποία δημιουργούνται χώροι κύριας ή βοηθητικής χρήσης χωρίς να μεταβάλλονται τα στοιχεία της κάλυψης, της δόμησης, του ύψους και του όγκου του διαγράμματος κάλυψης/δόμησης, και δεν θίγονται στοιχεία του φέροντα οργανισμού, β) η αλλαγή χρήσης χώρων του κτιρίου από κύρια σε άλλη επιτρεπόμενη στην περιοχή χρήση, χωρίς την απαιτούμενη οικοδομική άδεια σε εντός σχεδίου και ορίων οικισμών, γ) η αλλαγή χρήσης χώρων του υπογείου από βοηθητική σε κύρια, καθ' υπέρβαση του συντελεστή δόμησης, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις υπογείου χώρου, δ) η μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών του διαγράμματος δόμησης/κάλυψης (κάλυψη, δόμηση, ύψος), σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) και έως τα πενήντα τετραγωνικά μέτρα (50 τ.μ.), ε) η εκτέλεση εργασιών μικρής κλίμακας της παραγράφου 2 του άρθρου 29, που διενεργούνται χωρίς την προηγούμενη έκδοση της εν λόγω έγκρισης, στ) η εκτέλεση εργασιών και εγκαταστάσεων κατά παράβαση διατάξεων του κτιριοδομικού κανονισμού, ζ) οι εργασίες και κατασκευές της Κατηγορίας 3 της περίπτωσης γ' του άρθρου 96 που δεν εντάσσονται στις περιπτώσεις του άρθρου 30 και της παραγράφου 2 του άρθρου 29.
	Άρθρο 99 Πολεοδομικές παρατάσεις – Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020, τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4759/2020, περ. α) παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4280/2014 1. Στο πλαίσιο εργασιών γνωστοποίησης της περ. δ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που έλαβαν χώρα από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, για τις οποίες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα φάκελοι αναθεώρησης εν ισχύ οικοδομικών αδειών έως σήμερα, και οι άδειες αυτές δεν έχουν εκδοθεί, χωρίς υπαιτιότητα του κυρίου του έργου, παρατείνονται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024. 2. Στο άρθρο 52 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, οι δύο τελευταίες προθεσμίες παρατείνονται, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 52 Παρατάσεις οικοδομικών αδειών	Ν. 4710/2020 Άρθρο 52 Παρατάσεις οικοδομικών αδειών Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4030/2011 (Α' 249) μετά την 31.12.2017 ή τον ν. 4495/2017 έως τις 30.12.2020, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2024.». Άρθρο 40 Μεταβατικές εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα

Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4030/2011 (Α' 249) μετά την 31.12.2017 ή τον ν. 4495/2017 έως τις 30.12.2021, παρατείνεται έως τις 31.12.2025.». 3. Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί μεταβατικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την υποπερ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία: α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ., αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ., β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λουπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.». 4. Η θητεία των υφιστάμενων μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.) του άρθρου 10 του ν. 4495/2017, περί	δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 31η Μαρτίου 2024, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία: α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ., αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ., β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λουπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις. Άρθρο 4 Βεβαίωση καταλληλότητας 1. Για τη χορήγηση της βεβαίωσης καταλληλότητας της έκτασης των ΠΠΑΙΠ, όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3, οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν στη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τα παρακάτω στοιχεία: α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Νεώτερων Μνημείων, περί της ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας τριετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87.
---	--

της θητείας μελών Σ.Α. και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, περί συγκρότησης Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2024. 5. Το χρονικό πλαίσιο του δευτέρου εδαφίου της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4280/2014 (Α' 159) περί βεβαίωσης καταλληλότητας, παρατείνεται, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Νεώτερων Μνημείων, περί της ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας πενταετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87.». 6. Η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί παράδοσης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, δύναται να παρατείνεται έως και την 31η Ιουλίου 2024, κατ' εφαρμογή σύμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος που υπογράφεται έως την 31η Μαΐου 2024.	β) Πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 998/1979 και πιστοποιητικό τελεσιδικίας αυτής. γ) Απόφαση καθορισμού των γραμμών αιγιαλού και παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, όπου αυτές απαιτούνται, καθώς και ακριβές αντίγραφο του διαγράμματος που συνοδεύει την απόφαση, που εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία, καθώς και βεβαίωση από την Κτηματική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών ύπαρξης ή μη καταγεγραμμένων Δημοσίων Κτημάτων. Η βεβαίωση της Κτηματικής Υπηρεσίας παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου εντός δύο (2) μηνών. Σε περίπτωση που δεν εκδοθεί εντός της προθεσμίας δεν αποτελεί κώλυμα για την έκδοση βεβαίωσης καταλληλότητας και ισχύουν οι διατάξεις για το απαράγραπτο των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι κείμενες διατάξεις για το απαράγραπτο των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου. δ) Οριζοντιογραφικό και υψομετρικό τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87, το οποίο περιλαμβάνει: αα) κτηματογραφική αποτύπωση με τα όρια και το εμβαδόν τόσο του συνόλου της έκτασης όσο και των διαιρετών τμημάτων που την απαρτίζουν, ββ) ειδικά γεωμορφολογικά στοιχεία της έκτασης, όπως γεωλογικά ακατάλληλες περιοχές (όπως αυτές τυχόν προσδιορίστηκαν από τα συμπεράσματα της έκθεσης γεωλογικής καταλληλότητας) και κλίσεις εδάφους μεγαλύτερες του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), γγ) όρια των υπό προστασία εκτάσεων που απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν για οικιστικούς σκοπούς, όπως δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, κοινόχρηστοι χώροι αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές προστασίας, δδ) στοιχεία Εθνικού Κτηματολογίου (όρια και ΚΑΕΚ), εφόσον η έκταση εντάσσεται σε περιοχή λειτουργίας ή σύνταξης Εθνικού Κτηματολογίου. ε) Χάρτη κατάλληλης κλίμακας εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87, με ενδείξεις για τα όρια της δημοτικής ενότητας που βρίσκεται η υπό ρύθμιση έκταση, τα όρια της έκτασης, τις προβλεπόμενες χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής, τις δυνατότητες εξυπηρέτησεων από συγκοινωνιακά δίκτυα, δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτρισμού και τηλεφώνου, καθώς και για τις υφιστάμενες ειδικές χρήσεις γης μέσα στα όρια της έκτασης και σε ακτίνα χιλίων πεντακοσίων (1.500) μέτρων από τα όρια αυτής, όπως δασικές εκτάσεις, γη υψηλής παραγωγικότητας, περιοχές μεταλλευτικής ή λατομικής εκμετάλλευσης, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, αρχαιολογικοί χώροι κ.λπ.. στ) Απόσπασμα χάρτη του τυχόν εγκεκριμένου ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ ή ΤΧΣ ή αντίστοιχου επιπέδου σχεδιασμού με σημειωμένα ενδεικτικά τα όρια της προς ανάπτυξη έκτασης. ζ) Πρόταση καθορισμού οριογραμμών των υδατορεμάτων, σύμφωνα με το ν. 4258/2014, η επικύρωση των οποίων γίνεται στο στάδιο της πολεοδομικής μελέτης. Αν ο τελικός καθορισμός των οριογραμμών ενδέχεται να επιφέρει απώλεια της απαιτούμενης ελάχιστης επιφάνειας των πενήντα (50) στρεμμάτων, η επικύρωσή τους γίνεται πριν τη χορήγηση της βεβαίωσης καταλληλότητας. η) Έκθεση γεωλογικής - γεωτεχνικής καταλληλότητας υπογραφόμενη από δύο ιδιώτες γεωλόγους, οι οποίοι φέρουν την ευθύνη για την έκθεσή τους. Η έκθεση γεωλογικής - γεωτεχνικής καταλληλότητας θεωρείται από την υπηρεσία. Η υπηρεσία ή ειδικοί ελεγκτές από μητρώα της υπηρεσίας προβαίνουν σε έλεγχο της σχετικής μελέτης έως την έγκριση της πράξης της πολεοδομικής μελέτης.
---	--

	θ) Έκθεση ελέγχου τίτλων υπογραφόμενη από δύο δικηγόρους, θεωρημένη από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο. Ο έλεγχος τίτλων αναφέρεται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα και θεωρείται από την υπηρεσία. ι) Τεχνική έκθεση με τις αιτούμενες χρήσεις γης, καθώς και τα προγραμματικά μεγέθη για την οικιστική ανάπτυξη της έκτασης όπως πυκνότητα - συντελεστές εκμετάλλευσης - δόμησης κ.λπ., τα οποία θα πρέπει να συσχετίζονται με τα αντίστοιχα προβλεπόμενα από τις κατευθύνσεις του ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ ή ΤΧΣ ή άλλου παρόμοιου επιπέδου σχεδιασμού κατά τις διατάξεις του ν. 4269/2014 (Α' 142).
Άρθρο 100 Προσωρινές εργασίες και κατασκευές στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά – Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4062/2012 Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί προσωρινών εργασιών στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, αντικαθίσταται, στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά», και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής: «11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξιακές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α' 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Για την έκδοση της έγκρισης υποβάλλονται: α) αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα με τις δηλώσεις αναθέσεων – αναλήψεων, β) τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες με πίνακα συντεταγμένων των ορίων του έργου, γ) σχέδιο και φάκελος ασφάλειας και υγείας του έργου. Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά.».	N. 4062/2012 Άρθρο 5 Οικοδομικές άδειες 11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξιακές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α' 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Προς τον σκοπό αυτόν, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει: α. Τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες, και β. σχέδιο και φάκελο ασφάλειας και υγείας του έργου. Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών.
Άρθρο 101 Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά – Τροποποίηση περ. β) παρ. 8 άρθρου 5Α ν. 4062/2012 Στην περ. β της παρ. 8 του άρθρου 5Α του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί χώρων αθλητικών συγκεντρώσεων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι εγκαταστάσεις που στεγάζουν αθλητικές δραστηριότητες και προσδιορίζεται ότι το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) αφορά τις συνολικές εγκαταστάσεις, β) στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα», γ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η περ. β διαμορφώνεται ως εξής: «β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι εγκαταστάσεις, υπαίθριες ή στεγασμένες, που στεγάζουν αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και	N. 4062/2012 Άρθρο 5α Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά 8.α. Οι άδειες λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων, εντός του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, μπορούν να εκδίδονται και τμηματικά ανά εγκατάσταση ή και ως αυτοτελές τμήμα μεμονωμένης, κύριας ή συνοδής εγκατάστασης, ενώ δύναται να συμπεριλαμβάνουν και τον αντίστοιχο περιβάλλοντα χώρο. β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, παιδότοποι, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής.

χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής. Για τον υπολογισμό του ποσοστού του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη η επιφάνεια (τ.μ.) που καταλαμβάνουν οι αμιγώς υπαίθριες εγκαταστάσεις και η επιφάνεια ως μικτό εμβαδόν δαπέδου των στεγασμένων εγκαταστάσεων.».	
Άρθρο 102 Αρμοδιότητες Γραφείου Ελληνικού στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά – Προσθήκη περ. ζ στην παρ. 2Α άρθρου 6 ν. 4062/2012 Στην παρ. 2Α του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί αρμοδιοτήτων του Γραφείου Ελληνικού, προστίθεται περ. ζ ως εξής: «ζ. Λειτουργεί ως αρχή σχεδιασμού κατά την έννοια της περ. ζ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τα προεδρικά διατάγματα των παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 2.».	N. 4062/2012 Άρθρο 6 Γραφείο Ελληνικού 2Α. Το Γραφείο Ελληνικού έχει τις εξής αρμοδιότητες: α. Ενημερώνει τους ενδιαφερομένους για τη νομοθεσία και τις ενέργειες που απαιτούνται για την αδειοδότηση των έργων, δραστηριοτήτων, εγκαταστάσεων και κτιρίων που προγραμματίζονται να πραγματοποιηθούν εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά. β. Παραλαμβάνει τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων για την έκδοση των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3, ελέγχει την πληρότητα των σχετικών φακέλων, φροντίζει για τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών από τους ενδιαφερόμενους και τους διαβιβάζει στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για έλεγχο, παρατηρήσεις και παροχή των αναγκαίων γνωμοδοτήσεων, εισηγήσεων και εγκρίσεων. γ. Λειτουργεί ως γραμματεία του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας του άρθρου 16 του ν. 3986/2011 (Α' 152) για όλα τα θέματα, που αφορούν στην έγκριση και εφαρμογή του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης κατά τα άρθρα 2 και 3 του παρόντος, καθώς και για την έκδοση πράξεων για τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη εισήγηση ή γνώμη του ως άνω Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. δ. Διατυπώνει προτάσεις και υποδεικνύει λύσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων, τα οποία προκύπτουν κατά την αδειοδοτική ή άλλη συναφή διαδικασία που αφορά στα έργα, τις δραστηριότητες, καθώς και τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις στην περιοχή του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά. ε. Επεξεργάζεται σχέδια γενικών οδηγιών, εγκυκλίων και αποφάσεων για τη διευκόλυνση της αδειοδότησης στις πιο πάνω περιπτώσεις. στ. Παρακολουθεί την εφαρμογή του Σχεδίου Ανάπτυξης, που προβλέπεται στο άρθρο 2 και των πράξεων και των αποφάσεων που εκδίδονται σε εκτέλεσή του σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.
Άρθρο 105 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016 1. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) περί της διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 1Α ως εξής: «1Α. Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται από την 1η Μαΐου 2024 μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, δύνανται να επιβληθούν, σύμφωνα με την παρ. 3 και κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:	N. 4414/2016 Άρθρο 7 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Εξουσιοδοτική διάταξη - Άρθρο 4 Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται: α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής,

α) περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129), και β) υποχρέωση προσθήκης συστήματος αποθήκευσης. Οι σταθμοί που επιλέγονται στο πλαίσιο της περ. β) προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση των οικείων αδειών και εγκρίσεων. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.». 2. Στην παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί εξουσιοδότησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών: α) στις περ. α) και στ) αφαιρείται η αναφορά «»ή/», β) η περ. ζ) αντικαθίσταται, γ) το τελευταίο εδάφιο καταργείται, δ) προστίθενται περ. ι) και ια), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Ε.Υ.), καθορίζονται: α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής, β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών, δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, στ) η ανώτατη και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ζ) οι τεχνολογίες και οι κατηγορίες των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δύναται να συμμετέχουν στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και ο βαθμός αδειοδοτικής τους ωριμότητας, η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών, θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες, ι) οι ειδικοί όροι επιβολής περιορισμών έγχυσης πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και οι υποχρεώσεις εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. που επιλέγονται από τις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, ια) ο τύπος και τα χαρακτηριστικά των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας.». 3. Η παρ. 3γ. του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής: «3γ. Μετά την 1η Μαΐου 2024 για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εξαιρουμένων των σταθμών Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία	β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών, δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, στ) η ανώτατη ή/και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ζ) ο βαθμός αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που δύναται να συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών, θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες. Επίσης, με την απόφαση δύναται να καθορίζεται ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας. 3α. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 4 και της παρ. 3β του παρόντος, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, απαγορεύεται να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) έχει ήδη στην κατοχή του δύο (2) έργα της ίδιας τεχνολογίας με σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών, και β) οι τεχνολογίες αυτές, όπως προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 2, ενισχύονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για τη λήψη ή την τροποποίηση λόγω μείωσης της ισχύος αδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων Παραγωγού για αιολικούς σταθμούς, οι οποίοι, με βάση την αρχική ή νέα ισχύ τους, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εξετάζει τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) και αν διαπιστώσει ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, κατέχει ήδη δύο (2) άδειες παραγωγής ή Βεβαιώσεις Παραγωγού για κατηγορία αιολικών σταθμών που εξαιρείται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, εκδίδει την άδεια ή βεβαίωση με τον όρο της υποχρεωτικής συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Ο όρος αυτός τροποποιείται σε περίπτωση μεταβίβασης άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού, και υπό την προϋπόθεση ότι η Ρ.Α.Ε. έχει εξετάσει τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) και έχει διαπιστώσει ότι το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζεται η εν λόγω άδεια ή βεβαίωση, δεν κατέχει ήδη, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, δύο (2) άδειες παραγωγής ή Βεβαιώσεις Παραγωγού για κατηγορία αιολικών σταθμών που εξαιρείται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, η Ρ.Α.Ε. εκδίδει την απόφαση μεταβίβασης της άδειας ή βεβαίωσης αυτής χωρίς τον όρο της υποχρεωτικής συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο όρος απαγορεύεται να τροποποιηθεί. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) ως διαχειριστές των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ελέγχουν τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, και αν διαπιστώσουν ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, κατέχει ήδη δύο (2) σταθμούς της ίδιας τεχνολογίας με συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, απορρίπτουν την αίτηση. Κατά τον ως άνω έλεγχο, δεν λαμβάνονται υπόψη οι
--	---

υποβολής προσφορών. Για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.». 4. Η παρ. 3δ του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής: «3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών του ν. 4001/2011, δεν δύναται, για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. μετά την 1η Μαΐου 2024, να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.». 5. Η παρ. 3ζ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί νέων αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης, καταργείται. 6. Στην παρ. 3θ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3θ) διαμορφώνεται ως εξής: «3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024. Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίοι κατά την 29η Μαρτίου 2023 είχαν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης μετά από συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία, αλλά δεν έχει εκδοθεί η άδεια λειτουργίας τους, εφόσον πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α), δύνανται να αιτηθούν από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τροποποίηση της σύμβασης τους, ώστε να ενταχθούν στον τρόπο αποζημίωσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία». 7. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 προστίθενται παρ. 3ι) και 3ια) ως εξής: «3ι) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή έχει υποβληθεί πλήρης αίτηση στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. έως την 30η Απριλίου 2024 και: α) είτε δεν έχει υποβληθεί έως την 31η Αυγούστου 2024 από τους κατόχους τους, δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4Α ή αίτημα ενεργοποίησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, β) είτε δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, μόνο κατόπιν συμμετοχής τους σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου, και εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η σχετική σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. ως προς τον τρόπο αποζημίωσης τους. 3ια) Στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν επιλεγεί ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή, ισχύος οποιασδήποτε άδειας που απαιτείται για την εγκατάσταση των σταθμών, η οποία εκδόθηκε μετά την ημερομηνία συμμετοχής του σταθμού στην ανωτέρω ανταγωνιστική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον φορέα αδειοδότησης, περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής, καθώς και σε περίπτωση άρσης αυτής.».	φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους έχει υποβληθεί αίτηση για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης μέχρι την 28η.2.2019. Κάθε αίτηση για χορήγηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης που υποβάλλεται για αιολικό ή φωτοβολταϊκό σταθμό, ο οποίος με βάση την ισχύ του εντάσσεται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων των περ. α) και β). Σε κάθε περίπτωση, οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) δεν ελέγχονται για τις περιπτώσεις μεταβίβασης σταθμών, οι οποίοι έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία. Οι Ενεργειακές Κοινότητες (Ε.Κοιν.) που συστήνονται σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9), απαγορεύεται να συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για συνολική εγκατεστημένη ισχύ ή μέγιστη ισχύ παραγωγής ανά τεχνολογία άνω των δεκαοχτώ (18) MW. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά τα προηγούμενα εδάφια. 3β. Με την επιφύλαξη της παρ. 3ζ, για τις νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που υποβάλλονται από την 1η.1.2021 στον αρμόδιο διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης μόνο μετά τη συμμετοχή τους σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, επιπροσθέτως των οριζόμενων στις παρ. 3γ και 3δ. 3γ. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2025, δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. 3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες (Ε.Κοιν.), εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παρ. 3ε, και επιπροσθέτως των οριζόμενων στην παρ. 3β, η ίδια Ε.Κοιν. δεν δύναται, μετά την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, να συνάψει περισσότερες από δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως μισό (0,5) MW έκαστος, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. 3ε. Ειδικά για τις Ε.Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και για τις Ε.Κοιν. με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα, δεν ισχύουν οι περιορισμοί των παρ. 3β, 3δ και 3ζ, αλλά εφαρμόζονται μόνο η παρ. 3γ, καθώς και το συνολικό όριο ισχύος της παρ. 3α. 3στ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, δεν εφαρμόζεται η παρ. 3δ και οι προθεσμίες που αναγράφονται στις παρ. 3β και 3ζ παρατείνονται κατά είκοσι ένα (21) μήνες. 3ζ. Ειδικά για τις νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2021 στον διαχειριστή του Δικτύου, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να συνάπτει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για ένα (1) φωτοβολταϊκό σταθμό, με την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 3α. Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται
---	--

	για σταθμούς που αναπτύσσονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129). 3η. Αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που εγκαθίστανται στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης, οι οποίες είχαν υποβληθεί μέχρι τις 28.2.2019 και οι οποίες είχαν απορριφθεί λόγω έλλειψης τυπικής πληρότητας του οικείου φακέλου, δύναται να επαναυποβληθούν μέχρι τις 31.3.2022, συνοδευόμενες από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εκτός των εγγράφων τεκμηρίωσης της κυριότητας ή της νόμιμης χρήσης των εκτάσεων που εγκαθίσταται ο σταθμός τα οποία προσκομίζονται κατά την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης. Για τους σταθμούς αυτούς δεν ελέγχονται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 3α'. Για τους σταθμούς αυτούς η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα. Επίσης, για τους σταθμούς αυτούς τα αιτήματα σχετικά με την παραχώρηση δημοσίων εκτάσεων εξετάζονται κατά προτεραιότητα. 3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024.
Άρθρο 107 Εγκατάσταση Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για αυτοκατανάλωση - Αντικατάσταση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 14 ν. 3468/2006 Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η παρ. 7 αντικαθίσταται, προστίθεται παρ. 8, και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής: «7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι βρίσκονται σε οποιαδήποτε στάδιο αδειοδότησης, να προβούν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις των αδειών και εγκρίσεων κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για σταθμούς σε λειτουργία εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας των σταθμών αυτών. Για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, εφόσον έχουν συναφθεί συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, επιτρέπεται η λύση αυτών κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου. Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων των εγκαταστάσεων που ανήκουν σε ή διαχειρίζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών Α.Π.Ε. να ανέρχεται μέχρι και σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 14Α.	N.3468/2006 Άρθρο 14 Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές 7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι έχουν λάβει ή λαμβάνουν άδεια παραγωγής ή βεβαίωση παραγωγού ή Εξααιρούμενοι Σταθμοί που έχει λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης, να μετατρέψουν τις ως άνω άδειες ή την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του δεύτερου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων επιτρέπεται μόνο η υποβολή αιτήσεων για σταθμούς παραγωγής της περ. στ) της παρ. 1, καθώς και για σταθμούς του άρθρου 14Α.

Για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου δύναται να δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν) συγκεκριμένο περιθώριο ισχύος επί του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών ή αν έχει εξαντληθεί δεσμεύεται καθ' υπέρβαση αυτού, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι εγκαταστάσεις και οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του πέμπτου και έκτου εδαφίου, η διαδικασία υποβολής αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, οι προϋποθέσεις υπαγωγής, η ισχύς που δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μ.Δ.Ν., τυχόν ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Στις περιοχές της Πελοποννήσου και της Εύβοιας που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με τις υπ' αρ. 699/2012, 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης του κορεσμού επιτρέπεται για αυτοκατανάλωση, η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. οι οποίοι δεν διοχετεύουν το πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα καθώς και η εγκατάσταση σταθμών του άρθρου 14Α. Για τη διαπίστωση υπέρβασης του ορίου ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας καθώς και στο περιθώριο της παρ. 6 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) δεν προσμετρώνται η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου, για τους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Για σταθμούς του άρθρου 14Α στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος τριακοσίων μεγαβάτ (300MW) και εκατό μεγαβάτ (100MW) αντίστοιχα, ενώ ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό μεγαβάτ (100MW) και σαράντα μεγαβάτ (40MW), αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. 8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης. Για αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.».	
Άρθρο 108 Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης - Τροποποίηση περ. δ) και ε) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 4685/2020 Στις περ. δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί του εφάπαξ τέλους έκδοσης βεβαίωσης, προστίθενται τελευταία εδάφια, ως εξής: «δ) Το τέλος μπορεί να καταβάλλεται σε δύο (2) δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά το 50% του τέλους και καταβάλλεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η δεύτερη καταβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη χορήγηση της Βεβαίωσης. Για να γίνει αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης πρέπει να έχει καταβληθεί και η	Ν. 4685/2020 Άρθρο 17 Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης 1. Ο Φορέας Αδειοδότησης εκδίδει τη Βεβαίωση κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11, εφόσον προσκομισθεί από τον αιτούντα αποδεικτικό καταβολής του Τέλους Έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού Η.Ε. από ΑΠΕ υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω: α) Για τη χορήγηση αρχικής Βεβαίωσης κατά το άρθρο 11, το ύψος του τέλους ορίζεται ανά μονάδα ονομαστικής μέγιστης ισχύος παραγωγής της αίτησης σε μεγαβάτ (MW) ως εξής:

δεύτερη δόση του τέλους. Για βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον κύκλο του Φεβρουαρίου 2024 και έπειτα, το τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου και εφάπαξ εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου. ε) Σε περίπτωση μη καταβολής ή μη ολοσχερούς καταβολής κατά την περίπτωση δ', η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 12. Βεβαιώσεις για τις οποίες οι κάτοχοί τους, κατά την 1η Μάϊου 2024, έχουν καταβάλλει την πρώτη δόση και, είτε δεν τους έχει επιστραφεί η εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α, είτε έχουν υποβάλλει εμπρόθεσμα πλήρες αίτημα για οριστική προσφορά σύνδεσης, δύνανται να αναβιώσουν, εφόσον έχει ήδη καταβληθεί ή καταβληθεί εντός είκοσι (20) ημερών από την 1η Μάϊου 2024 εξ ολοκλήρου το σύνολο του σχετικού τέλους.».	(αα) τρεις χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (3.000 ευρώ/ MW) για το τμήμα της ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1MW), (ββ) δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ ανά μεγαβάτ (2.500 ευρώ/MW) για το τμήμα της ισχύος από ένα έως και δέκα μεγαβάτ (1 έως και 10 MW), (γγ) δύο χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (2.000 ευρώ/MW) για το τμήμα της ισχύος από δέκα έως και πενήντα μεγαβάτ (10 έως και 50MW), (δδ) χίλια πεντακόσια ευρώ ανά μεγαβάτ (1.500 ευρώ/ MW) για το τμήμα της ισχύος από πενήντα έως και εκατό μεγαβάτ (50 έως και 100 MW) και (εε) χίλια ευρώ ανά μεγαβάτ (1.000 ευρώ/MW) για το τμήμα της ισχύος πάνω από εκατό μεγαβάτ (100 MW). β) Για την έγκριση τροποποίησης Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, που δεν αφορά σε Ειδικό Έργο, η οποία αφορά αύξηση της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής στην αντίστοιχη Βεβαίωση ή στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καταβάλλεται τέλος που αναλογεί στο πρόσθετο τμήμα της ισχύος και ο σχετικός υπολογισμός λαμβάνει χώρα βάσει της περίπτωσης (α) ανωτέρω. γ) Το τέλος έκδοσης Βεβαίωσης δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο του τέλους που αντιστοιχεί σε σταθμό ΑΠΕ ισχύος 250 MW. δ) Το τέλος μπορεί να καταβάλλεται σε δύο (2) δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά το 50% του τέλους και καταβάλλεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η δεύτερη καταβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη χορήγηση της Βεβαίωσης. Για να γίνει αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης πρέπει να έχει καταβληθεί και η δεύτερη δόση του τέλους. ε) Σε περίπτωση μη καταβολής ή μη ολοσχερούς καταβολής κατά την περίπτωση δ', η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 12. [...]
Άρθρο 109 Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς σταθμούς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 93 και παρ. 2 άρθρου 5 ν. 4951/2022 Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί κατάρτισης της σύμβασης του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), παρατείνεται από τη λήξη της, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2024, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.». 2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022, αντικαθίσταται, τα δύο τελευταία εδάφια καταργούνται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) η/και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Για σταθμούς ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και για πιλοτικούς θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 90, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή στον οποίο θα υποβάλλει την αίτησή του.».	N. 4951/2022 Άρθρο 93 Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης 1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31 η.12.2023, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος. [...] N. 4951/2022 Άρθρο 5 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης [...]2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) η/ και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.). Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβάλλει την αίτησή του. Οι Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου, συνεργαζόμενοι όπου αυτό απαιτείται, χορηγούν τις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σε σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο αντίστοιχα, παρέχοντας συνολικά τη βέλτιστη τεχνοοικονομικά λύση, σε συνδυασμό με την ορθολογική ανάπτυξη, την ασφάλεια και τις ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος και του Δικτύου. Παράλληλα, ο Διαχειριστής, στον οποίο υπεβλήθη αρχικώς η αίτηση, αν αδυνατεί να χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τεχνικούς λόγους, δύναται να διαβιβάζει την αίτηση στον έτερο Διαχειριστή για τη διερεύνηση της δυνατότητας παροχής πρόσβασης

		στα δίκτυα, χωρίς να μεταβάλλεται η αρχική ημερομηνία υποβολής της αίτησης. [...]
	Άρθρο 110 Περιθώριο απορρόφησης ισχύος - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4951/2022 Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί της αύξησης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και της προώθησης ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής, α) η παρ. 3 αντικαθίσταται, β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 6: γα) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, γγ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γδ) το έβδομο εδάφιο καταργείται, και γδ) το όγδοο εδάφιο αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 8: δα) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η φράση «ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90», δβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) η παρ. 9 αντικαθίσταται, στ) προστίθενται νέες παρ. 10 και 11, και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 97 Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής 1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. 2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο. 3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από την έναρξη ισχύος του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό, πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από αυτοπαραγωγούς, αυτοπαραγωγούς για την εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού. Το ως άνω επιπλέον περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται ως εξής: α) Τα έξι μεγαβάτ (6MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής: αα) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς, και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW), αβ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς, και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW), Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου	N. 4951/2022 Άρθρο 97 Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής 1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο. 3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά υποσταθμό, πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και παραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων. Το ως άνω περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του ΕΔΔΗΕ, περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής: α) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%), β) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), γ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον δευτερογενή τομέα (λοιπές χρήσεις) σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 KW) ανά παροχή κατανάλωσης. Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμψηφισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος του προηγούμενου εδαφίου αυξάνεται στα εκατό (100) kW. Μετά την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, ο Διαχειριστής του Δικτύου αξιολογεί τα διαθέσιμα περιθώρια των ανωτέρω κατηγοριών ανά Υ/Σ. Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας έχει εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο άλλων κατηγοριών, εφόσον η ανακατανομή αυτή δεν υπερβαίνει την ισχύ του ενός μεγαβάτ (1 MW). 4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό

υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος για την υποπερ. αα) τα δέκα κόμματα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 KW), ανά παροχή κατανάλωσης και για την υποπερ. αβ) τα πενήντα κιλοβάτ (50kW). Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο από την έτερη κατηγορία. β) Τα τέσσερα (4MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής που αφορούν τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λουιές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης τα διακόσια κιλοβάτ (200kW). Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμπληψισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος ορίζεται στα εκατό (100) kW. Εάν το περιθώριο ενός εκ των περ. α) ή β) εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να ανακατανέμει το περιθώριο, διασφαλίζοντας για κάθε περίπτωση ελάχιστο διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος ενός (1) MW. Αν το περιθώριο απορρόφησης ισχύος των δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό του πρώτου εδαφίου εξαντληθεί, ο Διαχειριστής εξετάζει και εφόσον είναι τεχνικά εφικτό δύναται να επεκτείνει το ως άνω περιθώριο ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). 4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό (Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. ως εξής: α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), β) για την εγκατάσταση λουπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%). Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου υποδέχεται νέες αιτήσεις για συνολική ισχύ έως και δέκα τοις εκατό (10%) πάνω από το διαθέσιμο περιθώριο του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, τα ανώτατα όρια ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και η ως άνω κατανομή των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή. 6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει ως μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του. Ο Διαχειριστής του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης λαμβάνει υπόψη τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού για τον έλεγχο των θερμικών περιορισμών και την εγκατεστημένη	(Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ως εξής: α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), β) για την εγκατάσταση λουπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%). Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και υποδέχεται νέες αιτήσεις μέχρι την κάλυψη του διαθέσιμου περιθωρίου του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ προσαυξημένου κατά τριάντα τοις εκατό (30%). 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, το ανώτατο όριο ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και τα ως άνω ποσοστά κατανομής των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή. 6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του, η οποία και λαμβάνεται υπόψη από τον Διαχειριστή του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής, δεν απαιτείται η τροποποίηση της εκδοθείσας απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία και θεωρείται ισχυρή, εφόσον δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης, άλλως απαιτείται η τροποποίηση αυτής. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων. Για τους σταθμούς του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου, οι κάτοχοι των φωτοβολταϊκών σταθμών γνωστοποιούν στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή τους για τη σχετική αύξηση, ο οποίος, αποκρινετικά, θετικά ή αρνητικά, κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Η εν λόγω γνωστοποίηση δεν συνιστά νέο αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή. 7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους. 8. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων ή για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129). Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά Υ/Σ του Δικτύου, όπου δεν υφίσταται σημαντικός πλήθος αιτήσεων σε εκκρεμότητα, επιτρέπει την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών και χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 4. 9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.), διατίθεται σε φωτοβολταϊκούς
--	--

ισχύ του μονάδων παραγωγής για τον έλεγχο των περιορισμών λόγω βραχυκυκλώματος. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής. Η αλλαγή αυτή θεωρείται διαφοροποίηση μικρής κλίμακας της παρ. 1α του άρθρου 6 του ν. 4014/2011 (Α' 209), αν δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων καθώς και για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος άνω του ενός μεγαβάτ (1MW) με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων που συνδέονται στο Δίκτυο του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών του πέμπτου και έκτου εδαφίου, εφόσον δεν περιορίζεται το διαθέσιμο κάθε φορά περιθώριο ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%), συνιστά απλή γνωστοποίηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή η οποία και εξετάζεται κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών, άλλως συνιστά νέο αίτημα. Το ποσοστό ισχύος βραχυκύκλωσης που δύνανται να δεσμεύουν σωρευτικά οι σταθμοί του πέμπτου και έκτου εδαφίου δεν μπορεί να ξεπερνά το τριάντα τοις εκατό (30%) της ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ. Για τους εν λόγω σταθμούς του πέμπτου και έκτου εδαφίου, εφόσον επιβάλλονται περιορισμοί έγχυσης σύμφωνα με το άρθρο 10, αυτοί υπολογίζονται επί της αρχικής εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών. 7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους. 8. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90. Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, και όχι αργότερα από την 1η Ιουνίου 2024, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. ανά Υ/Σ του Δικτύου, και λαμβάνοντας υπόψη τους θερμικούς περιορισμούς και τούς περιορισμούς βραχυκυκλώματος, επιτρέπει σχετικά την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 4.	σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος τα δέκα κόμματα οκτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), καθώς και τον δευτερογενή τριτογενή τομέα (λουτές χρήσεις). Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος έως δέκα κόμματα οκτώ κιλοβάτ (10,8 kW) από αυτοπαραγωγούς, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγεί Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψης του ανωτέρω ποσοστού.
--	--

9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., διατίθεται σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος α) τα δέκα κόμματα οκτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων και β) τα πενήντα κιλοβάτ (50kW) ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, καθώς και τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινοότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινοότητες Πολιτών. Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ανά σύστημα Μ.Δ.Ν. δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψης του ανωτέρω ποσοστού. 10. Υφιστάμενοι εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), μετά από υπόδειξη του Διαχειριστή του Δικτύου, υποχρεούνται να ελέγξουν και να αναβαθμίσουν ή αντικαταστήσουν, με δικές τους δαπάνες τα μέσα ζεύξης και προστασίας και τον λοιπό εξοπλισμό των ηλεκτρικών τους εγκαταστάσεων, όπως κατά περίπτωση απαιτείται, για την ασφαλή λειτουργία της εγκατάστασής τους λόγω σχεδιαζόμενης αύξησης της στάθμης βραχυκύκλωσης του δικτύου της περιοχής στα 350 MVA, από τον Διαχειριστή Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. 11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η υποβολή νέων αιτήσεων στους αρμόδιους Διαχειριστές του ΕΔΔΗΕ ή του ΕΣΜΗΕ για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, επιτρέπεται αποκλειστικά σταθμούς Α.Π.Ε.: α) του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη», β) με ισχύ μέχρι τριάντα (30) kW που αναπτύσσονται από αγρότες εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων, γ) από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014 (Α' 143) δ) νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς, ε) που αναπτύσσονται αποκλειστικά, για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), όπως εκάστοτε ισχύει.	
Άρθρο 113 Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα και Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4964/2022 1. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί ορισμών για την ανάπτυξη Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής: «1α. Δεδομένα: Το σύνολο των δεδομένων που συλλέχθηκαν και επεξεργάστηκαν από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο (πρωτογενή και δευτερογενή).». 1β. Δευτερογενή δεδομένα: Τα δεδομένα τα οποία έχουν τύχει επεξεργασίας και τα οποία είναι κατάλληλα για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.».	N. 4964/2022 Άρθρο 65 Ορισμοί Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου χρησιμοποιούνται οι εξής ορισμοί: 1. Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Άδεια Έρευνας ΥΑΠ): Η άδεια που χορηγείται για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, ιδίως μελετών βυθού, ανεμολογικών, γεωτεχνικών, γεωφυσικών, κυματολογικών, περιβαλλοντικών και λοιπών μελετών που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).

2. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 προστίθεται παρ. 8α ως εξής: «8α. Πρωτογενή δεδομένα: Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν απευθείας από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο και δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή ανάλυση για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.».	2. Επενδυτής ΥΑΠ: Ο κάτοχος Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων που λαμβάνει το αποκλειστικό δικαίωμα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός συγκεκριμένης Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ. 3. Έργο Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το έργο που αποτελείται από ένα Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ), μετά των αναγκαίων συνοδών έργων στον θαλάσσιο, υποθαλάσσιο και χερσαίο χώρο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εγκαταστάσεων και έργων διασύνδεσης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ). 4. Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το πρόγραμμα που εγκρίνεται με την κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79, με σκοπό την ανάπτυξη της δραστηριότητας ΥΑΠ. 5. Έργα Διασύνδεσης Επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Οι υποδομές δικτύων που υλοποιούνται για τη διασύνδεση ενός ΥΑΠ με το Σημείο Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και, μέσω αυτού, με το ΕΣΜΗΕ. 6. Έργα Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ: Οι υποδομές δικτύων που υλοποιούνται για τη διασύνδεση μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, με το ΕΣΜΗΕ. 7. Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ): Η θαλάσσια περιοχή εντός της οποίας το Δημόσιο δύναται να καθορίζει μια ή περισσότερες Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ. 8. Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ: Η θαλάσσια περιοχή εντός Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, στην οποία παραχωρείται από το Δημόσιο το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης Έργων ΥΑΠ. 9. Σημείο Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης: Ο υποσταθμός ζεύξης εντός της ΠΟΑΥΑΠ ή κατά το δυνατόν εγγύτερα από τεχνοοικονομική άποψη προς αυτήν, η οποία αποτελεί το σημείο σύνδεσης ενός Έργου ΥΑΠ με το ΕΣΜΗΕ. 10. Τέλος Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το Τέλος που καταβάλλει εφάπαξ ο αιτών την έκδοση Άδειας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών, στον Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων. 11. Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ): Η συστοιχία ανεμογεννητριών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκεται στον θαλάσσιο χώρο, είτε αυτές εδράζονται σταθερά στον βυθό, είτε επιπλέουν όντας συνδεδεμένες με τον βυθό με κινητά μέσα. 12. Φορέας ΥΑΠ: Ο φορέας που αναλαμβάνει τη διαχείριση για λογαριασμό του Δημοσίου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος.
Άρθρο 115 Χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων – Προσθήκη παρ. 6α και 8α, τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 69 ν. 4964/2022 Στο άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί χορήγησης Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ): α) προστίθενται παρ. 6α και 8α, β) τροποποιείται η περ. β της παρ. 7 ως προς το ύψος του τέλους, και οι παρ. 6α έως 8α διαμορφώνονται ως εξής: «6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του παρόντος σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68. 7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά: α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5. β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ, γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση	Ν. 4964/2022 Άρθρο 69 Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών 1. Η διενέργεια έρευνας και η εκπόνηση τεχνικών μελετών και μετρήσεων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ, μετά από σχετική αίτηση στον Φορέα ΥΑΠ κατά τις διατάξεις του παρόντος. 2. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ του άρθρου 68, ορίζονται η ημέρα έναρξης και η χρονική διάρκεια της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ εντός των οριοθετημένων Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) στις οποίες επιθυμούν την ανάπτυξη Έργου ΥΑΠ. Κάθε χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων έχει διάρκεια δύο (2) μήνες. Νέοι περίοδοι υποβολής αιτήσεων δύναται να εκκινούν μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών, από το τέλος του ως άνω διμήνου. 3. Ο κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ σε περισσότερες από μια ΠΟΑΥΑΠ. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει Άδειες Έρευνας ΥΑΠ για όλους τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια του παρόντος. 4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε: α) κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω, δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ, ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71. 8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτως κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη. 8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτως κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ.».	β) τρίτες χώρες που έχουν συνάψει πολυμερείς ή διμερείς διεθνείς συμφωνίες με την Ε.Ε. στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς και στο μέτρο που η υπό έκδοση Άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των συμφωνιών αυτών. 5. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε σχετική πλατφόρμα που τηρεί ο Φορέας ΥΑΠ. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ προσδιορίζονται τα κριτήρια επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας και χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας των αιτούντων, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Επενδυτές ΥΑΠ είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την ανάπτυξη έργων καινοτόμων τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως τα ΥΑΠ. Τα κριτήρια δύναται να διαφοροποιούνται για κάθε τεχνολογία ΥΑΠ (τεχνολογία σταθερής έδρασης ή πλωτά). Ως προς την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, απαιτείται κατ' ελάχιστον: α) Αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία εντός των τελευταίων δέκα (10) ετών στην ανάπτυξη Έργων ΥΑΠ, εκ των οποίων ενός κατ' ελάχιστον Έργου ΥΑΠ ισχύος εκατό (100) MW, και β) αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία λειτουργίας και συντήρησης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) MW. Ως προς τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια, απαιτούνται κατ' ελάχιστον: α) ετήσιος κύκλος εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου ή των μετόχων και των συνδεδεμένων μερών αυτού, οπότε και λαμβάνεται υπόψη ο αθροιστικός κύκλος εργασιών, ο οποίος είναι μεγαλύτερος των δύο δισεκατομμυρίων ευρώ (2.000.000.000 €), για ένα (1) τουλάχιστον έτος εντός των τριών τελευταίων ετών. Στην περίπτωση μετόχων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών (funds), κατά τον υπολογισμό του ως άνω αθροίσματος, δύναται να λαμβάνεται εναλλακτικά υπόψη το σύνολο των κεφαλαίων που οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται, β) αναλογία ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), και γ) υποβολή της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 71. 6. Οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ πληρούν επίσης τα κριτήρια επιλογής και ποιοτικής αξιολόγησης του άρθρου 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148), τα οποία αποδεικνύουν με τα μέσα του άρθρου 40 του ίδιου νόμου. 7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά: α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 6. β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €), γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχέυσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω, δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ, ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 6, και
---	--

	ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71. 8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περιλήψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της θετικής προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη. 9. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
Άρθρο 116 Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και Ειδικό τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 71, προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 87 ν. 4964/2022 1. Στην παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί εγγυητικής επιστολής άδειας έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10,000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 68, για την οποία ο ενδιαφερόμενος έχει αιτηθεί την έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ επιστέφεται αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα ΥΑΠ υπερβαίνει το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής.». 2. Στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022 προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής: «10. Για σταθμούς ΑΠΕ ως προς τους οποίους έχει λήξει ή λήγει η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, ισχύουν η περ. α) της παρ. 1 και η περ. β) της παρ. 3 του παρόντος. 11. Η εξέταση των εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ενστάσεων κατά των αποφάσεων προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους ΑΠΕ, διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5 και 6.».	N. 4964/2022 Άρθρο 71 Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων 3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10,000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 68, για την οποία ο ενδιαφερόμενος έχει αιτηθεί την έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Άρθρο 87 Ειδικό Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας 1. Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και υβριδικό σταθμό επιβαρύνεται, από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, με ετήσιο ειδικό τέλος, όπως ορίζεται για τις κάτωθι κατηγορίες σταθμών: α) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος δεν έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149), ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ της θέσης σε ισχύ του ν. 3468/2006, ή δεν έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016, το ειδικό τέλος υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας δύο (2) €/MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού. β) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ της θέσης σε ισχύ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, καθώς και ειδικά για σταθμούς που μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί της Τιμής Αναφοράς για την εγχεόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (ΜΔΝ). γ) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος έχουν συνάψει Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των εσόδων προ Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας. 2. Εξαιρούνται από την επιβάρυνση του ειδικού τέλους: α) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε κτίρια, ανεξαρτήτως ισχύος, β) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, γ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη του ενός (1) MW, πλην των Πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών του ΜΕΡΟΥΣ Δ' του ν. 4951/2022 (Α' 150).

	δ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ήδη συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, πλην των φωτοβολταϊκών σταθμών που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τον ν. 4414/2016, ύστερα από συμμετοχή τους σε κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. 3. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος: α) από σταθμούς οι οποίοι έχουν συνάψει ή συνάπτουν σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006, παρακρατούνται από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», β) από σταθμούς οι οποίοι δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 καταβάλλονται από τους παραγωγούς στη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και για την περίπτωση των ΜΔΝ, στη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», εντός του πρώτου διμήνου του επόμενου έτους. 4. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος αποδίδονται από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ» ως εξής: α) Ποσό μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του ειδικού τέλους αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια σε οικιακούς καταναλωτές των περιοχών, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, με σκοπό το ανωτέρω ποσό να αποδοθεί στους οικιακούς καταναλωτές μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι του ανωτέρω ποσού είναι οι οικιακοί καταναλωτές, οι οποίοι βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων της Δημοτικής Κοινότητας του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, για το χρονικό διάστημα, που έχουν ενεργή σύνδεση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Το ποσό που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο συμψηφίζεται με τις χρεώσεις που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. β) Το υπόλοιπο ποσό του ειδικού τέλους αποδίδεται στον ή στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων που είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί. Τα ποσά εγγράφονται σε χωριστό κωδικό του προϋπολογισμού εσόδων του οικείου Ο.Τ.Α. Α' βαθμού («Εσοδα από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή υβριδικούς σταθμούς») και διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης. Το ποσό διατίθεται για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Κοινότητας όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια της οικείας Δημοτικής Ενότητας. Μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, τα ποσά του πρώτου εδαφίου διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%), για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Ενότητας, όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. Αν στον οικείο Ο.Τ.Α. δεν λειτουργεί ταμειακή υπηρεσία, τα ποσά κατατίθενται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, υπέρ του δικαιούχου Ο.Τ.Α., ο οποίος και ενημερώνεται εγγράφως από τον καταθέτη. Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την αξιοποίηση, από τους δικαιούχους Ο.Τ.Α.,
--	---

	των ποσών που προέρχονται από το ειδικό τέλος. Οι δικαιούχοι Ο.Τ.Α. υποβάλλουν στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκτός του πρώτου τριμήνου κάθε επόμενου έτους, έκθεση με τον απολογισμό της αξιοποίησης των εσόδων που προέρχονται από το ειδικό τέλος. Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιεί στη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, στη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», σχετική έκθεση, στο τέλος κάθε έτους, με τα αποτελέσματα του ελέγχου νομιμότητας και της αξιοποίησης των ποσών που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος από τους δικαιούχους Ο.Τ.Α. Η εμπρόθεσμη υποβολή των εκθέσεων των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού στις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελεί προϋπόθεση για την απόδοση από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», των ποσών που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος υπέρ Ο.Τ.Α. του επόμενου έτους. 5. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Επιτροπή Επιμερισμού του ειδικού τέλους. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, συγκροτείται η ανωτέρω Επιτροπή και ορίζονται ο Πρόεδρος και ο γραμματέας αυτής. Η Επιτροπή Επιμερισμού αποτελείται από: α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, και ένας (1) από τη Διεύθυνση Γεωχωρικών Πληροφοριών, κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Μηχανικών, κατά προτίμηση ειδικότητας Τοπογράφων Μηχανικών, β) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), γ) δύο (2) εκπροσώπους από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», από τους οποίους ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών, και δ) έναν (1) εκπρόσωπο από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ». Η Επιτροπή Επιμερισμού υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον προσδιορισμό και τον επιμερισμό του ειδικού τέλους της παρ. 1 σε μια ή περισσότερες Δημοτικές Κοινότητες στις οποίες λειτουργούν σταθμοί ΑΠΕ και υβριδικοί σταθμοί και εποπτεύει τη διαδικασία επιμερισμού ανά δικαιούχο οικιακό καταναλωτή και ανά δικαιούχο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. Εφόσον γίνει αποδεκτή η εισήγηση, εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους. Για τον προσδιορισμό και επιμερισμό η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα ψηφιοποιημένα διοικητικά όρια των Δημοτικών Κοινοτήτων. Αν δεν υπάρχουν τα ανωτέρω όρια, χρησιμοποιεί τα απογραφικά όρια των Δημοτικών Κοινοτήτων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η Επιτροπή Επιμερισμού λαμβάνει υπόψη της τις αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που έχουν εκδοθεί βάσει των εισηγήσεων των Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων του ειδικού τέλους και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, περί διοικητικής υπαγωγής γεωγραφικών περιοχών σε Δημοτικές Κοινότητες. Εάν κατά τη διαδικασία επιμερισμού διαπιστωθούν περπτώσεις σταθμών για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία εξέτασης ενστάσεων από τις Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων της παρ. 6, τότε η Επιτροπή Επιμερισμού δεν προχωρά στον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για αυτούς τους σταθμούς έως την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας. Κατά των αποφάσεων επιμερισμού, σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους δύναται να υποβληθούν ενστάσεις. Αν οι υποβληθείσες ενστάσεις αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, εξετάζονται από τις Επιτροπές της παρ. 6. Στις υπόλοιπες περπτώσεις οι ενστάσεις εξετάζονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 6. α) Συγκροτούνται Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων, οι οποίες είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση των ενστάσεων που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, σύμφωνα με: αα) απόφαση του Δημάρχου, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται στον ίδιο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, αβ) απόφαση του Περιφερειάρχη, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικούς Ο.Τ.Α. Α' βαθμού της ίδιας Περιφέρειας,
--	--

	αγ) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Περιφέρειες της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αδ) κοινή απόφαση των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων, μετά την αξιολόγηση των ενστάσεων, υποβάλλουν εισήγηση προς αυτόν που τις συγκρότησε και εφόσον η εισήγηση γίνει αποδεκτή, αυτή κοινοποιείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εκδίδει απόφαση σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για τις περιπτώσεις των σταθμών για τις οποίες είχαν υποβληθεί οι ενστάσεις. β) Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων συγκροτούνται ως εξής: βα) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται στον ίδιο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, από τρεις (3) εκπροσώπους του Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, ββ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικούς Ο.Τ.Α. Α' βαθμού της ίδιας Περιφέρειας, από τρεις (3) εκπροσώπους της Περιφέρειας, βγ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Περιφέρειες της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από τρεις (3) εκπροσώπους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βδ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, από τρεις (3) εκπροσώπους κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στις ανωτέρω περιπτώσεις οι δύο (2) από τους τρεις (3) εκπροσώπους είναι κλάδου ΠΕ ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) Μηχανικών, κατά προτίμηση ειδικότητας Τοπογράφων Μηχανικών, βε) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε Δημοτική Κοινότητα, οι οποίες διεκδικούν τη διοικητική υπαγωγή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης των σταθμών. Οι εκπρόσωποι αυτοί υποδεικνύονται με απόφαση του συμβουλίου κάθε Δημοτικής Κοινότητας. Για Δημοτικές Κοινότητες στις οποίες δεν προβλέπεται εκ του νόμου συγκρότηση και λειτουργία συμβουλίου, ο εκπρόσωπος υποδεικνύεται από τον πρόεδρο της Δημοτικής Κοινότητας. Αν η Δημοτική Κοινότητα δεν υποδεικνύει εκπρόσωπο ή ο εκπρόσωπος δεν παρίσταται, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει έγκυρα. Οι αποφάσεις, ύστερα από εισήγηση των ανωτέρω Επιτροπών, λαμβάνονται μόνο για σκοπούς επιμερισμού του αναλογούντος ποσού του ειδικού τέλους. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καθορίζονται τα ακριβή ποσοστά των περ. α) και β) της παρ. 4, ο τρόπος παρακράτησης και απόδοσης του αναλογούντος ειδικού τέλους από τους υπόχρεους παραγωγούς, ο τρόπος προσδιορισμού και επιμερισμού των αναλογούντων ποσών του ειδικού τέλους σε μια ή περισσότερες Δημοτικές Κοινότητες, η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και εξέτασης ενστάσεων, η διαδικασία προσδιορισμού των δικαιούχων οικιακών καταναλωτών, η διαδικασία επιμερισμού των αναλογούντων ποσών ανά δικαιούχο οικιακό καταναλωτή, η διαδικασία απόδοσης προς τους δικαιούχους οικιακούς καταναλωτές και Ο.Τ.Α., η εξειδίκευση των περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης και το περιεχόμενο και ο τρόπος υποβολής εκθέσεων αξιοποίησης των εσόδων των Ο.Τ.Α. που προέρχονται από το ειδικό τέλος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων από τη ΡΑΕ για τον καθορισμό της τεκμαρτής μοναδιαίας πίστωσης για οικιακούς καταναλωτές σε ευρώ ανά μεγαβατώρα, βάσει της μεθοδολογίας που ορίζεται σε αυτήν, καθώς και ο τρόπος διάθεσης τυχόν υπολειπόμενου ποσού που προκύπτει από τη μεθοδολογία επιμερισμού του ειδικού τέλους προς τους οικιακούς καταναλωτές,
--	---

		συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας διάθεσης στον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. 8. α) Η διαδικασία που περιγράφεται στις παρ. 4, 5 και 6 εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για το έτος 2023 και μετά. Για τα έτη μέχρι και το 2022, ισχύουν οι παρ. Α3, Α4, Α5, Α6 και Α7 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006. β) Η διαδικασία εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους για τα έτη 2021 και 2022, διενεργείται σύμφωνα με το παρόν. 9. Τα δικαιώματα που έχουν παρασχεθεί στους Ο.Τ.Α. δυνάμει του άρθρου 15 του ν. 4915/2022 (Α' 63) ισχύουν και για το ειδικό τέλος του παρόντος.
	Άρθρο 119 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης – Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4951/2022 Το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης αντικαθίσταται, η φράση του τελευταίου εδαφίου «εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, αφαιρείται», και η παρ. 11 διαμορφώνεται από την έναρξη ισχύος της ως εξής: «11. Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας φακέλου της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.».	Ν.4951/2022 Άρθρο 5 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης 11. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.
	Άρθρο 120 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου – Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4951/2022 1. Στο άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί λειτουργικών περιορισμών για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, η περ. δ) της παρ. 2 και οι παρ. 4, 5, 11 και 12 αντικαθίστανται, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 10 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου 1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου. 2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν: α) Μόνημο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του. β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.	Ν.4951/2022 Άρθρο 10 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου 1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου. 2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν: α) Μόνημο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του. β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν: α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του. β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου. δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις ή αν η εγχεόμενη παραγωγή δημιουργεί πρόβλημα στη διατήρηση του ισοζυγίου παραγωγής-ζήτησης ή στη διατήρηση συνθηκών διασφάλισης της ευσταθούς λειτουργίας του δικτύου, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι δύνανται να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. 3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύνανται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας. 4. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δύνανται να επιβάλλεται κατά προτεραιότητα μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί έως και σε πλήρη περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας τους. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύνανται να καθορίζονται ειδικές κατηγορίες έργων Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τις οποίες εφαρμόζεται μέγιστο όριο περιορισμών έγχυσης για λόγους τοπικής συμφόρησης, όπως αυτό το όριο προσδιορίζεται με την ίδια απόφαση. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), εξειδικεύεται το πλαίσιο εφαρμογής των περιορισμών της παρ. 2, ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί των περ. α) και β) της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. 6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης. 7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή. 8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4. 9. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89. 10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη	δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. 3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύνανται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας. 4. Η εφαρμογή περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δεν δύνανται να οδηγεί σε εκτιμώμενο επίπεδο ανακατανομής ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περιοχής. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εξειδικεύονται και ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύνανται να προσδιορίζεται η μεθοδολογία εκτίμησης των περιθωρίων και επιμερισμού τους σε τεχνολογίες και κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και να διαφοροποιούνται οι περιορισμοί έγχυσης ανά τεχνολογία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ανά κατηγορία περιορισμών της παρ.2. Ειδικά για τους περιορισμούς έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος. 6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης. 7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή. 8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4. 9. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89. 10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη
--	---

υποβάλλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή. 8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4. 9. Κατ'εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγή σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89. 10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6. 11. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές μεριμνούν για την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης που εξασφαλίζουν ελάχιστο επίπεδο περιορισμών έγχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και δίκαιη κατανομή αυτών, μεταξύ των παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ελέγχει την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω κανόνων. 12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται το ποσοστό της παρ. 3. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου βασίζεται σε μελέτη κόστους οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστεί νέο αυξημένο ποσοστό περιορισμών, αυτό αφορά σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοσή της. 13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύναται να αφορούν: α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου. γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.	συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6. 11. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υποχρεούται σε καμία αποζημίωση του Παραγωγού σε σχέση με περιορισμούς έγχυσης, εφόσον δεν παραβιάζονται τα όρια των παρ. 3 και 4. 12. Τα ποσοστά των παρ. 3 και 4 δύναται να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση για τροποποίηση των ποσοστών βασίζεται σε μελέτη κόστους οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστούν νέα αυξημένα ποσοστά περιορισμών, αυτά αφορούν σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοση της απόφασης αυτής. 13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λ)α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύναται να αφορούν: α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου. γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των παρ. α) έως γ). Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου. 14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο. 15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.
---	---

συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ). Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου. 14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο. 15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.». 2. Με την επιφύλαξη της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, η παρ. 1 καταλαμβάνει: α) τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται από τους αρμόδιους Διαχειριστές μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και β) όσες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης έχουν χορηγηθεί, πριν την 1η Μάϊου 2024, από τους αρμόδιους Διαχειριστές και περιέχουν ειδικό όρο περί δυνατότητας εφαρμογής περιορισμών στην εγγερόμενη ενέργεια πλέον των ορίων του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 χωρίς αποζημίωση.	
Άρθρο 122 Επίδομα θέρμανσης στον ηλεκτρισμό από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021 1. Στην παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), περί επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης, προστίθεται αναφορά και σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια, στην περ. β, μετά τη φράση «το ύψος της επιδότησης» διαγράφεται η φράση «σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και επιδότηση σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Ειδικά για τις περιπτώσεις καταναλωτών που χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β' της παρ. 73 της ενότητας 2.4 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03) δύναται, κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να παρέχεται, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στη σχετική εγκριτική απόφαση, επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συμμόρφωση με τους ειδικότερους όρους της ανωτέρω Ανακοίνωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά: α) οι δικαιούχοι καταναλωτές, β) το ύψος επιδότησης, γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης, δ) η περίοδος κατανάλωσης, ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων,	N. 4839/2021 Άρθρο εξηκοστό πρώτο Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» - Χορήγηση επιδότησης λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε καταναλωτές 3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Ειδικά για τις περιπτώσεις καταναλωτών που χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β' της παρ. 73 της ενότητας 2.4 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03) δύναται, κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να παρέχεται, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στη σχετική εγκριτική απόφαση, επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συμμόρφωση με τους ειδικότερους όρους της ανωτέρω Ανακοίνωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά: α) οι δικαιούχοι καταναλωτές, β) το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης, δ) η περίοδος κατανάλωσης, ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση, ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες

στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση, ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.». 2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 2023.	πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
Άρθρο 124 Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 58 του ν. 4001/2011 1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθενται επτά εδάφια και παρ. 1Α, και οι παρ. 1 και 1Α διαμορφώνονται ως εξής: «1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας (Π.Κ.Υ.) ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ισχύ παροχής μέχρι και είκοσι πέντε κιλοβολταμπέρ (25 kVA) οι οποίοι, είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή, είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.) διενεργείται επ' αόριστον, αν ο πελάτης που έχει περιέλθει στο καθεστώς Κ.Υ. εξοφλεί προσηκόντως τους λογαριασμούς που εκδίδονται από τον εκάστοτε Π.Κ.Υ.. Σε περίπτωση μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών από τον πελάτη στον Π.Κ.Υ., το μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής στο καθεστώς Κ.Υ. περιορίζεται στους τέσσερις (4) μήνες, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις ειδικότερες προϋποθέσεις της παρ. 1Α. Από το ως άνω χρονικό διάστημα εξαιρούνται οι ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πελατών του άρθρου 52, όπως αυτοί εντάσσονται στο Μητρώο Ευάλωτων Πελατών σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ. 12112/20.6.2013 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1521). Εάν διαγραφούν από το Μητρώο Ευάλωτων Πελατών, οι εκάστοτε προθεσμίες του παρόντος εκκινούν από την ημερομηνία διαγραφής τους. Σε κάθε περίπτωση, ο πελάτης δικαιούται οποτεδήποτε να καταρτίσει Σύμβαση Προμήθειας με Προμηθευτή της	N. 4001/2011 Άρθρο 58 Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας 1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις (με ισχύ παροχής μέχρι και 25 kVA), οι οποίοι είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους.

επιλογής του. Ο νέος Προμηθευτής οφείλει να κοινοποιήσει στον Π.Κ.Υ. τη Δήλωση Εκπροσώπησης Μετρητή Φορτίου του εν λόγω Πελάτη. Η λήξη της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από τον Π.Κ.Υ. λαμβάνει χώρα με την ενεργοποίηση της Δήλωσης Εκπροσώπησης, όπως η ημέρα αυτή καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και γνωστοποιείται στον Π.Κ.Υ., στον νέο Προμηθευτή και στον Πελάτη, σύμφωνα με τους Κώδικες Διαχείρισης των άρθρων 128 και 130, καθώς και τα εγχειρίδια εφαρμογής τους. 1Α. Ένα (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του μέγιστου χρονικού διαστήματος παραμονής σε καθεστώς Π.Κ.Υ. της παρ. 1, ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ενημερώνει τον πελάτη ότι επίκειται υποβολή Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης του πελάτη και απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου σε συγκεκριμένη ημερομηνία, λόγω της ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και συνακόλουθης λήξης του μέγιστου χρόνου παραμονής σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας και τον καλεί να εξοφλήσει ή να διακανονίσει την οφειλή του και να προβεί, εφόσον επιθυμεί την αδιάλειπτη ηλεκτροδότησή του, σε σύναψη σύμβασης με Προμηθευτή της επιλογής του. Μετά την πάροδο της τετράμηνης διάρκειας της παρ. 1, για πελάτες που δεν πληρούν τα κριτήρια παραμονής σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας, ο Π.Κ.Υ. υποβάλλει την ανωτέρω Δήλωση Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή στον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ο Διαχειριστής, εφόσον δεν του έχει υποβληθεί από έτερο Προμηθευτή Δήλωση Εκπροσώπησης ή εφόσον δεν του έχει γνωστοποιηθεί η έκδοση από αρμόδια αρχή ή δικαστήριο προσωρινής διαταγής ή απόφασης αναστολής εκτέλεσης της Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης του μετρητή, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 832/2013), αναλαμβάνει αμελλητί όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 8 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης (Β' 4737/2020) από την υποβολή της ανωτέρω Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή, να ολοκληρωθεί η απενεργοποίηση του μετρητή από ασφαλές σημείο του Δικτύου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 6 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης.». 2. Ο υπολογισμός του μέγιστου χρονικού διαστήματος των τεσσάρων (4) μηνών της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011, για τους πελάτες που έχουν ήδη υπαχθεί σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος και αφορά ληξιπρόθεσμες οφειλές λόγω μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών σε Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας που δημιουργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. 3. Η μη εμπρόθεσμη ολοκλήρωση από τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής όλων των απαιτούμενων ενεργειών, σε εκτέλεση των Δηλώσεων Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου που έχουν υποβληθεί από τους Προμηθευτές Καθολικής Υπηρεσίας, λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση της εύλογης απόδοσης που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης του Διαχειριστή σύμφωνα με μεθοδολογία που περιλαμβάνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων στη Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή.	
Άρθρο 125 Καταπολέμηση της ρευματοκλοπής – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 και παρ. 4 άρθρου 7 ν. 4483/1965	N. 4483/1965 Άρθρο 2

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4483/1965 (Α' 118), περί ηλεκτροδότησης, αντικαθίσταται η αναφορά στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Για την ηλεκτροδότηση των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και των υποσταθμών υποβάλλεται στο Ενιαίο Μητρώο Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Υπεύθυνη Δήλωση του αδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη με την οποία βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας και παρέχεται εγγύηση για την επί διετία απρόσκοπτη λειτουργία της. Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή άλλη Επιχείρηση Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενημερώνεται για την ως άνω υποβολή και αναλόγως ηλεκτροδοτεί την εγκατάσταση ή τον υποσταθμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επί διαδοχής χρήστη καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επαγγελματικής χρήσης, ο νέος χρήστης προσκομίζει νέα επικαιροποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη στην οποία ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης βεβαιώνει και τη μη παραβίαση της μετρητικής διάταξης.». 2. Στο άρθρο 7 του ν. 4483/1965, προστίθεται παρ. 4 ως εξής: «4. Εάν ως υπαίτιος αδικήματος της ρευματοκλοπής της παρ. 2 του άρθρου 372 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., ν. 4619/2019, Α' 95) καταδικαστεί, με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, ηλεκτρολόγος, ο οποίος κατέχει νόμιμη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, το δικαστήριο επιβάλλει υποχρεωτικά ως παρεπόμενη ποινή την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος του άρθρου 65 του Π.Κ. ανεξαρτήτως του ύψους της στερητικής της ελευθερίας ποινής.».	1. Για την ηλεκτροδότηση των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και των υποσταθμών υποβάλλεται στο Ενιαίο Μητρώο Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Υπεύθυνη Δήλωση του αδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη με την οποία βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας και παρέχεται εγγύηση για την επί διετία απρόσκοπτη λειτουργία της. Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) ή άλλη Επιχείρηση Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενημερώνεται για την ως άνω υποβολή και αναλόγως ηλεκτροδοτεί την εγκατάσταση ή τον υποσταθμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. [...] Άρθρον 7 1. Οι ιδιοκτήται εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων υποχρεούνται να ελέγχωσι ταύτας κατά τα οριζόμενα, υπό του άρθρου 305 των, δια της υπ' αριθ. 80225/1955 υπουργικής αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. τ.Β') εγκεκριμένων κανονισμών εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. 2. Ο, κατά την προηγούμενη παράγραφον έλεγχος, ενεργείται υπό των κεκτημένων τα αντιστοιχούς αδείας ηλεκτρολόγων εγκαταστατών, οίτινες υπέχουσιν οίας και οι αρχικοί κατασκευασταί, δυνάμει του παρόντος, υποχρεώσεις. 3. Εν παραβάσει της διατάξεως της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου, η Δ.Ε.Η. και οικείαι ηλεκτρικαί επιχειρήσεις εντέλλονται εγγράφως τον έλεγχον των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και την υποβολήν σχετικής υπευθύνου δηλώσεως, εντός προθεσμίας 6 μηνών ης παρεχομένης απράκτου, το χορηγούμενον ηλεκτρικόν ρεύμα διακόπτεται.
Άρθρο 126 Ειδικότερα ζητήματα ενεργειακών προθεσμιών – Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 31 ν. 4951/2022 και άρθρου 151 ν. 5037/2023 1. Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί διασφάλισης υλοποίησης έργων, στην περ. β) προστίθεται παραπομπή στο άρθρο 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92), προστίθενται περ. δ) και τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος, καθώς και του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92), γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες και δ) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 5. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται σε αντίστοιχη παράταση των Εγγυητικών Επιστολών του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..».	Ν. 4951/2022 Άρθρο 31 Διασφάλιση υλοποίησης των έργων 6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος και γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες. Ν. 5037/2023 Άρθρο 151 Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που

2. α) Παρατείνονται μέχρι και δώδεκα (12) μήνες οι προθεσμίες για την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), εφόσον τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη των ως άνω προθεσμιών, οι κάτοχοι αυτών υποβάλλουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την προμήθεια του κύριου εξοπλισμού του έργου. Στην περίπτωση υποβολής των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ενημερώνει τον κάτοχο για παράταση, την οποία κοινοποιεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης και στον αρμόδιο Διαχειριστή. Αν σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενταχθεί στις ευνοϊκές προβλέψεις της παρούσας για παράταση των προθεσμιών ενεργοποίησης, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) με παράλληλη παράταση των προθεσμιών για την ενεργοποίηση των σταθμών του πρώτου εδαφίου κατά τρεις (3) μήνες. Αν η σύνδεση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενεργοποιηθεί μετά την παράταση των τριών (3) μηνών, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται περαιτέρω κατά ένα τοις εκατό (1%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι ανώτατου συνολικού ορίου δέκα τοις εκατό (10%). β) Οι προθεσμίες της περ. α της παρ. 3ι) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) για την υποβολή δήλωσης ετοιμότητας από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. δύναται να παρατείνονται μέχρι και τρεις (3) μήνες με παράλληλη απομείωση κατά ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) των Τιμών Αναφοράς που καταλάμβανε τους σταθμούς αυτούς την 1η Αυγούστου 2024. 3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 151 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί προσαρμογής αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης α) μετά τη φράση «προσαυξάνονται για τη χρονική περίοδο» διαγράφονται οι λέξεις «δώδεκα μηνών (12) μηνών», β) η φράση «έναρξης ισχύος του παρόντος» αντικαθίσταται από τη φράση «28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024», και το άρθρο 151 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 151 Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της 28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.».	προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο δώδεκα μηνών (12) μηνών από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της έναρξης ισχύος του παρόντος, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.
Άρθρο 127 Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και	N. 4001/2011 Άρθρο 145 Σύσταση Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων Α.Ε.

Ενεργειακών Πόρων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4001/2011 Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2190/1920 (Α' 144[ΚΤ1]), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία. Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίζει για θέματα που υπάρχουν στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4972/2022 (Α' 181).».	2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κ.ν. 2190/1920 (Α' 144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία.
Άρθρο 128 Σκοποί της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 146 ν. 4001/2011 Στην παρ. 2 του άρθρου 146 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σχετικά με τους σκοπούς της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), στην περ. β) προστίθεται η δυνατότητα συμμετοχής της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. σε κοινοπραξίες και εν γένει φορείς με συναφείς προς αυτή σκοπούς, προστίθεται περ. βα), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Για την επιδίωξη των σκοπών της η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. μπορεί: α) να συνεργάζεται και να συνάπτει συμβάσεις με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο, β) να συμμετέχει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή ιδρυόμενων επιχειρήσεων, να δανειοδοτεί τέτοιες επιχειρήσεις, να εγγυάται υπέρ αυτών, να εκδίδει ομολογιακά δάνεια, να συμμετέχει στο κεφάλαιο δανειοδοτηθεισών από αυτήν επιχειρήσεων με μετατροπή σε μετοχές των εις χείρας της ομολογιών των δανείων αυτών, υπό τον όρο ότι η συμμετοχή της σε αυτές είναι συμβατή με την κείμενη νομοθεσία και το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο, γ) να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με τον σκοπό της, δ) να προβαίνει σε κάθε άλλη ενέργεια και πράξη προς επιδίωξη των σκοπών της, στην ανάληψη κάθε δραστηριότητας και στη διενέργεια κάθε υλικής πράξης ή δικαιοπραξίας, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένης με τους σκοπούς της Εταιρείας, πάντα εντός των ορίων του Καταστατικού της και των διατάξεων του κείμενου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.».	N. 4001/2011 Άρθρο 146 Σκοπός 2. Για την επιδίωξη των σκοπών της η ΕΔΕΥ ΑΕ μπορεί: α) να συνεργάζεται και να συνάπτει συμβάσεις με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο, β) να συμμετέχει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή ιδρυόμενων επιχειρήσεων, να δανειοδοτεί τέτοιες επιχειρήσεις, να εγγυάται υπέρ αυτών, να εκδίδει ομολογιακά δάνεια, να συμμετέχει στο κεφάλαιο δανειοδοτηθεισών από αυτήν επιχειρήσεων με μετατροπή σε μετοχές των εις χείρας της ομολογιών των δανείων αυτών, υπό τον όρο ότι η συμμετοχή της σε αυτές είναι συμβατή με την κείμενη νομοθεσία και το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο, γ) να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με τον σκοπό της, δ) να προβαίνει σε κάθε άλλη ενέργεια και πράξη προς επιδίωξη των σκοπών της, στην ανάληψη κάθε δραστηριότητας και στη διενέργεια κάθε υλικής πράξης ή δικαιοπραξίας, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένης με τους σκοπούς της Εταιρείας, πάντα εντός των ορίων του Καταστατικού της και των διατάξεων του κείμενου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.
Άρθρο 129 Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4001/2011	N. 4001/2011 Άρθρο 151 Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας με απόφασή του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής

Το άρθρο 151 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 151 Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης 1. Με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και μετά από έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού, εγκρίνεται ή τροποποιείται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο Κανονισμός έχει το ελάχιστο περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4972/2022 (Α' 181), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας. 2. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2024 η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας προβαίνει σε: α) έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης και β) τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.».	Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Εταιρείας. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται ιδίως: α. Η εσωτερική λειτουργία της Εταιρείας και οι σχετικές διαδικασίες. β. Ο τρόπος και τα όργανα διαχείρισης των πόρων της. γ. Οι κατηγορίες και οι ειδικότητες του προσωπικού της, οι οποίες έχουν σχέση με τα αντικείμενα των κατά το άρθρο 146 δραστηριοτήτων της, ο αριθμός των αντίστοιχων θέσεων, ο οποίος δεν μπορεί συνολικά να υπερβαίνει τους είκοσι πέντε (25), τα απαιτούμενα για την πρόσληψη προσόντα, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων της, οι όροι εργασίας και τα καθήκοντα του προσωπικού της και δ. κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω θέμα.
Άρθρο 130 Πρόσληψη προσωπικού στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων – Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 152 ν. 4001/2011 1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.) αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως τριάντα (30) θέσεις επιστημονικού προσωπικού και έως δέκα (10) θέσεις διοικητικού προσωπικού. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Το Προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από το ΑΣΕΠ.». 2. Η παρ. 5 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011, περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.), αντικαθίσταται ως εξής: «5. Η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, πέραν των ως άνω θέσεων προσωπικών να συνάψει δεκαπέντε (15) συμβάσεις μίσθωσης έργου σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6). Οι εν λόγω συμβάσεις δύναται να ανανεωθούν άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα, κατόπιν εκτίμησης της κατάστασης και της αξιολόγησης των προσώπων από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, χωρίς να καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, κατά το π.δ. 81/2003 (Α' 77). Η πρόσληψη γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η παροχή υπηρεσιών στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο μετά τη λήξη των συμβάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού της παρούσας.».	Ν. 4001/2011 Άρθρο 152 Προσωπικό 2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως είκοσι (20) θέσεις επιστημονικού προσωπικού γεωεπιστημόνων και μηχανικών, νομικών και οικονομικών επιστημών με εξειδίκευση στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και έως πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΔΕΥ. Το προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από τον ΑΣΕΠ. 5. Η μεταφορά προσωπικού και εν γένει απασχολούμενων με κάθε έννομη σχέση που πραγματοποιείται προς την ΕΔΕΥ ή θυγατρικές της ως αποτέλεσμα ή/ και στο πλαίσιο των προβλεπομένων στην παράγραφο 15 του άρθρου 801, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εξαιρείται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2.
Άρθρο 131 Υλοποίηση δράσεων και έργων Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών	Ν. 4389/2016 Άρθρο 145

	Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4389/2016 Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιοδήποτε τρόπο.».	2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου.
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i>	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i>
	Άρθρο 83 Καταργούμενες διατάξεις 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) το άρθρο 85 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί δημιουργίας δορυφορικών χαρτών και ενιαίας βάσης αναφοράς, β) το άρθρο 91 του ν. 4495/2017, περί εντοπισμού αυθαιρέτων, γ) το άρθρο 92 του ν. 4495/2017, περί διαπίστωσης και χαρακτηρισμού αυθαιρέτων, δ) το άρθρο 93 του ν. 4495/2017, περί δικαιώματος προσφυγής κατά της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτων, ε) το άρθρο 94 του ν. 4495/2017, περί κυρώσεων επί των αυθαιρέτων, στ) το άρθρο 95 του ν. 4495/2017, περί τρόπου καταβολής και απόδοσης προστίμων. ζ) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος. 2. Για τους σκοπούς του παρόντος δεν εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 10 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α' 285) και η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 5092/2024 (Α' 33).	Ν. 4495/2017 Άρθρο 85 Δημιουργία δορυφορικών χαρτών και ενιαίας βάσης αναφοράς 1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημιουργείται και τηρείται διαδικτυακή ψηφιακή πλατφόρμα ορθοφωτοχαρτών, κατά τις διατάξεις του ν. 3882/2010. Στην ανωτέρω ψηφιακή χαρτογραφική πλατφόρμα τίθεται σε λειτουργία σύστημα τηλεπισκοπικής περιοδικής χαρτογράφησης, μέσω του οποίου εντοπίζεται κάθε νέο κτίσμα εντός γηπέδου, εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οριοθετημένων οικισμών και ενημερώνεται σχετικά το Τοπικό Παρατηρητήριο. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ο τρόπος λειτουργίας του ανωτέρω συστήματος, καθώς και οι επιπλέον λειτουργίες και υπηρεσίες που διατίθενται μέσω της ανωτέρω ψηφιακής πλατφόρμας. Άρθρο 91 Εντοπισμός αυθαιρέτων Το Τοπικό Παρατηρητήριο εντοπίζει τις αυθαίρετες κατασκευές, αυτεπαγγέλτως, ύστερα από αξιολόγηση των στοιχείων που διαθέτει ή κατόπιν καταγγελίας ή κατά τη διενέργεια ελέγχων σε συγκεκριμένες περιοχές, ή σύμφωνα με το άρθρο 57, ή κατ' εντολή του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου ή του Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος. Άρθρο 92 Διαπίστωση και χαρακτηρισμός αυθαίρετου 1. Η διαπίστωση και ο χαρακτηρισμός αυθαίρετου γίνεται ύστερα από αυτοψία δύο (2) ελεγκτών δόμησης, οι οποίοι ειδοποιούνται ύστερα

	από κλήρωση από το αρμόδιο Περιφερειακό Παρατηρητήριο για να διενεργήσουν την αυτοψία. Οι υπάλληλοι του Τοπικού Παρατηρητηρίου μεριμνούν για την παροχή στους Ελεγκτές Δόμησης των απαιτούμενων πληροφοριών και στοιχείων, όπως την ύπαρξη οικοδομικής άδειας ή άδειας δόμησης και την Τιμή Ζώνης που ισχύει στην περιοχή. 2. Οι δύο Ελεγκτές Δόμησης διενεργούν επιτόπια αυτοψία και συντάσσουν έκθεση αυτοψίας, την οποία υποβάλλουν στην οικεία ηλεκτρονική πλατφόρμα σε διάστημα δύο ημερών. Την ημέρα της αυτοψίας τοιχοκολλούν στο αυθαίρετο πρόσκληση προς το φερόμενο κύριο, νομέα, κάτοχο ή κατασκευαστή να προσέλθει το νωρίτερο τρεις (3) ημέρες και το αργότερο επτά (7) ημέρες μετά τη διενέργεια της αυτοψίας στο Τοπικό Παρατηρητήριο, προκειμένου να λάβει γνώση αντιγράφου της έκθεσης αυτοψίας. Η έκθεση αυτή αφορά το αυθαίρετο και μόνο και όχι τον ιδιοκτήτη, νομέα, κάτοχο ή κατασκευαστή του. Η μη αναφορά τους ή η εσφαλμένη αναφορά τους δεν ασκεί επιρροή στην πρόοδο της διαδικασίας. 3. Στην έκθεση αυτοψίας αναφέρεται η θέση του αυθαίρετου με συντεταγμένες σε σύστημα αναφοράς ΕΓΣΑ '87, συνοπτική περιγραφή με σκαρίφημα, οι διαστάσεις του και οι πολεοδομικές διατάξεις που έχουν παραβιαστεί. Η ίδια έκθεση περιλαμβάνει υπολογισμό προστίμων διατήρησης και ανέγερσης, καθώς και σημείωση ότι κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης της έκθεσης αυτοψίας, να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή στο κατά τόπο αρμόδιο Τοπικό Παρατηρητήριο. 4. Το Τοπικό Παρατηρητήριο, με βάση την συνταχθείσα έκθεση αυτοψίας, προβαίνει σε διακοπή των οικοδομικών εργασιών, ενημερώνοντας την αρμόδια Υ.ΔΟΜ.. 5. Αντίγραφο της έκθεσης αυτοψίας αποστέλλεται ηλεκτρονικά από το Τοπικό Παρατηρητήριο στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης, τον δήμο ή την κοινότητα και την αρμόδια αστυνομική αρχή και κοινοποιείται στο φερόμενο ιδιοκτήτη. Ο δήμος ή η κοινότητα υποχρεώνεται να τοιχοκολλήσει την ίδια ημέρα την έκθεση στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και να τη διατηρήσει για τριάντα (30) ημέρες και, σε περίπτωση αγνώστων ιδιοκτητών, για εξήντα (60) ημέρες. Αν ο ιδιοκτήτης του αυθαίρετου κτίσματος είναι άγνωστος, η πλήρης γνώση αυτού για την έκθεση αυτοψίας, τεκμαίρεται μετά την πάροδο των εξήντα (60) ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης στο οικείο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα. Άρθρο 93 Προσφυγή 1. Κατά της έκθεσης αυτοψίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτόν. Η άσκηση της προσφυγής και η εκδίκασή της έχουν ανασταλτικό χαρακτήρα. Ο προσφεύγων, επί ποινής απαραδέκτου της προσφυγής του, αναγράφει επ αυτής τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητάς του, τη διεύθυνση κατοικίας του, τον Α.Φ.Μ., καθώς και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να του κοινοποιηθεί η πρόσκληση για ακρόαση ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής, καθώς και η απόφαση επί της προσφυγής του. 2. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στο Τοπικό Παρατηρητήριο, το οποίο τη διαβιβάζει εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών στην Επιτροπή Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17 της οικείας περιφερειακής ενότητας. 3. Η ενδικοφανής προσφυγή εξετάζεται από την Επιτροπή Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17. 4. Αν απορριφθεί η προσφυγή, η αυθαίρετη κατασκευή είναι κατεδαφιστέα και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του παρόντος. 5. Αν η προσφυγή περιέχει αίτημα: α) υπαγωγής των αυθαιρέτων κατασκευών στις διατάξεις αναστολής επιβολής κυρώσεων του παρόντος κεφαλαίου, η επιτροπή εξετάζει τα στοιχεία που
--	---

	αποδεικνύουν την τήρηση των προϋποθέσεων υπαγωγής και χορηγεί προθεσμία τριάντα (30) ημερών αναστολής επιβολής κυρώσεων για την προσκόμιση της σχετικής δήλωσης υπαγωγής, προκειμένου να αποφανθεί οριστικά, β) έκδοσης αδείας νομιμοποίησης των αυθαίρετων κατασκευών, η επιτροπή υπολογίζει τα πρόστιμα και χορηγεί προθεσμία αναστολής κατεδάφισης εξήντα (60) ημερών για την προσκόμιση άδειας νομιμοποίησης, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τριάντα (30) ημέρες. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η κατασκευή κρίνεται κατεδαφιστέα και οριστικοποιούνται τα πρόστιμα, γ) νομιμοποίησης των αυθαίρετων κατασκευών που έχουν αναγερθεί πριν από τις 28.7.2011, μέσω υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, η επιτροπή εξετάζει τα στοιχεία που αποδεικνύουν την τήρηση των προϋποθέσεων υπαγωγής του παρόντος και χορηγεί αποκλειστική προθεσμία αναστολής κατεδάφισης εξήντα (60) ημερών για την προσκόμιση άδειας νομιμοποίησης, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τριάντα (30) ημέρες. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η κατασκευή κρίνεται κατεδαφιστέα και οριστικοποιούνται τα πρόστιμα. 6. Αν ο ενδιαφερόμενος, αντί προσφυγής, αποδεχθεί, με υπεύθυνη δήλωση, την έκθεση αυτοψίας, εντός των τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης του, παρέχεται έκπτωση τριάντα τοις εκατό (30%) επί του προστίμου ανέγερσης. 7. Μετά την πάροδο της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών και εφόσον δεν έχει υποβληθεί προσφυγή κατά της έκθεσης αυτοψίας ή αποδοχή αυτής, η πράξη διαπίστωσης αυθαίρετου καθίσταται οριστική. Άρθρο 94 Κυρώσεις αυθαίρετων κατασκευών μετά την 28η.7.2011 1. Οι αυθαίρετες κατασκευές που πραγματοποιούνται μετά την 28η.7.2011 κατεδαφίζονται υποχρεωτικά και επιβάλλονται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαίρετων, καθώς και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, υπό την επιφύλαξη της διάκρισης του άρθρου 81 (πολεοδομικές παραβάσεις). Κατεδαφίζονται, επίσης, και επιβάλλονται κατά τις διατάξεις του παρόντος πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαίρετων, καθώς και ποινικές κυρώσεις οι αυθαίρετες κατασκευές που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την ανωτέρω ημερομηνία, αλλά δεν έχουν υπαχθεί, για οποιονδήποτε λόγο, σε διατάξεις νόμων περί αναστολής επιβολής κυρώσεων. 2. Τα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαίρετων υπολογίζονται ως εξής: α) το πρόστιμο ανέγερσης είναι ίσο με την αξία του αυθαίρετου (Αα) επί το συντελεστή περιβαλλοντικής επιβάρυνσης (Σπ). Η αξία του αυθαίρετου υπολογίζεται ως το γινόμενο της επιφάνειάς του, πολλαπλασιαζόμενης επί την τιμή ζώνης (Τ.Ζ.) της περιοχής του ακινήτου, όπως αυτή ισχύει κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών ή όπου δεν υπάρχει σύστημα αντικειμενικών αξιών στη συγκεκριμένη περιοχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 109 του παρόντος. Ο συντελεστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης ορίζεται σε: αα) 1,20: για αυθαίρετες κατασκευές που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών, δηλαδή εντός περιοχών Natura, δασών, ρεμάτων, αιγιαλού-παραλίας και αρχαιολογικού χώρου ζώνης Α, ββ) 1,00: για τις υπόλοιπες περιπτώσεις αυθαίρετων. Για κάθε αυθαίρετη κατασκευή, εγκατάσταση ή εργασία που λόγω της φύσης της δεν αντιστοιχεί σε επιφάνεια χώρου, η αξία του αυθαίρετου υπολογίζεται αναλυτικά με τιμές προϋπολογισμού κατά το Παράρτημα Β' του παρόντος και, αν δεν υπάρχει καθορισμένη τιμή στο Παράρτημα, με τιμές αγοράς. Ομοίως, με αναλυτικό προϋπολογισμό αντιμετωπίζονται ειδικές πρόχειρες κατασκευές, όπως θερμοκήπια, στέγαστρα βιομηχανικών κτιρίων, καθώς και στέγαστρα σε ακάλυπτους χώρους οικοπέδων και γηπέδων. Το ελάχιστο ύψος του προστίμου ανέγερσης είναι διακόσια πενήντα (250) ευρώ.
--	---

		β) Το πρόστιμο διατήρησης είναι ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης και καταβάλλεται από το χρόνο σύνταξης της έκθεσης αυτοψίας του αυθαιρέτου και για κάθε συνεχόμενο χρόνο, μέχρι την κατεδάφιση ή την νομιμοποίησή του. Το ελάχιστο ύψος του προστίμου διατήρησης είναι εκατό (100) ευρώ. 3. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω: α) Αν ο ιδιοκτήτης, με υπεύθυνη δήλωση στο Τοπικό Παρατηρητήριο, ενημερώσει ότι θα προβεί αυτοβούλως στην κατεδάφιση αποκατάσταση της αυθαιρεσίας εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης της έκθεσης αυτοψίας, το Τοπικό Παρατηρητήριο ενημερώνει το Περιφερειακό Παρατηρητήριο προκειμένου να ορίσει ελεγκτή δόμησης για τη διαπίστωση της κατεδάφισης αποκατάστασης της αυθαιρεσίας και επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. Εξαιρούνται πρόχειρες ή προσωρινές κατασκευές, καθώς και λυόμενες κατασκευές, ως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 75, 74 και 45 αντίστοιχα του άρθρου 2 του ν. 4067/2012, για τις οποίες η διαδικασία οικειοθελούς κατεδάφισης/ απομάκρυνσης εφαρμόζεται μόνο μία φορά στο ίδιο ακίνητο. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλονται κανονικά τα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης. β) Αν ο ιδιοκτήτης προβεί σε νομιμοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης της έκθεσης αυτοψίας και πρόστιμο διατήρησης από τη διαπίστωση του αυθαιρέτου έως την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Σε κτίρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια και λειτουργούν βιομηχανικές και βιοτεχνικές χρήσεις και έχει συντελεστεί υπέρβαση καθ' ύψους μέχρι δύο (2) μέτρα και επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης και διατήρησης. γ) Τα αναφερόμενα στις άνω παραγράφους α' και β' ισχύουν και για εκθέσεις αυτοψίας που έχουν συνταχθεί μεταξύ 28.7.2011 και την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος. Οι ιδιοκτήτες οφείλουν να προβούν σε κατεδάφιση μέχρι τις 31.12.2019, μετά από έκδοση έγκρισης εκτέλεσης εργασιών του άρθρου 28 παράγραφος ε'. Οι ιδιοκτήτες που θα προβούν στην κατεδάφιση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ενημερώνουν την αρμόδια ΥΔΟΜ, προκειμένου να προβεί σε αυτοψία για τη διαπίστωση της εν λόγω κατεδάφισης. Μετά τη διαπίστωση εφαρμόζεται η διαδικασία διαγραφής ανείσπρακτων βεβαιωθέντων προστίμων και αναστολής όλων των αναγκαστικών μέτρων εκτέλεσης και ποινικών διώξεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107 του παρόντος νόμου. Στις περιπτώσεις α' και γ' το αρμόδιο για τη διαπίστωση της κατεδάφισης όργανο συντάσσει και εκδίδει πρωτόκολλο συμμόρφωσης, με το οποίο βεβαιώνεται η εκτέλεση της κατεδάφισης από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου. Το πρωτόκολλο συμμόρφωσης κοινοποιείται με επιμέλεια του αρμόδιου για τη διαπίστωση της κατεδάφισης οργάνου στην αρμόδια υπηρεσία δόμησης για να εφαρμοστεί η διαδικασία διαγραφής των προστίμων της παρ. 3 του άρθρου 107. Μετά την εκτέλεση της κατεδάφισης σε αυθαίρετες κατασκευές των περιπτώσεων α' έως δ' της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4559/2018 (Α' 142) και των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου πρώτου της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 10ης Αυγούστου 2018 (Α' 149), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4576/2018 (Α' 196), στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί πυρόπληκτες με την Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./8706/Α325/3.8.2018 κ.υ.α. (Β' 3255) διαγράφονται τα πρόστιμα της παραγράφου 1. Για το σκοπό αυτόν το αρμόδιο για την εκτέλεση της κατεδάφισης όργανο συντάσσει διαπιστωτική πράξη, την οποία κοινοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία δόμησης για να εφαρμοστεί η διαδικασία διαγραφής των προστίμων της παραγράφου 3 του άρθρου 107. 4. Για τις πολεοδομικές παραβάσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 81 οι κυρώσεις είναι μόνο διοικητικές και ειδικότερα: α) το πρόστιμο ανέγερσης των περιπτώσεων α' έως δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αξίας τους,
--	--	---

	β) για την περίπτωση γ', εφόσον πρόκειται για χώρο με χρήση κατοικία, το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται στο πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας του. Σε κάθε περίπτωση το πρόστιμο ανέγερσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ. γ) το πρόστιμο διατήρησης των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης για κάθε έτος διατήρησης. Σε κάθε περίπτωση, το πρόστιμο διατήρησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του ελαχίστου προστίμου ανέγερσης ετησίως, δ) το πρόστιμο ανέγερσης για τις πολεοδομικές παραβάσεις των περιπτώσεων ε', στ' και ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 81, ανέρχεται σε χίλια (1000) ευρώ ανά περίπτωση πολεοδομικής παράβασης. Το πρόστιμο διατήρησης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχεται στο είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης ετησίως, με δυνατότητα εφ' άπαξ καταβολής ποσού διπλάσιου του προστίμου ανέγερσης για την οριστική διατήρησή τους. Αν ο υπόχρεος συμμορφωθεί με τις πολεοδομικές διατάξεις και αποκαταστήσει την πολεοδομική παράβαση με την απομάκρυνση της χρήσης ή την κατεδάφιση της αυθαίρετης κατασκευής ή εκδώσει την προβλεπόμενη οικοδομική άδεια όπου επιτρέπεται, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη διαπίστωσή της δεν επιβάλλεται πρόστιμο διατήρησης και το πρόστιμο ανέγερσης περιορίζεται στο ελάχιστο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ. Ειδικά για πολεοδομικές παραβάσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 81, που αφορούν εργασίες οι οποίες εκτελούνται στα πλαίσια του προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' οίκον II» (κ.υ.α. 171563/131/21.2.2018) (Β' 756), δεν επιβάλλεται πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης, εφόσον η προβλεπόμενη έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας εκδοθεί έως τις 31.1.2019. 5. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης άδειας δόμησης που βρίσκεται σε ισχύ, εφόσον τηρείται το περίγραμμα της οικοδομής, ο συντελεστής δόμησης και ο συντελεστής όγκου. 6. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης άδειας δόμησης που βρίσκεται σε ισχύ, με μεταβολή του περιγράμματος της οικοδομής ή του συντελεστή δόμησης ή του συντελεστή όγκου, εφόσον έχει προηγηθεί η γνωστοποίηση εκτέλεσης πρόσθετων εργασιών της περίπτωσης δ' του άρθρου 28. 7. Οι αυθαίρετες κατασκευές και οι αυθαίρετες αλλαγές χρήσεις σε ακίνητα της παραγράφου 1 καταδικάζονται και απομακρύνονται ως εξής: α) Άμεση κατεδάφιση αυθαίρετου: Για τα κτίσματα που εντοπίζονται είτε από το τοπικό παρατηρητήριο είτε από αστυνομικό όργανο, κατά την ώρα που κατασκευάζονται αυθαίρετα (επ' αυτοφώρω) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου, καθώς και για τα αυθαίρετα κτίσματα που εντοπίζονται μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 102, συντάσσεται, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών, πρωτόκολλο κατεδάφισης από το Τοπικό Παρατηρητήριο, το οποίο καταχωρίζεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα των αυθαιρέτων, αποστέλλεται στο Περιφερειακό Παρατηρητήριο και κοινοποιείται στον φερόμενο ως ιδιοκτήτη. Αν εντός δέκα (10) ημερών ο φερόμενος ιδιοκτήτης δεν προσκομίσει στοιχεία νομιμότητας της κατασκευής ή δεν προσκομίσει εντός διμήνου άδεια νομιμοποίησης της αυθαίρετης κατασκευής, ο διευθυντής του αρμόδιου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου συντάσσει πρακτικό κατεδάφισης και το αυθαίρετο καταδικάζεται. Αν κατά την αυτοψία βρεθούν εργαζόμενοι να εκτελούν οποιαδήποτε εργασία κατασκευής αυθαίρετου ή άλλης παράνομης επέμβασης, ασκείται ποινική δίωξη για αυθαίρετες κατασκευές, στα πλαίσια της αυτόφωρης διαδικασίας και γίνεται σχετική αναγγελία στον ασφαλιστικό τους φορέα. Αν βρεθούν μηχανικά μέσα, όπως οχήματα και δομικά μηχανήματα, ή άλλα υλικά, όπως ξυλότυπος και μεταλλότυπος, κατάσχονται και εκποιούνται μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο. Το τίμημα, που προκύπτει από την εκποίηση κατατίθεται στην Περιφέρεια, η οποία λειτουργεί ως μεσεγγυούχος και ευθύνεται για τη φύλαξη των κατασχεμένων υλικών.
--	--

	β) Κατεδάφιση αυθαιρέτων με διαδικασία: Η κατεδάφιση αυθαιρέτων ενεργείται ύστερα από απόφαση του διευθυντή του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου, που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση της Επιτροπής Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17 επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή της άπρακτης παρόδου άσκησης της, αντίστοιχα. Σε κάθε Περιφερειακό Παρατηρητήριο τηρείται μητρώο, στο οποίο εγγράφονται οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν τη δυνατότητα να εκτελέσουν αποφάσεις κατεδάφισης. Το μητρώο αυτό διαβιβάζεται στις κατά τόπους αστυνομικές αρχές. Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των αποφάσεων κατεδάφισης λόγω της άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να συνάψουν τις σχετικές συμβάσεις, το Περιφερειακό Παρατηρητήριο ενημερώνει πάραυτα τον αρμόδιο Περιφερειάρχη για την εφαρμογή του άρθρου 41 του ν. 3536/2007 (Α' 42). Με απόφαση του διευθυντή του αρμόδιου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος επιβάλλεται και πρόστιμο ύψους από έξι χιλιάδες (6.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ στις ανωτέρω επιχειρήσεις. Οι Αστυνομικές Αρχές οφείλουν να παράσχουν τη συνδρομή τους για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λουπές κρατικές αρχές, όπως οι κτηματικές υπηρεσίες και οι Ο.Τ.Α., κυρίως με τη διάθεση στοιχείων, μηχανικών μέσων και προσωπικού. Κατά την κατεδάφιση του αυθαίρετου μπορεί να παρίστανται αστυνομικά όργανα για την πρόληψη και καταστολή άδικων πράξεων. Αν η προσπέλαση στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιοδήποτε λόγο, ζητείται η συνδρομή της Εισαγγελικής Αρχής. Αν απαιτείται απομάκρυνση των ενοίκων, αυτή γίνεται από αστυνομικά όργανα, η δε εκκένωση του αυθαίρετου γίνεται από το συνεργείο κατεδάφισης. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να εκκενώσουν μόνοι τους το αυθαίρετο κτίσμα πριν από την κατεδάφιση, εφόσον όμως η εκκένωση με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου δεν παρεμβάλλει εμπόδια στην κατεδάφιση. Για τον τρόπο κατεδάφισης και τα μέσα που χρησιμοποιούνται, για τα υλικά κατεδάφισης, καθώς και για τη φύλαξη ή φθορά των παραρτημάτων και κινητών πραγμάτων του αυθαίρετου δεν δημιουργείται καμιά ευθύνη του Δημοσίου, των οργάνων του ή των προστηθέντων προσώπων. Για τις κατεδαφίσεις συντάσσεται από τον επικεφαλής του συνεργείου σχετικό πρακτικό στο οποίο αναφέρονται και οι διαστάσεις του κτίσματος που κατεδαφίστηκε. Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της ανωτέρω δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση του Διευθυντή του αρμόδιου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου, βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται κριτήρια για τον προγραμματισμό και την ιεράρχηση των κατεδαφίσεων. 8. Ποινικές κυρώσεις: α) Οι ιδιοκτήτες ή εντολείς κατασκευής ή εγκατάστασης αυθαιρέτων κατασκευών ή αλλαγών χρήσεως αντίστοιχα και οι εργολάβοι κατασκευής του τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Κατά την επιμέτρηση της ποινής του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υποχρεωτικά και αναλογικά υπόψη η αξία της αυθαίρετης κατασκευής και ο βαθμός υποβάθμισης του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται και οι μηχανικοί που εκπόνησαν τις μελέτες ή έχουν την επίβλεψη του έργου, αν διαπιστωθεί ότι οι μελέτες δεν εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εκπόνησή τους ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης ή αν διαπιστωθεί ότι οι εργασίες δόμησης δεν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις μελέτες που υποβλήθηκαν ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης. Για απλές υπερβάσεις άδειας κατασκευής μπορεί να επιβληθεί ποινή ελαττωμένη σύμφωνα με το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα.
--	---

	β) Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, χωρίς οικοδομική άδεια ή κατά παράβαση αυτής, στα ρέματα, στους βιότοπους, σε παραλιακά δημόσια κτήματα, στους αρχαιολογικούς χώρους και σε δάση και αναδασωτέες εκτάσεις οι εντολές ή ιδιοκτήτες των αυθαίρετων κατασκευών, καθώς και οι μηχανικοί αυτών τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. Άρθρο 95 Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων 1. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται με απόφαση του Προϊσταμένου του Τοπικού Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής ή από την απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, και αποστέλλονται στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία. 2. Υπάλληλος που παραβιάζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ανωτέρω διατάξεις, τιμωρείται με παρακράτηση αποδοχών από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο προϊστάμενος που παραλείπει να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη κατά του ευθυνόμενου υπαλλήλου. 3. Τα πρόστιμα ανέγερσης των αυθαίρετων καταβάλλονται από τον υπόχρεο σε τριάντα (30) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και τα πρόστιμα διατήρησης σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία. 4. Αν το οφειλόμενο πρόστιμο εξοφληθεί ολόκληρο εντός του πρώτου μηνός από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία, παρέχεται έκπτωση σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του ποσού αυτού. 5. Από τα ανωτέρω επιβαλλόμενα πρόστιμα, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αποδίδεται στην Περιφέρεια όπου ανήκουν τα αυθαίρετα για δράσεις που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του παρατηρητηρίου, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αποδίδεται στον οικείο δήμο και ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται στο «Πράσινο Ταμείο» για δράσεις περιβαλλοντικού ισοζυγίου του άρθρου 76. 6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά τη διαδικασία και τον τρόπο απόδοσης των προστίμων στις περιφέρειες, τους δήμους και το «Πράσινο Ταμείο».
--	--

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31 .	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
	Κεφάλαιο Α΄, Μέρους Α΄, Ενότητα Β	Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.		Η σύσταση και ο τρόπος λειτουργίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..	
	Μέρος Β΄ Ενότητα Γ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.		Ο τρόπος διενέργειας ελέγχου επί των αυθαίρετων κτιρίων, καθώς και η επιβολή κυρώσεων.	
32 .	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα

			Υπουργείο ή υπηρεσία		(ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 12	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδιο ς Υπουργός	Ρύθμιση ζητημάτων για τη λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.	-
	Κεφάλαιο Α' Μέρους Α' Ενότητας Γ'	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδιο ς Υπουργός	Έγκριση σχεδίων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.	-
	Άρθρο 81	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδιο ς Υπουργός	Καθορίζονται οι επιμέρους εξουσιοδοτικές διατάξεις για το νέο πλαίσιο ελέγχου και κυρώσεων που εισάγεται για την αυθαίρετη δόμηση.	-

33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
	Κεφάλαιο Α', Μέρος Α', Ενότητα Β'
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
	Η κλιματική αλλαγή έχει ως επακόλουθο την εμφάνιση έκτακτων καιρικών φαινομένων, με καταστροφικές συνέπειες. Προκρίθηκε η σύσταση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., προκειμένου να επιτευχθούν η ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων και ο συστηματικότερος προγραμματισμός των εγγειοβελτιωτικών και αντιπλημμυρικών έργων στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας.
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
	Από τη δημοσίευση του σχεδίου νόμου.
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ Χ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	DRAFT MASTER PLAN «WATER MANAGEMENT IN THESSALY IN THE WAKE OF STORM DANIEL - How to Address Thessaly's Water-Related Agricultural Challenges – VOLUME II : WATER MANAGEMENT ORGANISATION», February 2024, HVA Προσβάσιμο και αναρτημένο σε διαβούλευση στο « http://www.opengov.gr/minenv/?p=13282 »

Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας	
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
	«Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
	Έδρα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ορίζεται ο Δήμος Λαρισαίων.
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
	Παρ. 2 του άρθρου δέκατου τέταρτου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ.: Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. εγκρίνεται Κανονισμός Προμηθειών, με τον οποίο καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων και μισθώσεων.
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου
	Παρ. 1 άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ.: Η πλήρωση των θέσεων τακτικού προσωπικού, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4972/2022 (Α' 181). Άρθρο 6: Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου που απασχολούνταν στους καταργούμενους Ο.Ε.Β. της Θεσσαλίας. Άρθρο 10: Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, της περ. Γ' του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 (Α' 231). Άρθρο 11: Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β. της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Κεντρικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2024

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

KONSTANTINOS
CHATZIDAKIS
15.04.2024 21:13

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

GEORGIOS
GERAPETRITIS
15.04.2024 20:38

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS DENDIAS
15.04.2024 22:19

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKI KERAMEOS
15.04.2024 21:09

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
15.04.2024 21:16

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
15.04.2024 21:16

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL
CHRYSOCHOIDIS
15.04.2024 22:17

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

CHRISTOS
STAIKOURAS
15.04.2024 20:51

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

THEODOROS
SKYLAKAKIS
15.04.2024 21:33

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

KOSTANTINOS
SKREKAS
15.04.2024 21:29

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

DOMNA MICHAILIDOU
15.04.2024 20:32

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
15.04.2024 20:45

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI MENDONI
15.04.2024 21:16

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

SOFIA ZACHARAKI
15.04.2024 21:12

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ELEFThERIOS
AVGENAKIS
15.04.2024 21:38

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

CHRISTOS
STYLIANIDIS
15.04.2024 21:09

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΙ
15.04.2024 21:05

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS
ΠΑΡΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
15.04.2024 21:12

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

**ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

VASILEIOS KIKILIAS
15.04.2024 20:46

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-
SKERTSOS
15.04.2024 21:03

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΚΕΡΤΣΟΣ

**ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

THEODOROS
LIVANIOS
15.04.2024 21:22

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΡΑΘΑΝΑΣΙΣ
15.04.2024 21:14

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΙΟΑΝΝΙΣ VROUTSIS
15.04.2024 20:39

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ